

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 267 (13.800)

Trst, petek, 23. novembra 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

primorski dnevnik

V Veliki Britaniji nepričakovan konec »železnega obdobja« Margaret Thatcher

LONDON — Še v sredo je »že-
lezna lady« poudarjala, da se bo
borila do konca, včeraj pa je nena-
doma, pa čeprav ne povsem nepri-
čakovano, odstopila. Po petnajstih
letih na čelu konservativne stranke
in več kot enajstih (največ v tem
stoletju) na čelu britanske vlade je
morala Margaret Thatcher le pri-
znati, da je prispela do končne po-
staje. Zadnji »udarec« so ji zadali
njeni ministri in za Maggie ni bilo
dr drugega izhoda, kot da prizna, da
je za konservativce najboljše, če od-
stopi. Vladna večina je bila že ne-
kaj časa proti železni lady, njen od-
stop pa so vztrajno zahtevali tudi
vsi najvplivnejši konservativni vo-
ditelji.

Thatcherjeva je s svojo politiko
dala pečat zadnjemu desetletju, če
upoštevamo falklandsko vojno,
ustalna socialna nasprotja v Veliki
Britaniji in končno velik odpor do
združene Evrope. Marsikdo se z
njeno politiko ni strinjal, vsi pa ji
njo priznavajo, da je bila s svojo politi-
ko izredno dosledna. Morda se bo
zdaj Velika Britanija približala ev-

ropski enotnosti, morda pa bo še
naprej vztrajala pri odkluku od pri-
zadevanj za gospodarsko, politično
in monetarno združitev Evrope.

Takoj po njeni najavi, da se bo
umaknila, čim bo izvoljen novi
vodja toryjev, se je že začel boj za
njeno nasledstvo. V boju sodelujejo
trije konservativni voditelji, med
katerimi je na prvem mestu Micha-
el Heseltine. Toda njemu bosta pri-
mat v stranki in na čelu britanske
vlade skušala prevzeti zunanji mi-
nister Douglas Hurd in kancler
John Major. S tem v zvezi je zani-
miva skupna izjava Hurda in Ma-
jorja, ki pravita, »da sta doslej tes-
no sodelovala in da sta se tudi zdaj
odločila za prijateljski dvoboj, v
katerega naj člani stranke odločijo,
kdo je primernejši za vodstvo
stranke, saj je najin prvi cilj enot-
nost, ki bi omogočila tudi zmago
na volitvah in nadaljevanje usmeri-
tev Margaret Thatcher«.

V zvezi z odstopom ministrske
predsednice pa je opozicijski lea-
der Neal Kinnock zahteval takoj-
šnje politične volitve.

Z dejstvi potrjena vloga mostu Furlanije-Julijske krajine

V senatu soglasno sprejet zakon o mejnih območjih

V pričakovanju zaščitnega zakona ukrep dodeljuje sredstva
za pomoč kulturnim in umetniškim dejavnostim manjšine

RIM — Kljub zapletom zadnjih dni
je bil zakon za obmejna področja vče-
raj sprejet. Proračunska komisija sena-
ta, ki je zasedala na zakonodajni rav-
ni, ga je včeraj odobrila soglasno. Se-
daj mora zakon sicer še v poslansko
zbornico, vendar ostaja obveza te
zbornice, da ga sprejme pred božičem.
Zakon je velika pridobitev za Furlani-
jo-Julijsko krajino, saj tej deželi in Tr-
stu nakazuje vlogo mostu med Vzhod-
om in Zahodom in tej vlogi postavlja
solidne temelje, obenem pa je zakon
pomembna pridobitev za slovensko
narodnostno skupnost, saj predvideva
finančno podporo za kulturne dejav-
nosti in ustanove manjšine v pričako-
vanju zaščitnega zakona. Podpora je
predvidena tudi za dejavnosti italijan-
ske narodnostne skupnosti v Jugosla-
viji.

A preidimo k vsebini. Namen zaka-
na, ki ga je včeraj sprejela senatna ko-
misija, je spodbujati gospodarsko in
znanstveno sodelovanje z državami
Srednje Evrope, Balkana in s Sovjet-
sko zvezo. Vlada pa se obvezuje, da bo
v okviru pentagonalne iniciative orga-
nizirala program posegov, da bo od-
pravila v severovzhodni Italiji tisto

»ozko grlo« infrastruktur, ki je bilo po-
sledica hladne vojne.

Instrumenti, ki jih zakon predvide-
va, so:

1. finančna družba za spodbujanje
mešanih podjetij s sedežem v Porde-
nonu. Predvidenih je 250 milijard lir
državnega kapitala z možnostjo vklju-
čevanja deželne in zasebnega kapi-
tala. Finančna družba lahko sovlaga
(do 25 od sto) v mešana podjetja.

2. Servisno-dokumentacijski center,
katerega lokacijo bo določil deželni
svet. To središče (z dotacijo 9 milijard
lir) se bo v zbiranju podatkov lahko
poslužilo goriške fakultete za diplo-
matske vede, videmske univerze, IS-
DEE in drugih sorodnih deželnih in-
stitutov.

3. Območje »off shore« v Trstu. Gre
za brezcarinsko področje z davčnimi
olajšavami za finančna podjetja, ban-
ke, zavarovalnice itd. Za finančna
podjetja z Vzhoda je predvidena 10-
letna davčna oprostitev. V tem okviru
velja omeniti tudi dejstvo, da zakon
končno odpravlja tiste Palamarove od-
loke o nadzorstvu nad vlaganjem tuj-
NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Sen. Spetič: Važna zmaga v prvem krogu

Zakon o obmejnih področjih je bil
sprejet v senatu. Kako ga ocenjuješ?

SPETIČ: Za naše kraje je to pomem-
ben rezultat, saj se s sprejetjem zaka-
na zaključuje desetletna bitka, da se
tem krajem vrne vloga mostu in pove-
zovalca s srednjo in vzhodno Evropo
ter z Balkanom. Furlanija-Julijska kra-
jina in Trst sta dobila instrumente, da
to postaneta. Rekel bi tudi, da sred-
stva, ki jih nakazuje zakon, niso privi-
legij, pač pa le denar za premostitev
tistih ovir, ki so bile posledica hladne
vojne in zaradi katerih je bila naša de-
žela krepko oškodovana.

Treba pa bo spremeniti tudi misel-
nost...

SPETIČ: Seveda. Mislim, da bodo k
tej spremembi vsaj v začetku v naj-
večji meri prispevali gospodarstveni-
ki. Dodal pa bi, da zakon za obmejna
območja ni samo zakon za podjetnike,
pač pa zakon, ki je namenjen celotni
tukajšnji družbi, ker predvideva vrsto
prispevkov za univerze, kulturne usta-
nove itd. Skratka je zakon, ki nakazu-
je kvaliteto nove Evrope in ji daje po-
leg gospodarskega tudi kulturno za-
ledje. Komunisti smo bili takoj po
sprejetju Osimskih sporazumov prvi
pobudniki takega zakona. Sedaj lahko
rečem, da so bili tisti, ki so zasnovali
Osimske sporazume, kljub polemikam,
ki so jih izzvali, drzni v svojem raz-
mišljanju, evropski dogodki pa so po-
trdili pravilnost te izbire.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V Furlaniji-Juljski krajini odkrili še druga skrivališča orožja

Evropski parlament odobril resolucijo o razkrivanju vloge organizacije Gladio

RIM — Parlamentarna komisija za pokole je
tudi včerajšnji dan posvetila zaslišanju neka-
terih osebnosti, ki so posredno ali neposredno po-
vezane z zadevo Gladio. Od generala Romea, ki
je bil v drugi polovici šestdesetih letih odgovo-
ren za enega od uradov tajne službe Sid, ni izve-
dela nič bistveno novega, saj so se njegovi poda-
tki nanašali le na čas, ko je bil Romeo šef enega
od oddelkov tajne službe Sid.

Prav tako neplodna pa je bila replika generala
Seravalleja, ki je pred dnevi dvignil val prahu s
svojimi izjavami. Seravalle je tudi včeraj ponovil
stare »strahove«, da bi prenapeteži, ki so se vrni-
li v Gladio, izkoristili vsako najmanjšo priložnost
samo za to, da bi lahko sprožili državljansko voj-
no. Seravalle pa kljub tolikšnemu strahu niti
včeraj ni pojasnil, zakaj ni obvestil svojih nadre-
jenih o tem, kaj se dogaja, oziroma kako to, da se
mu taka informacija ni zdela vsaj umestna, če že
ne potrebna. Povedal je samo, da se je poslužil
»prepričevalne taktike« s katero je skušal gladi-
atorjem dopovedati, da bi bil vsak »poskus napa-
da nevaren predvsem za organizacijo«.

Tudi parlamentarni odbor za tajne službe je
bil včeraj ves dan zaseden z zaslišanjem neka-
terih parlamentarcev. Na njegova vprašanja sta
med drugimi odgovarjala tudi bivši obrambni
minister Martinazzoli in bivši predsednik vlade
Goria. Medtem pa je o zadevi Gladio razpravljaj

tudi Evropski parlament; resolucijo sta predložila
komunist Renzo Imbeni in belgijska socialistka
Dury. V dokumentu je med drugim zahteva, naj
pristojna evropska komisija poskrbi za to, da bi s
posebnimi avdicijami prišli aferi Gladio do dna.
Poleg tega pa naj bi komisija pojasnila vlogo
vseh podobnih struktur, ki so obstajale in nema-
ra še obstajajo v državah članicah EGS. Za reso-
lucijo je glasovala večina prisotnih evroparla-
mentarcev.

Vzporedno z zaslišanji in resolucijami pa se
v nekaterih deželah severne Italije nadaljujejo
preiskave o skladiščih orožja. Po skrivališču pod
cerkvico svete Petronille v pordenonski pokrajini
so videmski karabinjerji včeraj odkrili novo
skladišče v kraju Reana del Rojale. Tudi v tem
primeru je bilo orožje skrito v bližini neke cer-
kvice, le da je bilo vseh šest kovinskih zabojev,
kaksne uporablja vojska, zaščitnih v nekak-
šnem betonskem bunkerju. Trditve beneškega
sodnika Mastellonija se torej uresničujejo, saj
kaže, da so v naši deželi zasledili poleg omenje-
nih dveh vsaj še štiri druga skrivališča orožja.
Prav tako po navodilih sodnika Mastellonija pa
so karabinjerji odkrili podobno skrivališče v
Lombardiji (na sliki AP). To pot gre za manjše
pokopališče v kraju Brusuglio di Cormano. Orož-
je naj bi bilo skrito na koncu drevoreda, ki je
speljan sredi pokopališča.

Lojze Peterle: Plebiscit ne prinaša rajskih sprememb

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Slovenska skupščina bo v torek na skupnem zasedanju
vseh treh zborov ponovno razpravljala
o plebiscitu. Že danes se bo sestala
ustavna komisija in skušala uskladiti
povsem nasprotujoče si predlagane
člene »zakona o plebiscitu in neodvis-
nosti Republike Slovenije«. V četrtek
le nekatere vzdržanimi zakon okvirno
izglasovali, toda v vseh verzijah, ki so
glede bistvenih vprašanj kontradiktori-
ne. Podrobno smo že poročali o razli-
kah glede odstotka glasov, potrebnih
za veljavnost plebiscita, še zlasti pa o
polemikah o datumu, ki skrivajo vse-
binske dileme. Teh dilem tudi zelo
dolga seja, skupščine, poprejšnje na-

peto zasedanje ustavne komisije in
več sestankov strank niso mogli raz-
vozlati.

Na skupščini je vlada odločno na-
stopila in dosledno zagovarjala plebis-
cit, pa tudi zahtevo, da mora potekati
čim prej.

Predsednik vlade Lojze Peterle je
začel s pozdravom v treh jezikih in
govorih: po slovensko, italijansko in
madžarsko. Zatem je dejal: »Politična
volja Republike Slovenije je jasna:
sami hočemo biti svoji gospodarji in
gospodariti na svojem. Ta pravica na-
rodov je splošno priznana in brezpri-
zivna.«

Peterle je nato ugotovil, da plebiscit
ne prinaša rajskih sprememb, da pa
odpira možnosti za slovensko podjet-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

»Zver« v Kulturnem domu

TRST — Včeraj je leningrajsko Gle-
dališče Komissarževskaja začelo gos-
tovanje na Tržaškem in Goriškem. Tr-
žaški publikli se je že predstavilo s tra-
gikomedijo »Pozabiti Herostrata«, no-
coj in jutri pa bo igralo »Zver« sovjet-
skih avtorjev M. Gindina in V.
Sinakeviča (na sliki je prizor iz pred-
stave).

»Zver« je tragikomedija v dveh de-
janjih, ki s psihološko poglobljenostjo
govori o težavnem sporazumevanju
med ljudmi, četudi na primitivni stop-
nji razvoja in po katastrofi, ki je uniči-
la civilizacijo. Tudi v takšnih življenj-
skih pogojih vsakdo ohrani svoje zna-
čilnosti, zato so človeški stiki skorajda
nemogoči.

Leningrajski gostje bodo v poned-
ljek, 26. novembra, nastopili v goriš-
kem Kulturnem domu z delom »Poz-
abiti Herostrata«.

Na Gorjupovih dnevih tudi član jugoslovanskega predsedstva Drnovšek nasprotuje odcepitvi ko so možne še druge opcije

BOVEC — Letošnji Gorjupovi dnevi slovenskih novinarjev so se včeraj začeli v Bovcu s srečanjem s predstavnikom Slovenije v zveznem predsedstvu Jugoslavije dr. Janezom Drnovškom. Gast je govoril o današnjem trenutku Jugoslavije, odnosih med republikami, težnjah po dezintegraciji države in perspektivah Slovenije. Uvodoma je Drnovšek ugotovil, da dosedanja sistem jugoslovanske integracije ne more več vzdržati, saj je temeljil na avtoritarnih postavkah in enostranskem sistemu. Od polovice 70. in še izraziteje v 80. letih je ta sistem zašel v krizo brez povratka z gospodarsko stagnacijo in zaostritvijo odnosov med republikami.

Je možna integracija na novih osnovah? Seveda, vendar pod pogojem da so te osnove večstrankarska demokracija, tržni sistem, spoštovanje človekovih pravic in vključevanje v proces evropskega združevanja, za katero pa je že pozno, saj je Jugoslavija izgubila najugodnejši trenutek pred kakimi tremi leti. Danes so jo prehiteli že mnoge druge države vzhodnega bloka. Glede na današnje odnose v Jugoslaviji pa je perspektiva take integracije kaj malo verjetna.

Ze prvo vprašanje novinarjev je zato postavilo dr. Drnovška pred dilemo po napovedanem slovenskem prebiscitu: odcepitev ali konfederacija kot trajna oz. prehodna oblika k novi federaciji. Odcepitev bi bila neracionalna vse dotlej, ko so še možne druge opcije. Konfederacija v eni ali drugi varianti je sprejemljivejša, vendar vprašanje je, kaj je možno in zdi se, da razmere danes niso zrele za konfederacijo. Odločitev Slovenije za samostojno državo vsekakor še vedno dopušča dogovor z drugimi republikami. Važno je, da se razčistijo odnosi, saj Slovenija ne more še naprej biti hkrati v Jugoslaviji in v mnogih pogledih že izven nje.

Potrebo po razčiščenju odnosov in izhodu iz sedanje nestabilnosti z jasnimi dogovori - seveda po mirni in demokraciji poti - je Drnovšek poudaril tudi v zvezi z zadržanjem tujih, predvsem zahodnih držav in možnosti posega JLA. Vprašanja novinarjev pa so zaorala tudi v druge ledine. Neuvrščeno? Ni mogoče, da bi Jugoslavija reševala odnose Sever-Jug na svetovni ravni, če jih ni sposobna niti znotraj sebe. Posredovanje v zalivski krizi? Notranji spori so paralizirali diplomacijo, ki vodi zgolj rutinske posle. Ruplov nastop ob KEVS? Namenjen predvsem domači javnosti. Markovičev ekonomski program? Dobro zasnovan, z nekaterimi začetnimi napakami, toda zaradi političnih razmer njegovo izvajanje močno šepa. Samostojna Slovenija? Vsaka država, tudi majhna, lahko preživi. Nujno pa bi bilo razhod - če bo do tega prišlo - izvesti sporazumno, ohraniti če mogoče jugoslovanski trg in iskati povezovanje z EFTO in Evropsko skupnostjo. Kaj pa bodočnost politika Drnovška, bi sprejel ponudbo predsedstva slovenske vlade? »Ne vem, odvisi od drugih možnosti, ki bi jih imel na izbiro,« se je glasil odgovor, s katerim se je v na pol šaljivem tonu zaključil dialog z novinarji.

Trinajsti Gorjupovi dnevi Društva novinarjev Slovenije, ki jim sledijo tudi nekateri novinarji drugih držav prostora Alpe Jadran, se bodo danes dopoldne nadaljevali s pogovorom o delu slovenske vlade. Na vprašanja bo odgovarjal njen predsednik Lojze Peterle ter drugi ministri. Popoldne bo gost slovenskih novinarjev predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan, jutri pa se bo tridnevno študijsko in delovno srečanje sklenilo z rednim občinim zborom Društva slovenskih novinarjev.

MARKO MARINČIČ

Bush po zahvalnem dnevu zdaj v Egiptu Diplomatske akcije za glas proti Iraku

KAIRO — Ameriški predsednik George Bush je po obisku v Savdski Arabiji včeraj zvečer prispel v Kairo, kjer ga je na letališču pričakal egiptovski predsednik Hosni Mubarak, toda ves včerajšnji dan je Bush preživel med ameriški vojniki, s katerimi je skupaj počastil praznični zahvalni dan.

Prav iz pušavskega peska Savdske Arabije pa je predsednik ZDA sporočil rojakom in svetu, »da so Američani tam, da bi branili mir in svobodo in zaščitili življenje nedolžnih civilistov.« Predvsem pa je bil včerajšnji Bush dan med vojniki v prvi bojni liniji nekakšen poziv vsem, da enotno nastopijo proti Iraku in zasedbi Kuvajta. V nagovoru vojakom je Bush dejal, da »iraška agresija ni le napad na varnost Kuvajta, temveč tudi napad na vse arabske države v Zalivu, istočasno pa tudi grožnja boljšemu svetu, ki bi ga radi zgradili po končanem obdobju hladne vojne«.

Medtem pa je v teku tudi diplomatska ofenziva, ki ima za cilj novo resolucijo varnostnega sveta, ki naj bi odobrila uporabo sile proti Iraku. Da se nekaj takega pripravlja, kaže tudi odločitev britanske premierke Thatcherjeve, ki je še pred včerajšnjim odstopom odločila, da podvoji število

britanskih vojakov v Zalivu in tako poveča pritisk na Bagdad.

Tudi ameriški državni sekretar Baker ne drži križem rok. Včeraj je dopotoval v Jemen, kjer se je pogovarjal o zalivski krizi, danes pa naj bi tam srečal tudi malezijskega zunanjega ministra. O krizi v Zalivu pa se bosta danes pogovarjala tudi kitajski zunanji minister Qian Qichen in Eduard Ševardnadze. V zvezi s tem velja še omeniti, da je predstavnik SZ Belonogov v Abu Dabiju izjavil, da se Moskva pred glasovanjem o uporabi sile zavzema za »še en ultimat Sadamu Huseinu«.

Včeraj pa se je iz Iraka vrnilo tudi 14 italijanskih talcev, za katere je osvoboditev izposlovala skrajno desničarska delegacija evropskega parlamenta, ki jo je vodil voditelj francoske skrajne desnice Le Pen. Po prihodu na letališče v Baslu je bila skupna misel osvobojenih talcev ta, »da so vsi zadovoljni, ker so se končno vrnili domov, toda njihove misli so še vedno v Iraku, kjer je še vedno precej njihovih rojakov«. Ob tem so tudi vsi poudarjali, da ne vidijo razloga, da uradna italijanska delegacija ne bi skušala doseči izpustitev tudi ostalih talcev.

Papež Janez Pavel II. obiskal Slovenicum

RIM — Papež Janez Pavel II. je sinoči ob 30-letnici delovanja Slovenicuma obiskal papeški slovenski zavod v Rimu, kjer je daroval mašo in v slovenski pridigi pozdravil pet slovenskih škofov, ki jim je načeloval ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Suštar, kakih štirideset duhovnikov in sedanje ter nekdanje gojence. V pridigi je papež Janez Pavel II. izrazil veselje, da lahko vodi slovesno evharistično slavo s škofi, rektorjem in gojenci, ki so se v teh tridesetih letih izpopolnjevali v visokih cerkvenih študijih, da bi mogli bolje uresničevati svoje apostolsko poslanstvo v službi Kristusa in Cerkve, ki živi v slovenskem narodu.

V nadaljevanju je poudaril, da je Mati božja pomočnica kristjanov, glavna zavetnica slovenskega naroda in preprošnica, ki ne neha deliti obilnih milosti in tolažbe v tiski. Povezal se je na škofovsko sinodo, ki je toplo priporočila stalno izobraževanje duhovnikov. Papež je nadaljeval: »Po vsem, kar se je po Božji previdnosti zgodilo, in kar pomeni začetek nove dobe v vzhodni in srednji Evropi ter je odločilno odmevalo tudi v vaši deželi, nas čaka veliko in pomembno delo. Gre ne le za materialno obnovo, ampak tudi za moralno in duhovno prenavo. Predvsem seveda mladega rodu s pogledom v tretje tisočletje, ki se približuje. Z njim se približuje poslanstvo nove evangelizacije Evrope na zgodovinskih krščanskih temeljih, na katerih bosta kultura in Cerkve di-

hali z obema polovicama pljuč. V vas živi duh svetega Cirila in Metoda, očetov vaše vere in kulture ter sozavečnikov Evrope skupaj s svetim Benediktom. Želim, da bi bila ta dragocena dediščina v vas vedno rodovitna. Ta dediščina nas zavezuje, da ustvarjamo pogoje za socialno življenje po meri človeka, ki ni samo zemeljsko bitje, ampak tudi božji otrok in ki vidi v bližnjem svojega brata v Kristusu.« V nadaljevanju je papež dejal, da bodo pri tem delu pomagale ustvarjalne sposobnosti in tradicije večstoletne kulture, ki je prežeta z ideali zares krščanskega humanizma. Spomnil se je nato včerajšnjega goda mučenke svete Cecilije. V nadaljevanju je podčrtal, da je dolžnost vsakega, da človekovo dostojanstvo uresniči v svojem lastnem življenju in v svoji osebnosti. Duhovniki pa imajo še dodatno častno poslanstvo, da pomagajo svojim bratom odkriti njihov globoki smisel življenja. Izrazil je prepričanje, da bodo po skrbni pripravi, ki so je bili deležni v Slovenicumu vedno bolj sposobni oblikovati življenje in bodočnost vrstnikov in vsega ljudstva, da bo povezano in v bratskem sožitju ne le z vso evropsko družino od Atlantika do Urala, ampak tudi z vso človeško družino.

V cerkvi sv. Petra bo danes ob 9. uri slovesno sodelovanje vseh slovenskih škofov. Ob 12. uri bo v Slovenicumu srečanje s škofi in predstojniki. Svečanosti pa se bodo drevi zaključile.

Minister Rupel pojasnil zaplete na pariškem zasedanju KVSE

LJUBLJANA — Slovenski del jugoslovanske delegacije na KVSE v Parizu, ki ga je vodil predsednik sekretariata za mednarodno sodelovanje dr. Dimitrij Rupel, je po vrnitvi iz Pariza dal izjavo na brniškem letališču, v kateri je podrobneje orisal zaplet z zveznim delom delegacije ter potek same konference in dejavnost slovenske delegacije.

Delo je bilo vse prej kot enostavno, kar so pričakovali, nikakor pa niso pričakovali takšnega odnosa. Kljub temu so opravili naloge, kot je bilo domenično v sekretariatu in slovenski vladi že pred odhodom v Pariz.

Udeležbo slovenske delegacije bi lahko razdelili na dva dela, na samo navzočnost na KVSE in na opravljene stike z nekaterimi navzočimi politiki (Havel, Mock) ter na obisk in pogovore v pariški pisarni sveta Evrope.

Slovenski in hrvaški delegaciji je zvezni del omogočil golo navzočnost: dali so jima vlogo okrasa in če sami ne bi bili podjetni, nihče ne bi vedel, da je jugoslovanska delegacija sestavljena drugače kot doslej. Zvezni predstavniki so se obnašali, kot da so plačani, da delujejo proti interesom Slovenije in zaradi tega bo prišlo po mnenju dr. Rupla do še hujših zapletov. Slovenija kratkotalno ne more več pristajati na to, da plačuje neko telo, ki se ni sposobno držati niti kančka medsebojnega dogovora.

Že na predvečer zasedanja KVSE je predsednik zveznega predsedstva Borisav Jović zavrnil možnost, da bi sklicali skupno tiskovno konferenco, nasprotoval temu, da Hrvaška in Slovenija razdelita udeležencem svoja gradiva in da vne-sejo že zdavnaj posredovane pripombe na njegov govor. Vrhunec pa je bil, ko so iz jugoslovanske delegacije, slovenski za hrbtom, preklicali že prijavljeno in odobreno tiskovno konferenco v tiskovnem središču.

Kljub temu je slovenska delegacija svoje gradivo, v katerem opozarja na resne probleme v Jugoslaviji, razdelila. Teh problemov Jović v svojem govoru ni niti z besedico omenil, ampak je Jugoslavijo brez sramu uvrstil med države, ki so veliko prispevale k demokratizaciji Evrope. Sklicala je tudi tiskovno konferenco v prostorih Ljubljanske banke (ki resda ni bila bogve kako obiskana), zunanji mi-

nister pa je slovenska stališča posredoval v vrsti stikov s tujimi novinarji (AFP, Independent...).

Jugoslovanska delegacija prav gotovo ne bo nikoli več sestavljena na takšen način, pa tudi Slovenija ne bo več članica takšne delegacije.

Stiki s tujimi politiki so bili priložnost za testiranje njihovega odnosa do Jugoslavije in dogajanja na njenem severozahodu. Dr. Rupel je odkrito priznal, da bo pridobivanje mednarodnega priznanja težavno in bo trajalo še nekaj časa, kar posredno potrjuje tudi izjava predsednika Havla, da je njegovo srce sicer v Sloveniji, da pa zaradi svoje funkcije mora sodelovati z Jugoslavijo.

Evropa je namreč s pariškim zasedanjem KVSE tudi uradno končala hladno vojno in kriznih položajev si niti najmanj ne želi. Za Jugoslavijo se vedno napačno misli, da je manj nevarna kot enotna država, v kateri pa njeni konstitutivni deli že dolgo ne najdejo skupnega jezika. Jugoslavijo posredno povezujejo s Sovjetsko zvezo. Priprani so namreč, da bo razpad Jugoslavije povzročil podiranje domov in Sovjetski zvezi, ki danes ne straši več Evrope z močjo, ampak s svojo notranjo šibkostjo. Njen razpad bi povzročil milijonsko migracijo sovjetskih državljanov na Zahod. Takšno nepoznavanje jugoslovanske stvarnosti je seveda podlaga odnosa tujine tudi do Slovenije, zato bo prihodnja naloga slovenske vlade oziroma nekaterih sekretariats, da s številnejšimi ustreznimi informacijami postrežejo Evropi s pravo resnico. Na vprašanje o stališču evropskih politikov do plebiscita je dr. Rupel dejal, da je bila novica še preveč sveža za komentiranje, da pa so o tej odločitvi seznanili tujino v gradivu, ki so ga razdelili.

Na vprašanje Dnevnikovskega novinarja, ali lahko vendarle pričakujemo, da bo KVSE odslej namenjala več pozornosti problemom majhnih držav in narodov v Evropi, zlasti, ko je največja grožnja (hladna vojna) mimo, je dr. Rupel izrazil prepričanje, da kakega pospešenega ukvarjanja s to problematiko se ne gre pričakovati, je pa že čutiti precejšnje pritiske evropskih regij, ki se želijo pojaviti v evropskem svetu kot tretji zbor. Mi pa moramo biti seveda na vzhodu v vseh teh procesih, je povedal dr. Rupel. (dd)

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● V senatu

ga kapitala v Trstu.

4. Rotacijski sklad FRIE, ki dobi okoli 100 milijard lir za svoje delovanje. Poleg tega je ustanovljen rotacijski sklad za obrtniške pobude, namenjene sodelovanju z Vzhodom.

5. Sklad 120 milijard lir (12 milijard lir letno) za razvoj goratih področij.

Zakon nakazuje nadalje 4 milijarde lir za videmsko in tržaško univerzo za štipendije za razne tečaje, poleg tega pa za prirejanje tečajev za poznavanje jezikov dežel, h katerim se usmerja kooperacija. Predvideno je tudi oblikovanje mednarodnega vseučilišča za spodbujanje večjezičnosti. Predvideno je financiranje pentagonalne pobude, poleg tega pa zakon namenja 94 milijard lir za uresničitev avtocestnih povezav med Gorico in Razdrtim in Fernetiči in Razdrtim. Dve milijardi lir (6 v treh letih) sta predvideni za uresničitev obrambnega sistema proti toči v Brdih.

V členu 11 pa zakon obravnava manjšine. Navajamo ga v kolikor je mogoče točnem prevodu:

1. V pričakovanju odobritve organskega zakona o globalni zaščiti za slovensko narodnostno skupnost, je deželi FJK dodeljen v triletni 1991-93 poseben prispevek 24 milijard lir (8 milijard na leto) za podporo kulturnim in umetniškim pobudam slovenske manjšine. V ta namen se dežela FJK posvetuje z ustanovami in organizacijami slovenske manjšine.

2. V pričakovanju na specifičen zakon za posege v korist italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji je dodeljenih 12 milijard lir (4 na leto), ki se jih dodeli

posebnemu poglavju proračuna zunanje ministrstva za delo v korist italijanske manjšine sporazumno in v sodelovanju z deželo FJK.

3. V mejah finančne razpoložljivosti se v letih 1991-93 prispevek iz sklada zakona 250 za dnevnik v slovenskem jeziku, ki izhajajo v FJK, dvigne za 50 odstotkov.

K zakonu sta bili priloženi še dve resoluciji: prva, ki sta jo predlagala senatorja Spetič in Agnelli, predvideva reorganizacijo ustanove za industrijsko cono EZIT in raziskovalnega območja, druga, ki jo je predlagal sen. Spetič, pa ustanovitev skupnega telesa za upravljanje voda reke Soče.

Sprejetje zakona je z zadovoljstvom komentiral predsednik deželne vlade Biasutti, ki je dejal, da zakon poudarja vlogo mostu FJK. Sedaj morajo ustanove in gospodarstveniki FJK izkoristiti znatni razpoložljivi potencial. Biasutti je tudi dodal, da upa, da bo zbornica sedaj hitro sprejela to, kar je razumno odobril senat.

● Sen. Spetič

Zakon predvideva tudi vrsto ugodnosti za manjšino.

SPETIČ: Za nas je to velika zmaga. Sem zelo zadovoljen, saj se jaz in pred mano senatorja Gerbčeva nisva zaman trmasto borila, da bi v finančnem zakonu ohranila sklad za manjšine. Danes je ta denar na razpolago v pričakovanju zaščitnega zakona. Lahko bi rekli, da je to jajce danes v pričakovanju, da dobimo kokoš jutri. Za naše kulturne ustanove se mi zdi, da bodo predvidena sredstva ve-

liko olajšanje, saj bodo lahko nadaljevale s svojim poslanstvom. Važno se mi zdi tudi načelo, da bi pri namembnosti sredstev sodeluje manjšina. Upam tudi, da bosta med Slovenci prevladali razsodnost in treznost.

Dodal pa bi tudi, da smo Slovenci sedaj pred preizkušnjo, saj bomo morali s svojim gospodarskim, kulturnim in znanstvenim potencialom poseči po priložnostih, ki jih nudi zakon tako z instrumenti gospodarskega sodelovanja kot tudi s podporo za gorata področja, ki lahko veliko prispeva k dvigu Benetice.

Jajce danes v pričakovanju kokoši jutri. Kakšna je dejanska možnost, da pridemo do kokoši - zaščitnega zakona?

SPETIČ: Vse kaže, da je želja po predčasnih volitvah skopnela. Če je res tako, imamo pred sabo še poldrugo leto časa za odobritev zakona. Sklep o podpori slovenskim ustanovam v okviru zakona za obmejna področja pa je pomemben korak naprej, saj priča o dobri volji, tudi ker so propadli motilni in krnitveni poskusi nekaterih krogov iz naših krajev. V prvem krogu smo zmagali, upam, da bomo tudi na srečanju.

● Plebiscit

nost, in nadaljeval: »Plebiscit ne rešuje problemov naše slabe gospodarske sestave, nizke produktivnosti, umetne zaposlenosti, slabega managementa ali poslovne morale. Tudi po plebiscitu se bodo še kazale neprijetne posledice pretekle politike, dana pa bodo izhodišča za hitrejši in uspešnejši izhod iz krize, ki ji v jugoslovanski opciji ni videti konca. Po njem

se ne bomo mogli več izgovarjati na Jugoslavijo, na odtekanje po Savi itd.

Osamosvojitve ne pomeni, da se nismo še naprej pripravljali pogovarjati o sodržavju s Hrvaško, oziroma o novih odnosih med republikami, saj se lahko pogovarja in pogaja samo suveren subjekt.

Vedimo pa eno. Tu popravnega izpita ni. Vlada podpira izvedbo plebiscita s predpostavko o zreli politični odgovornosti celotne skupščine Republike Slovenije. Pri tem ne more in ne sme iti za slavo ene ali druge stranke, vladajoče koalicije ali opozicije, gre lahko samo za skupen projekt državljanov Slovenije s posebno soodgovornostjo skupščine predsedstva in vlade Republike Slovenije. Vlada veže svojo odgovornost za ta projekt na našeste predpostavke, hkrati pa te odgovornosti ne more prevzeti tudi v primeru, če bo pravi trenutek za plebiscit zamujen.

V razpravi so nekateri gospodarski ministri še povedali, da bi bile posledice plebiscita s takojšnjo ločitvijo Slovenije od Jugoslavije trenutno zelo boleče in udarec hud, da pa bi se stvari postopoma zboljševale. Dilema je v kratkoročnem padcu in nato izboljšanju, ali pa v stalnem nevezdržnem poslabšanju, povezanem z neresljivo jugoslovansko gospodarsko krizo. Takoj po odcepitvi bi potrebovali 1,6 milijarde dolarjev investicij, torej svežega tujega kapitala. Najresnejši je politično-varnostni problem, saj je Jugoslavija na visoki stopnji rizične lestvice, Slovenija sama bi kotirala bolje, toda slovenski trg je premajhen in gospodarsko ni interesanten. Slovenska stopnja zadolženosti je v primerjavi z drugimi republikami nizka, toda veliko vprašanje

je, po kakšnem ključu se bodo delili dolgovi, ki jih je precej, in aktivna, ki je je bolj malo.

Za 1988. leto obstajajo dokončni in zanesljivi podatki o medrepubliški menjavi, ki je takrat zajela 23,1 odstotka celotne slovenske industrijske proizvodnje. Izpad te menjave bi za dvajset odstotkov znižal slovenski narodni dohodek. Državni odziv (zvezni proračun in podobno) znaša 20 milijard dinarjev, priliv pa 4 milijarde.

Zapletena so vojaška vprašanja, ko se generalni štab pripravlja na intervencije in so v Srbiji ustanovili novo jugoslovansko komunistično partijo izrazito armadnega značaja.

Javna aktivnost je, da so jo generali ustanovili za primer, da v Srbiji ne bi zmagal Milošević, ker nočejo prepuusti oblasti Vuku Drškoviću in jim gre tudi za njihov lastni, čisto človeško profesionalni obstoj. To je torej rezervna karta armade, ki pa je lahko uporabljena šele po koncu srbskih volitev, zato tudi argument, da je treba pred tem izpeljati slovenski plebiscit, ki bo z močjo volje združenega naroda ubranil Slovenijo pred morebitnimi vojaškimi avanturami.

Povsem drugačni pa so toni in zgotovitve s skupnih zasedanj slovenskega in hrvaškega predsedstva, ki sta se sestali včeraj na Trški gori pri Novem mestu. Predvsem so potrdili skupno voljo do sodelovanja in razgovorjanja ter skupno željo, da ne bi zavirali, temveč pospeševali demokratične procese v Jugoslaviji, kamor pa spada tudi skupaj izražen in predstavljen osnutek konfederatične pogodbe. Sestanek sta vodila oba predsednika, Tudjman in Kučan.

Jutri bo v Milanu plenarna skupščina Skupnost Alpe-Jadran za globljo solidarnost

MILAN — Jutri bo v Milanu plenarna skupščina predsednikov Delovne skupnosti Alpe-Jadran, ki ji je predsedovala v zadnjih dveh letih Dežela Lombardija. Furlanijo-Juljsko krajino bo zastopal predsednik deželne vlade Adriano Biasutti, ki ga bo spremljal odbornik za odnose s tujino Gianfranco Carbone.

Šlo bo za zelo pomembno srečanje, saj bodo na njem preverili dejavnost oziroma razmere v Skupnosti v poslednjih dveh letih in seveda bodoče perspektive po nastopu najnovejših sprememb na evropskem vzhodu, ki jih je vzpodbudila - vsaj v idealnem smislu - tudi skupnost Alpe-Jadran. Te spremembe odpirajo vrsto novih in zanimivih priložnosti, ki jih bo veljalo temeljito izkoristiti: izmenjave na kulturnem, institucionalnem in gospodarskem področju med posa-

meznimi italijanskimi, nemškimi, avstrijskimi, madžarskimi, jugoslovanskimi in švicarskimi deželami, regijami in drugimi upravnimi stvarnostmi, ki se razpoznavajo v Skupnosti, ter med državami, katerih sestavni del so; izmenjave med vzhodnoevropskimi državami in državami, ki so članice Evropske skupnosti; ovrednotenje novih dragocenih izkušenj, kakršna je na primer Pentagonala, ki so simptom novih premikov v Evropi in ki jih je potrebno "upravljaliti" na podlagi tvornega sodelovanja in mednarodne solidarnosti.

Na plenarni skupščini bodo posvetili osrednjo pozornost ravno tem vprašanjem in jih poskusili strniti v sintezo, ki naj omogoči Delovni skupnosti Alpe-Jadran, da bo še naprej blagodejno vplivala na evropsko stvarnost.

Glede javne rabe slovenščine

Tog odgovor podtajnika Vitaloneja

Kar zadeva mednarodne vidike o javni rabi slovenskega jezika, 8. člen Osimske pogodbe predvideva, da bosta Italija in Jugoslavija na področju zaščite ustreznih manjšin v bivših conah A in B Svobodnega tržaškega ozemlja ohranili v veljavi notranje ukrepe, ki so bili že sprejeti za izvajanje posebnega statuta, priloženega k Spomenici o soglasju iz leta 1954, in da bosta v okviru notranjega prava zagotavljali ohranitev takšne ravni zaščite obeh etničnih skupin, ki je v skladu z normami tega posebnega statuta. Ugotovitev, da italijanska stran ne spoštuje mednarodnih obveznosti, bi bila lahko na mestu samo v primeru, ko bi bila javna raba slovenskega jezika v smislu omenjenega posebnega statuta že v veljavi v trenutku, ko je prišla veljati Osimska pogodba. Konkretno, ker je šlo za sestanek mednarodnega in torej ne deželnega značaja, je bilo sklenjeno, da je treba rabiti samo italijanski jezik, ki je pač državni jezik.

To je tog in birokratski odgovor podtajnika za zunanje zadeve Claudia Vitaloneja poslanki Silvani Fachin Schiavi in drugim več kot tridesetimi poslancem, ki so naslovili na predsednika ministrskega sveta in na ministra za zunanje zadeve, za odnose z deželami in za institucionalne probleme pisno vprašanje v zvezi z nedavnim obiskom predsednikov slovenskega in koroškega parlamenta pri deželni skupščini Furlanije-Juljske krajine. Tedaj je bilo deželnemu svetovalecu Slovenske skupnosti Bojano Brezigarju prepovedano spregovoriti v slovenskem jeziku.

Omenjena skupina poslancev, ki so iz vrst KPI in Neodvisne leveice, je označila ta dogodek kot anahronističen sad nestrpnosti, ki ni v skladu ne z republiko ustavo ne z mednarodnimi obveznostmi, ki jih je slovesno sprejela Italija, in niti ne z vzdušjem demokratičnega presnavljanja v odnosih med Italijo in Jugoslavijo. Spričo dejstva, da je zunanji minister nedavno poudaril potrebo, da se prizna jezikovnim manjšinam zaščita na evropski ravni, so poslanci vprašali naslovne, ali vidijo morda v tem dogodu primer zaščitnega ravnanja z manjšino, ki je se dosledno usklajuje z evropskimi načeli o spoštovanju narodnostnih in jezikovnih manjšin.

Razburjenje po nepotrebnem

Državljanstva ne gre mešati z narodnostjo

IZOLA — Postopek urejanja centralnega državljanstva republike Slovenije je v izolski občini med nekaterimi pripadniki italijanske narodnostne skupnosti po nepotrebnem sprožil slabo voljo. V oddelku za notranje zadeve pravzaprav niso presenečeni, saj prihaja tudi v drugih slovenskih krajih do nejasnosti, predvsem zaradi zamenjave povsem različnih pojmov, kot sta državljanstvo in narodnost. Prvi pomeni pripadnost državi, pojasnjuje načelnik izolskega oddelka Milan Pristov; državljanstvo pomeni pravice in dolžnosti, ki jih državljan dobi s tem statusom. Narodnost pa se človeku ne podeljuje, je stvar njegovega občutenja, lastne presoje in pripadnosti - po njej se v teh dokumentih ne vprašuje, o narodnosti se posameznik, če tega ne želi, tudi ne izreka.

Postopek sedanjega opredeljevanja republiškega državljanstva, ki torej ne pomeni izjasnjevanja o narodnostni pripadnosti, temelji na dveh osnovah. Prvega januarja 1977 je začel v Sloveniji veljati republiški zakon, ki zavezuje starše, da se v dveh mesecih po otrokovem rojstvu izrečejo o njegovem državljanstvu. Pred tem datumom to ni bilo potrebno, saj je veljalo za vse državljanstvo SFRJ in podatkov o republiškem državljanstvu v državljansko knjigo sploh niso vpisovali. Sicer pa so bili otroci, rojeni v Sloveniji do 1965. leta, vpisani v ta register po enem izmed staršev, do 1974. leta pa po kraju bivanja otroka oziroma družine in, kot rečeno, brez izjave o državljanstvu.

Zdaj pa, na osnovi omenjenega zakona iz 1977. leta in navodila republiškega sekretarja za notranje zadeve, po katerem je treba v najkrajšem času urediti centralno evidenco državljanstva Slovenije, ljudi, rojene med 1965. in 1974. letom, vprašujejo po republiškem državljanstvu. V Izoli je takih okrog 200 in vsem so poslali dvojezični obrazec, s katerim naslovnika prosijo, naj se v 14 dneh opredeli, sicer mu bodo po teritorialnem načelu vpisali državljanstvo Republike Slovenije. Če pa se z vpisom tega državljanstva ne strinja, ga prosijo, naj se osebno oglasi pri Oddelku za notranje zadeve občine Izola ali v istem roku pošlje pisno izjavo, da ne želi biti državljan Republike Slovenije.

MIRJAM MUŽENIČ

Pred skupščino Slovenskega deželnega gospodarskega združenja V Beneški Sloveniji je potrebna predvsem podjetniška miselnost

Pred nedeljskim občinim zborom Slovenskega deželnega gospodarskega združenja nam je poklicna dolžnost velevala, da se pogovorimo seveda tudi s kakšnim članom Združenja v Slovenski Benečiji, torej v tistem območju Furlanije-Juljske krajine, ki v narodnostnem in gospodarskem pogledu zaostaja za Goriško in Tržaškim, kamor bo treba torej tudi v prihodnje usmeriti čim več energij. Izbrali smo (in po telefonu dosegli) dr. Igorja Conta, mladega in dinamičnega podjetnika, ki spretno upravlja z zunanjetrgovinskim podjetjem CIEM v Čedadu in ki nekako poseebila stremiljenja mlajše generacije k vsestranskemu gospodarskemu in siceršnjemu razcvitu teh krajev.

Koliko časa ste član SDGZ?

Zdaj teče prvo leto, drugače pa je podjetje kot tako, ki sem ga prevzel po očetu, včlanjeno v Združenju že celo vrsto let.

Kako ocenjujete dosedanje, zdajšnji in bodoči razvoj zunanjetrgovinskega poslovanja na vaših tleh?

V zempeljskem pogledu tukajšnje območje ni bilo doslej najprimernejše za takšne posle. Dosedanja obrobost je omejevala našo dejavnost in poslovanje drugih takšnih podjetij prvenstveno na sosedno jugoslovansko ozemlje, zdaj pa so se začele postopoma tkati vezi tudi s širšim vzhodnim zaledjem, kakor sta na primer Češkoslovaška in Madžarska, a v perspektivi, torej v skladu z možnostmi, ki jih bo odprla evropska združitev po koncu leta 1992, bi morali postati naši kraji prava odskočna deska za razmah trgovine in splošnega gospodarskega sodelovanja v splošnem evropskem okviru. Podjetje sem prevzel ravno v tem vidiku, kajti upoštevati je treba, da sta bila goriška in tržaška pokrajina po svoji strateški legi v tem pogledu do sedaj privilegirani. Seveda, poostrišla se bo tudi konkurenca, zato bo treba zavhati rokave: kdor proizvajata, ta bo moral posvečati vso pozornost kakovosti izdelkov, kdor pa uvažata in izvažata, ta bo prisiljen zmerom bolj povzdigovati kvaliteto servisa.

Kako je tačas z gospodarskim utripom v vaših krajih?

Kakor veste, imamo tu v prvi vrsti nekaj večjih mešanih podjetij, kakor so Beneco, pri katerem sem sam služboval štiri leta, Hobles in Veplas. Ugodno se razvija tudi industrijska

cona v Špetru, kjer velja še prav posebno zabeležiti rast obrtniških dejavnosti, ali bolje povedano, čedalje globlji profesionalni pristop domačih ljudi k obrtnim dejavnostim. Kar je bilo doslej na višji ravni, je prišlo pretežno od zunaj, zdaj pa se strokovnost, profesionalnost začenja uveljavljati tudi med našimi mlajšimi silami. Mlada generacija se zaveda, da so minili časi, ko je bilo treba iz Benečije s trebuhom za kruhom na tuje, zaveda se, da se da in da je treba začeti ustvarjati na domačih tleh, skratka, da je treba pričeti delati s podjetniško miselnostjo. Človeka torej imamo in njegovo pridnost ter požrtvovalnega duha, nekaj pa vendarle manjka...

Verjetno mislite na kakšno dejavenjšo zaslonbo?

Tako je. Če nas še vedno ne marajo priznati kot Slovence, pa jim dokažimo, da smo tu, da delamo, da imamo lastna podjetja; teh se ne bo dalo izbristati. Potrebujemo torej tudi širšo gospodarsko podlago, temelječo na manjših tvrdkah, tvrdke pa ne odpreš z golo dobro voljo, ampak samo, če veš, v kakšnem sklopu bo najbolj koristna, in če razpolagaš z vsemi pogoji, ki jih zahteva resnično podjetništvo. Dogaja se, da ta ali oni kaj načrtuje, da pa potem to težko izpelje, ker mu primanjkuje morda odločnejša spodbuda na strokovno-svetovalski ravni. Takšna pomoč bi lahko prišla iz vrst tistih, ki imajo na takšnih področjih dolgoletne izkušnje.

Izkušnje, a tudi verjetno mentaliteto, ki je sad stvarnosti, v kateri živš in deluješ, torej. Tedaj si lahko

deloma razlagamo tudi okoliščino, da v vaše kraje še ni prodril kmečki turizem, ki bi vam lahko bil kot cvet v gumbnici, saj razpolagate z zavidljivimi krajinskimi lepotami pa tudi kuhinjskimi dobrotami - gostoljubjem pa itak!

Seveda. Pogoje za razvoj kmečkega turizma imamo, pa še kako: tu so planine, tu so marljive kmečke družine, ki se ne boje dela, tudi finančna sredstva bi se dobila, kakor to predvidevajo ustrezni zakonski predpisi, in vendar je pri nas uradno registrirana, če se ne motim, samo ena turistična kmetija. Naši ljudje bi morda potrebovali, da jim kdo lepo pojasni, kakšne lepe razvojne možnosti bi imeli, ko bi se številčnejše lotili agriturizma ali vsaj poskusili kaj v tej smeri. Ne gre torej za gmotno vprašanje, ampak za miselnostno spodbudo, ki bi lahko prišla, kdo ve, tudi iz nalašč za to pripravljene posveta v priredbi Združenja.

Tudi zato, ker je gostinstvo pri vas kar v redu razvito, kot dokazuje že sama pobuda "Vabilo na kosilo", ki jo je sprožila špeterska zadruga Lipa, in ker bi ponudba domačih kmečkih pridelkov le še okrepila turistično-razvojne možnosti. Pa še kratko misel o nedeljskem občnem zboru...

V Benečiji smo zelo zadovoljni z delom, ki ga opravlja urad SDGZ v Čedadu, in vemo, kakšen napor je pomenila za Združenje raztegnitev dejavnosti na naše kraje. Vemo pa tudi, da si pri Združenju prizadevajo za še nadaljnjo krepitev prisotnosti na deželni ravni, to pa je tudi želja naših ljudi; ti bi radi videli, da bi servisna služba v Čedadu prerasla sedanj, žet tak dragoceni formalni okvir in se povzdignila na raven učinkovitega stimulansa k še večji vsestranski podjetnosti prek nadaljnje učvrstitve informacijske dejavnosti. Naši ljudje bi tako znali pravočasno in spretnije zagrabiti vsako novo priložnost.

Pogovor zapisal DRAGO GAŠPERLIN

Vedno več izgub in čedalje manj denarja Obalno-kraško gospodarstvo res na tleh?

Rezultati so po devetih mesecih letos še slabši, kot pa so bili ob polletju - V izgubah je tudi turizem

KOPER — Le malo manjka pa bo tudi gospodarstvo obalno-kraške regije na tleh. Najboljša podjetja komaj še normalno poslujejo, kar lepo število pa jih gospodari na samem robu možnega in prav malo manjka, da se ne sprevrže v katastrofo. Obalni gospodarstveniki bi se lahko morda potolažili edinole z dejstvom, da so njihovi gospodarski rezultati v povprečju boljši, kot to velja za povprečne republiške.

Letos je na Obali in Krasu 573 registriranih podjetij. Število se je od lani več kot podvojilo. Od teh pa jih kar 164 miruje, kar pomeni, da so jih podjetniki ustanovili, vendar še nimajo prometa. Rezultati po devetmesečnih obračunih kažejo še veliko slabšo podobo, kot so jo ob polletju.

To je pravzaprav nenavadno, saj so bili ponavadi rezultati po devetih mesecih zmeraj najboljši. Predvsem so značilni izredno visoki stroški. Ob 18,9 milijarde dinarjih prihodka so imeli v štirih občinah - izolski, koprski, piranski in sežanski - kar 18,2 milijarde dinarjev dohodkov. Bruto dobiček je znašal 909 milijonov dinarjev, izguba 402 milijona dinarjev in akumulacija 157 milijonov dinarjev. Družbi so morala podjetja plačati 1.880 milijonov dinarjev ob-

resti, za osebne dohodke pa so namenili 1.546 milijonov dinarjev.

Prav vsi poslovni rezultati kažejo boljše razmerje kot sicer v republiki. Izguba znaša v tej regiji 2,1 odstotka prihodka (v republiki 3,7 odstotka prihodka), za osebne dohodke so dali 8,2 odstotka (v republiki devet odstotkov), delež akumulacije v prihodku je tu znašal 0,8 odstotka (v republiki 0,7 odstotka).

Povprečni osebni dohodek je znašal na Obali in Krasu 5.815 dinarjev (v Sloveniji 4.984 dinarjev), bruto dobiček na zaposlenega je tu znašal 30.797 dinarjev (v republiki 18.474 dinarjev), akumulacija na delavca 5.314 dinarjev (v republiki 3.328 dinarjev), izguba na delavca pa 13.603 dinarjev (v Sloveniji 18.307 dinarjev).

Največ izgub je pridelala industrija (285 milijonov dinarjev), od tega največ kemično-predelovalna (118 milijonov dinarjev) in elektrogospodarstvo tega območja (84 milijonov dinarjev), ladjedelništvo 23 milijonov dinarjev, industrija igrač pa 42 milijonov dinarjev. Presenetljivo so se ob devetmesečju pojavili med izgubašci tudi gostinsko-turistične organizacije (skupaj 37 milijonov dinarjev).

Od večjih je brez izgub poslovalo samo podjetje Hoteli Riviera Porto-

rož, Emona Hoteli Bernardin pa so uspeli pokriti izgubo pred dokončnim obračunom.

Več kot dvajset podjetij je imelo v tem obdobju zaradi nelikvidnosti po več kot pet dni blokirane žiro račune. Tudi to je sicer nekoliko bolje, kot velja ustrezno povprečje v republiki. Vendar je zdaj tudi jasno, da si obalno gospodarstvo več denarja izposoja, kot pa ga posoja (torej obratno od tega, kar je bilo značilno prej).

Tukajšnja podjetja so za obresti morala plačati 836 milijonov dinarjev, z obrestmi od posojenega denarja pa so zaslužili manj - 773 milijonov dinarjev.

Uspešnih organizacij je prav malo. Med večjimi lahko naštejemo tiste, ki nimajo večjih težav z likvidnostjo in izgubami — Istrabenz Koper, Luka Koper, Intereuropa Koper, Droga Portorož... Torej gre predvsem za organizacije s področja prometa. Pa tudi pri teh so rezultati daleč od tistih, ki so jih dosegali nekoč, ko so bile devize še kaj vredne. Jasno je namreč, da bi se položaj večine podjetij na Obali bistveno popravil, če bi spremenili tečaj, saj je večina izvozno naravnanih.

BORIS ŠULIGOJ

Koprčani dobili novo zavarovalnico Delniška družba Adriatic bo pričela redno poslovati 1. januarja prihodnje leto

KOPER — V Kopru so ustanovili pred nekaj dnevi novo zavarovalno družbo - Adriatic. Izvolili so tudi devetčlanski upravni odbor nove delniške družbe in druge organe ter za v.d. direktorja imenovali Matijo Blažiča, direktorja Območnice ob zavarovalne skupnosti Triglav. Adriatic zavarovalnica bo pravni naslednik koprskе območne enote Triglava, z rednim delom pa bo pričela 1. januarja prihodnje leto.

Nekaj nad sto delničarjev, med temi trinajst podjetij s Koprškega, je kot začetni ustanovitelji kapital zdržilo pa bo objavljen razpis za okrog 155 milijonov din delniškega kapitala te nove zavarovane ustanove.

Matija Blažič, dosednji direktor Triglavove območne enote in v.d. direktorja Adriatica, nam je ob tej priložnosti povedal:

»Tržni sistem gospodarstva zahteva tudi enako zavarovalništvo. Pri nas nismo sprejeli koncepta ustanovitve enotne delniške družbe Triglav za vso Slovenijo, saj bi tako in prebrisan sem, da smo tako usposobljeni in močni, da tudi nekateri posebnih težav ne bomo imeli. Po naši poti gredo slej "stari" Triglav ostal z 12 območnimi enotami, ki se

bodo preoblikovale v enotno delniško družbo. Zdaj ima Triglav 16 območnih enot in prva, ki je šla svojo pot, je bila beograjska. Vsi naši zavarovanci, ki so letos vplačali že okrog 280 milijonov din premij, bodo imeli enak status kot doslej, s kakovostnim delom pa bomo skušali zavarovalništvo v Adriaticu izboljšati. Ne cenejše, kakovostnejše storitve so naše vodilo.»

Od kod vam tolikšen pogum za odcepitev iz sistema Triglava?

»Naše dosedanje poslovanje kaže na to, da smo se s 3,2 odstotnosti Triglava povzpeli na nekaj manj kot 6 odstotkov. Obseg poslovanja smo torej malodane podvojili. To je en razlog. Drugi, pomemben razlog je, da je naša gospodarska politika v Sloveniji zdaj tako naravnana, da spodbuja konkurenco in mi bomo po novem konkurenca drugim, kot bodo drugi nam. Trg bo merilo naše uspešnosti, hkrati pa je trg tudi naša velika prisotnost. Dejstvo je, da v Jugoslaviji zavarovalne premije dosegajo komaj 1,8 odstotka družbenega proizvoda, v zahodni Nemčiji in v drugih zahodnih deželah pa se ta delež giblje med 6 in 8 odstotki. Tu je torej še veliko "prostora" in dela za vse.»

DUŠAN GRČA

Titov trg bodo na novo uredili

KOPER — Titov trg v Kopru, pred približno tisočletjem zasnovano središče mesta, na novo urejajo že okroglih dvajset let. Različne obnovitve in konzervatorski posegi so trg ohranili, ponekod pa ga tudi spremenili tako, da o izvorni ureditvi ali arhitekturi sploh ni mogoče več govoriti.

Dolgoletna prizadevanja, da bi za ta zgodovinsko in arhitekturno izjemno bogat, dragocen spomenik, ki s sedanjim trgov Brolo oziroma Trgom revolucije tvori svojstven umetnostno-zgodovinski spomenik, pripravili usrezen ureditveni načrt, ki obsega tudi vsebino dejavnosti v stavbah, ki tvorijo plašč trga, so končno obrodila zaželen sad. Ureditveni načrt je pripravljen in do 20. decembra tega leta bo v javni razpravi. Tako so sklenili na zadnji seji občinskega izvršnega sveta v Kopru.

D. G.

Hrpeljski šoli bodo v kratkem prizidali še novo telovadnico

HRPELJE — Pod osnovno šolo Hrpelje so delavci Kraškega zidarja avgusta začeli graditi novo šolsko telovadnico. Po besedah ravnatelja Jezerskega je gradnja 1.320 kvadratnih metrov velikega objekta začetek usposabljanja šole za prehod na enoizmenski pouk. Že do začetka prihodnjega šolskega leta nameravajo namreč v šoli prizidati tudi 7 učilnic, tako da bi približno 400 učencev, med katerimi je 65% vozačev, že naslednj jesen začelo hoditi v šolo le dopoldne. Prizidek in telovadnica, v kateri bosta lahko naenkrat telovadila dva razreda, naj bi bila končana do julija. Pred tem bo seveda treba zbrati še nekaj denarja, saj so doslej iz občinskih izobraževalnih sredstev zagotovili le financiranje do 4. faze. Kasneje bodo ob telovadnici, ki jo bodo popoldne oddajali drugim uporabnikom, uredili še nekatere zunanje športne naprave.

J. O.

Pozitivne ocene tako v političnih kot v gospodarskih krogih Trst pozdravlja sprejem zakona za obmejna območja v senatu

Odobritev zakona o obmejnih območjih v senatu (zdaj ga bo morala obravnavati še poslanska zbornica) je naletela v Trstu na veliko odobravanje. Kot podrobneje poročamo na prvi strani, predvideva zakon poleg splošnejših oziroma širših ukrepov, kakor so spodbude za mednarodno gospodarsko sodelovanje ali pa finančne podpore za slovensko narodnostno skupnost v Italiji in za italijansko v Jugoslaviji, tudi vrsto specifičnih ukrepov za Trst. Odobreno zakonsko besedilo med drugim predvideva odprtje inovativnega finančnega centra *off shore* v prosti tržaški luki, ukinitvev dekreta Palamara o omejitvah tujih investicij na Tržaškem, z njim pa je bila sprejeta še vrsta obveznosti za poživitev tržaškega gospodarstva.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA meni, da bo zakon nedvomno pomembna pridobitev za vso našo deželo, ker odpira perspektivne možnosti plodnejšega gospodarskega in kulturnega sodelovanja ob meji. Za našo narodnostno skupnost v Italiji, kakor tudi za italijansko v Jugoslaviji, pa je še zlasti razveseljivo in spodbudno, da je zakonodajalec upošteval potrebo po finančni podpori njihovih kulturnih dejavnosti, kar predstavlja pomemben korak na poti priznavanja njune vloge pri zblizevanju sosednjih narodov in dežel ter pri utrjevanju sožitja in prijateljskega sodelovanja ob meji, ki se mora čedalje bolj odpirati v današnjih evropskih integracijskih procesih. SKGZ zato izreka priznanje političnim silam in parlamentarcem, ki so se zavzeli za odobritev zakonskega besedila, ter izraža željo, da bi le-to čim prej postalo zakon.

Podobno stališče je zavzel **SVET SLOVENSKEH ORGANIZACIJ**. Izrazil je pričakovanje, da bo v senatu odobreno besedilo čim prej postalo dokončen zakon, ki bo pomembno prispeval k razvoju mednarodnega sodelovanja v naših krajih in k okrepitvi krajevnega gospodarstva. »Predvsem pa nas razveseljuje,« je rečeno še v sporočilu SSO, »da je v besedilu ohranjena postavka za kulturne potrebe Slovencev in Italijanov v Istri. V novih demokratičnih in pluralističnih razmerah, ki zdaj obvladujejo skoraj vso vzhodno Evropo, upamo, da bodo predvideni podpora deležne vse komponente, tako v Italiji kot v Jugoslaviji.«

Tržaški poslanec KD **SERGIO COLONI** je v tiskovnem sporočilu izrazil zadovoljstvo, da je senat zaključil obravnavo zakona za obmejna območja, ter se zahvalil predsedniku pristojne senatne komisije Andreatti, ministru Carliju in podtajniku Sacconiju za njihovo prizadevnost. Coloni je nadalje naznanil, da je stopil v stik z Andreatto, da bi zakonsko besedilo čim prej predložili proračunski komisiji poslanske zbornice in ga dokončno odobrili.

Pokrajinski tajnik **PSI ALESSANDRO PERELLI** je tudi zadovoljen. »Čeprav so v besedilu vključili področja, ki nimajo tako pomembne vloge kot tržaška pokrajina v obmejnih odnosih, in čeprav so mogoče precenili vlogo furlanskih pokrajin,« je dejal, »moramo podčrtati, da so v zakonu pomembni ukrepi in obveze za preporod mesta in za izkoriščanje novih razvojnih možnosti.« To velja za predvideno ustanovitev finančno-zavarovalnega centra *off shore*, ki se povsem ujema s projektom Polis za ureditev dela pristanišča. A to velja tudi za težo, ki naj bi jo Trst imel v snujanju se finančni družbi za odnose z Vzhodom. Perelli nadalje z zadovoljstvom podčrta tudi odobritev resolucije Agnellija in Spetiča za preureditev EZIT-a in Cen-

tra za raziskave in sploh za usmerjanje tržaškega gospodarskega razvoja. Nazadnje se zahvaljuje sen. Agnelliju za trud pri oblikovanju zakona.

MIRO OPELT, pokrajinski tajnik SSK, je predvsem z zadovoljstvom ugotovil, da zakonsko besedilo, ki ga je včeraj odobril senat, ohranja predvideno podporo za kulturne dejavnosti slovenske narodne skupnosti v Italiji in italijanske v Jugoslaviji. »Poleg tega se mi zdi zelo važno,« je nadaljeval Opelet, »da je v besedilu govor o nujnosti odobritve zakona za globalno zaščito naše narodnostne skupnosti, ki bi moral predvidevati nadaljnje podpore. Zdjaj bo treba paziti, da bo Dežela izdelala dober pravilnik za porazdelitev sredstev. Zelo pozitivno pa je seveda treba oceniti tudi ukrepe, ki jih zakonsko besedilo določa za poživitev obmejnega sodelovanja in še zlasti tržaškega gospodarstva.«

Pokrajinski tajnik **KPI NICO COSTA** meni, da smo doživeli »pomemben dan za mesto in deželo«, v katerem je senat po napornem »maratonu« odobril zakon, ki nagraduje vztrajno iniciativo KPI, ki se je od predložitve prvega zakonskega predloga do predložitve pomembnih popravkov dosledno borila za to, da bi Trst in dežela dobila pomembna in inovativna sredstva za razvoj. Costa pri tem podčrta ustanovitev *off shore* v tržaški prosti luki in odpravo preventivne kontrole za tuje investicije v Trstu, ki predstavlja »protizgodovinsko dediščino hladne vojne«. Tajnik KPI podčrta tudi

odobritev resolucije Spetiča in Agnellija, ki obvezuje vlado, da se bo lotila problema preureditve EZIT-a in Centra za raziskave ter sploh problema vodenja gospodarskega razvoja tržaške pokrajine.

VOJKO KOČJANČIČ, ravnatelj Slovenskega deželne gospodarskega združenja, je povedal, da bo zakon o obmejnih območjih brez dvoma dobrodošel tudi zato, ker bi moral stopiti v veljavo, ko se bo zakon 26 iz leta 1986, bolj znan kot paket za Trst in Gorico, izčrpal. »Naše gospodarstvo je še prešibko, da bi se merilo na enaki ravni z drugimi,« je pristavil. »Novi zakon bi moral spodbuditi predvsem obmejno sodelovanje in nuditi tržakemu gospodarstvu nova sredstva, da bi preraslo industrijsko-pristaniški model z okrepitevijo znanstveno-terciarnih dejavnosti in s preureditvijo samega industrijskega sektorja.«

Zadovoljstvo sta nadalje izrazila predsednik Tržaške trgovinske zbornice **GIORGIO TOMBESI** in tržaški župan **FRANCO RICHETTI**. Le-ta je dejal, da v senatu odobreno zakonsko besedilo predvideva pomembne ukrepe, ki bodo omogočili naši deželi, da bo odigrala pomembno vlogo v novi evropski stvarnosti. Tržaški župan posebno pozdravlja dejstvo, da bodo v Trstu osnovali prvi finančni center *off shore*, kar je plod skupnih naporov zakladnega ministrstva, Bance d'Italia, predsednika senatne komisije za proračun Andreatte ter senatorjev Agnellija in Spetiča.

V miramarskem centru bo jutri seminar Vloga tržaških ustanov v evropski znanosti

Ali italijanska zakonodaja primerno spodbuja razvoj industrijsko "uporabne" znanosti in še, ali omogoča italijanski industriji, da bi izrabljala tudi prispevke Evropske gospodarske skupnosti? Na to vprašanje bo skušal odgovoriti seminar z naslovom »Znanstveno raziskovanje in Evropska gospodarska skupnost: vloga Trsta v evropski znanosti«, ki ga jutri prirejajo miramarski Center za teoretsko fiziko, Tržaški mednarodni sklad za napredek in svobodo znanosti ter Tehnološko naselje. Seminar se bo odvijal na sedežu centra za teoretsko fiziko, udeležili pa se ga bodo vidni predstavniki znanstvene politike EGS, jugoslovanski, madžarski in češkoslovaški raziskovalci ter predstavniki številnih tržaških raziskovalnih in znanstvenih institucij.

Namen seminarja, ki se bo začel ob 9.30, je informirati krajevna podjetja o znanstvenih in tehnoloških možnostih, ki jih ponujajo tržaške znanstvene ustanove. Udeleženci pa bodo vzeli v pretres tudi italijansko zakonodajo in možnosti razvoja v EGS. V tiskovnem sporočilu, s katerim napovedujejo seminar, organizatorji ugotavljajo, da italijanska zakonodaja ne nudi italijanski industriji možnosti, da bi postala res konkurenčna. V zadnjem desetletju je vlada sicer znatno povišala proračun za »raziskovanje in razvoj«, saj je svoje prispevke znanosti zvišala na 1,2 odstotka narodnega bruto proiz-

voda (kljub temu pa je še v zaostanku za drugimi razvitimi državami, kjer znanosti namenijo vsaj 2,5 odstotka). Kljub temu in zaradi neskladnosti med italijansko in evropsko zakonodajo pa italijanska podjetja nimajo možnosti, da bi primerno izkoristila sredstva EGS. Neskladnosti škodujejo predvsem majhnim in srednjim podjetjem, ki so v Italiji v večini.

V svojem uvodu bo ravnatelj miramarskega Centra Abdus Salam spregovoril torej o problemih držav v razvoju in znanosti kot sredstvo za razvoj, splošni ravnatelj EGS za znanost in razvoj Fasella bo govoril o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju v ES, šef departmaja za odnose EGS z drugimi državami Boggio bo poročal o perspektivah raziskovalnih programov EGS z drugimi državami, šef departmaja za operativna sredstva EGS Gerold pa bo poročal o vzorcih in proceduralnih postopkih EGS. Poročali pa bodo še podpredsednik Sklada za razvoj in svobodo znanosti Budinich (o znanstvenem sodelovanju Trsta z Vzhodno Evropo), odgovorni Mednarodnega centra znanosti in za visoko tehnologijo Forti (o perspektivah znanstvenega in tehnološkega razvoja evropskega sodelovanja) in evropski poslanec Rossetti (o znanstvenem izobraževanju in finančni pomoči Srednji in Vzhodni Evropi). Seminar se bo zaključil z okroglo mizo o možnostih sodelovanja, ki jih ima Trst v ES.

Sodoben objekt je realizirala deželna družba Friulia Lis

Nov obrat »Dec« krona dveh desetletij uveljavljanja na informatiskem področju

V novem delu tržaške industrijske cone pri Orehu, kjer je v zadnjih letih skoraj čez noč zrastle pravo »proizvodno« naselje, je bila včeraj še ena izmed slovesnosti, ki kot sončni žarek od časa do časa posijejo iz sicer bolj oblačnega krajevnega podjetniškega neba. Delniška družba Dec (ki je kratkica angleškega naziva Data Elaboration Consulting) je namreč uradno prerezala trak na vhodu v svoj sodoben novi obrat, v katerega se je sicer vselila že pred nekaj tedni. Sodoben poslovni objekt, ki se s pokrito površino 1.550 kvadratnih metrov razteza na skupnih 6.500 kvadratnih metrih uporabne površine, je realizirala deželna družba Friulia Lis in ga oddala družbi Dec v leasing, kar pomeni posebno obliko najema, po preteku katerega (v našem primeru v osmih letih) preide nepremičnina v last najemnika.

Da je vsak podoben dogodek za Trst pravi praznik, je pokazala tudi velika udeležba na včerajšnji slovesnosti, ki so se je udeležili predstavniki gospodarskih krogov in krajevnih uprav, medtem ko je simbolični trak prerezal deželni odbornik Gianfranco Carbone. Le-ta je v svojem nagovoru podčrta, kako je novi obrat zgleden primer sodelovanja med zasebnim kapitalom in javno upravo in hkrati tudi pomemben prispevek k uresničevanju tako imenovanega storitvenega pola, s katerim se Trst in vsa dežela pripravljata na tvorno vključitev v novo Evropo.

Predsednik Friulie Lis Fabio Mauro pa se je ustavil zlasti pri vlogi, ki jo je pri realizaciji novega dosežka odigrala

deželna finančna družba. Ni šlo namreč samo za finančno operacijo - je poudaril - pač pa je Friulia Lis s svojimi tehničnimi organi opravila režijo vseh faz realizacije, od študije o izvedljivosti, birokratskih postopkov in koordinacije podjetij, ki so sodelovala pri gradnji, do oblikovanja najbolj ustreznih instrumentov leasinga. Skratka, bila je to še ena klasična operacija »predaje ključa« (se pravi predaje popolnoma dokončanega obrata), kakršne je Friulia Lis že večkrat uresničila za nove industrijske in obrtne iniciative v Furlaniji-Juljski krajini in pri tem posvečala še posebno pozornost pobudam z visoko tehnologijo, med katere sodi tudi obrat družbe Dec. Mauro je poseg zaključil z vabilom, da bi se dialog med Friulio Lis (ki je v zadnjih treh letih investirala v Trstu že 11 milijard lir) in domačimi podjetniki še okrepil, pri čemer je potrdil pripravljenost družbe, da bi še bolj razširila krog svojih posgov na področju tako premičninskega kot nepremičninskega leasinga po olajšanih obrestnih merah.

Predsednik upravnega sveta družbe Dec Iersettig je orisal njeno pot od pionirskih sedemdesetih let do danes, ko se podjetje lahko povsem upravičeno prišteva med vodilna italijanska podjetja v svoji stroki, predvsem na področju končnih informatičnih rešitev, informatiziranja avtomobilske prodaje in servisa ter distribucije nafnih derivatov. Predsednik Trgovinske zbornice Tombesi pa je med dru-

gim podčrta, da predstavlja sektor, v katerem deluje Dec enega najuspešnejših odgovorov na probleme tržaškega območja, ki se je pogosto (in zgrešeno) želelo kandidirati za sedež težke industrije. Tombesi je posebno priznanje namenil tudi vodstvu družbe, ki se je kljub poslovnim uspehom odločilo, da bo družba svojo pot nadaljevala v mestu, kjer se je rodila.

V imenu tržaške občinske uprave je družbi Dec zaželel še veliko delovnih uspehov odbornik za davčni sektor Adeo Cernuta, medtem ko je v imenu zadržanega škofa Bellomija nove prostore ob koncu svečanosti blagoslovil msgr. Regazzoni.

Tržaški obrat Dec zaposluje 35 specializiranih nameščencev (poleg nekaterih s polovičnim delovnim časom in kakega ducata zunanjih sodelavcev), prav pred kratkim pa je družba odprla tudi podružnico blizu Padove. Njena glavna znaša 200 milijonov lir, lani pa je uresničila poslovni obseg v višini 4 milijarde lir. Njena dejavnost pa kljub vidni krizi, ki je v zadnjem času zajela svetovni sektor informatike, ni ogrožena, saj deluje izključno na področju vzdrževanja, izpopolnjevanja in razvijanja informatičnih sistemov oziroma njihovega prilagajanja - tudi z vse številnejšimi inovativnimi pristopi - potrebam odjemalcev. V tem okviru ima Dec pred seboj tri osnovne cilje: razširitev svojega sodelovanja z avtomobilskimi hišami, uresničitev projekta za t.im. multimedijski arhiv in specializacijo na področju telekomunikacij. (vb)

Nocoj ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah

Koncert Obalnega orkestra

Nocoj ob 20.30 bo v Prosvetnem domu na Opčinah otvoritveni koncert letošnjega niza Openskih glasbenih večerov.

Kot se za take priložnosti spodobi, bo današnji koncert slovesnega značaja, saj bo nastopil Obalni komorni orkester, ki ga vodi violinist in pedagog Borut Logar. Kot solist in izredni gost pa bo ob orkestru nastopil tudi violončelist Peter Filipič, domačin, ki je v naših glasbenih krogih prav dobro poznani.

Nastop Obalnega komornega orkestra bo v okviru kulturnega društva Tabor zadobil čisto poseben pomen. Med najbolj zanimivimi značilnostmi tega orkestra, ki je nastal pred osmimi leti, je namreč ta, da razen treh, so vsi njegovi člani (skupno jih je 25) glasbeni ljubitelji, ki so svoje glasbeno znanje pridobili na glasbenih šolah treh obmorskih mest in sicer Kopra, Izole in Pirana. Od vsega začetka vodi orkester violinski pedagog Borut Logar.

Kljub temu da ni torej orkester "profesionalen" v strogem pomenu besede, so vendar njegovi dosežki nadvse zavirljivi. Čeprav obsega repertoar predvsem skladbe iz baročnega ob-

dobja, se je orkester večkrat pomeril tudi s skladbami drugih stilnih obdobj do sodobnih del, ki sta jih posebej za ta ansambel napisala koprski skladatelj Vladimir Lovc in Aldo Kumar. Nadvse živahna je tudi koncertna dejavnost orkestra, ki je ob rednih nastopih v obalnih mestih, že koncertiral v številnih slovenskih krajih, na Tržaškem, pa tudi v Italiji in Avstriji (Ferrara, Ivrea, Turin, Klagenfurt). Snemal je za radio Koper in za radio Trst A, sodeloval z novogoriškim komornim zborom in slovenskimi Madrigalisti, sopranistko Olgo Gracilevo, organistom Hubertom Bergantom in mnogimi mladimi solisti ter z dirigentom Janezom Boletom.

Violončelist Peter Filipič, ki bo na današnjem večeru nastopil solistično v Vivaldijevem Koncertu za violončelo in godala v g-molu, je začel glasbene študije na šoli Glasbene maticе, dokončal pa jih je na tržaškem konservatoriju Tartini v razredu prof. N. Gasperinija. Nadalje se je izpopolnjeval še v Grožnjanu s prof. D. Šafranom in v Fiesolah s prof. G. Garbarinom.

Openc po izvoru je domačin in širši javnosti znan kot pedagog, predvsem

pa kot član Godalnega kvarteta Glasbene maticе.

Poleg omenjenega Vivaldijevega koncerta bomo nocoj še poslušali Albinonijev Adagio za orgle in godala, Vivaldijev Koncert za dve violini, violončelo in godala v d-molu (solisti: Sidorija Lebar in Darja Križman - violini, Marko Prijon - violončelo). V drugem delu pa bodo še na sporedu Serebna za godala skladatelja Ipvaca, Bartokovi Rumunski plesi ter Istrska suita Alda Kumarja.

Ljubiteljem glasbe se skratka ponuja privlačna priložnost, ki bo prisotnim gotovo v pravi užitek.

Razgovor z vodjo Slovenskega pastoralnega središča

Čez dvajset let na Tržaškem ne bo več slovenskih duhovnikov

Čez dvajset let v tržaški škofiji ne bo več nobenega slovenskega duhovnika, če se vsaj nekaj mladih ne bo odločilo za ta poklic. Tako pravi g. Marij Gerold, vodja Slovenskega pastoralnega središča v Trstu, ki ima nalogo, da skrbi za vse slovenske vernike v mestu, zlasti v tistih župnijah, kjer poteka bogoslužje samo v italijanščini. Zadnji slovenski duhovnik je bil posvečen v Trstu leta 1963. Nekaj mlajših duhovnikov je sicer prišlo k nam iz Slovenije, to pa še zdaleč ne zadošča vsem potrebam. Nasploj pa je Trst kot škofija glede tega v hudi krizi, morda tudi zaradi agnostične mi-

selnosti, ki prevladuje v našem mestu, pravi g. Gerold.

Slovensko pastoralno središče ne opravlja samo verskega, ampak tudi narodnostno poslanstvo. Za svoje vernike prireja vsako leto na zahvalno nedeljo srečanje s škofom v stolnici sv. Justa (v ned. 18. nov., je bil prisoten škof Kramberger iz Maribora), ten škof Kramberger iz Maribora, predavanja za starše in zakonce, vsakoletno mašo v Rižarni in uresničuje še vrsto drugih pobud.

G. Marjan Gerold opozarja, da lahko vsak slovenski vernik, ki živi v tržaški škofiji, zahteva slovenski obred v katerikoli cerkvi v mestnem središču, pa naj gre za krst, poroko ali pogreb. Posebno v tem zadnjem primeru gre večkrat zgodi, da na pogrebu slovenskega človeka mašuje italijanski duhovnik. Treba pa je vedeti, da ima vsak pravico zahtevati obred v slovenskem materinem jeziku. Če želimo slovensko mašo, je treba to sporočiti pogrebni društvu, poudarja g. Gerold. »Predvsem je pomembno, da naši ljudje, ki živijo v mestnem središču veda, da ob vsaki, veseli ali žalostni priložnosti, lahko pokličejo slovenskega duhovnika.«

Raziskovalni center širi stike z univerzo

Padriški center za znanstvene in tehnološke raziskave bo navezal tesnejše sodelovanje tudi z Univerzo v Vidmu, in to predvsem na področju usposabljanja specializiranih strokovnjakov, recipročne uporabe znanstvenih naprav in storitev ter strokovnega sodelovanja pri uresničevanju skupnih projektov. O tem so se v prav teh dneh dogovorili predstavniki obeh institucij z rektorjem Francom Frillijem in predsednikom Centra Domenicoom Romeom na čelu, ki so pokazali še posebno zanimanje za razvoj medsebojnih telematskih povezav.

Dogovor vseh treh strokovnih organizacij kmetov na Tržaškem Cela vrsta sestankov za pripravo protestne manifestacije kmetov

V okviru priprav na veliko deželno protestno manifestacijo kmetov, najavljeno za 30. t. m., so se v sredo sestali predstavniki vseh treh kmečkih stanovskih organizacij na Tržaškem: Kmečke zveze, Zveze neposrednih obdelovalcev in Zveze kmetov oziroma veleposestnikov, da bi se dogovorili o vseh potrebnih ukrepih za kar najbolj množično udeležbo na manifestaciji v podporo deželni in posebej še tržaškemu kmetijstvu, ki preživlja hudo krizo. Kmečko zvezo so zastopali predsednik Alfonz Guštin, podpredsednika Alojz Debelis in Silvano Ferluga ter tajnik Edi Bukavec. Zvezo neposrednih obdelovalcev predsednik Nevo Radovič in odborniki Ermenegildo Olenich, Srečko Štolfa, Slavko Škerlj, Gianfranco Žužek in ravnatelj Vito Rupert, za Zvezo veleposestnikov pa je predsednica ga. Liliana Pescina dela že vnaprej pristanek na sklepe srečanja.

Predstavniki Stanovskih organizacij kmetov na Tržaškem so se med drugim dogovorili, da bodo v času do dneva manifestacije priredili po vaseh na Tržaškem vrsto skupnih pripravljanih in informativnih sestankov s svojimi člani po naslednjem programu:

danes, 23. nov., ob 19.30 v Medji vasi (v gostilni pri Pepitu) in v Mavhinjah (tudi za Cerovlje in Vižovlje) v gostilni Terčon;

jutri, 24. nov., ob 19.30 v Repnu (v Domu Albina Bubniča) in ob 17.30 v Bazovici (v Slomškovem domu);

v ponedeljek, 26. nov., ob 19.30 na Kolonkovcu (v KD Kolonkovec) in v Gročani (v Srenjski hiši)

v torek, 27. nov., ob 20.30 v Zgoniku (v Športnem centru) in ob 19.30 v Šempolaju (tudi za Prapro, Prečnik, Trnovco in Slivno) v KD Vigred;

v sredo, 28. nov., ob 19.30 v Boljuncu (za vso dolinsko občino) v gledališču F. Prešeren in v Miljah.

Na sestanku predstavnikov strokovnih kmečkih organizacij je bila izrecno poudarjena nujnost takšnega množičnega protestnega nastopa prav v Trstu, za kar so se tržaške kmečke organizacije še posebej zavzemale zato, ker je v Trstu sedež vladnega predstavnika za deželo in deželne vlade, še zlasti pa zaradi izredno kritičnega stanja kmetijstva na Tržaškem in zaradi

njegovih specifičnih problemov kot so razlastitve, načrtovani parki, uvoz kmetijskih pridelkov po avtonomnih računih in skrajno restriktivne norme tudi na gozdarskem področju.

Vse tri tržaške stanovske organizacije kmetov zato pozivajo vse kmete, da se protestne manifestacije udeležijo res množično, po možnosti tudi s svojimi kmečkimi vozili, prav tako pa tudi vso javnost, da s svojo prisotnostjo podpre boj deželnih in zlasti še naših tržaških kmetov, boj, ki je v korist vse naše skupnosti. Protestna manifestacija v petek, 30. t. m., je prav gotovo priložnost, da vsi skupaj izrazimo svoje nezadovoljstvo z odnosom odgovornih oblasti ne le do kmetijstva, pač pa do teritorija sploh. Danes je še čas, da se upremo nesmiselnim in škodljivim politikam, jutri bo lahko že prepozno. (en)

Nabrežinski socialisti se zavzemajo za premostitev »nesoglasij KD-SSK«

Devinsko-nabrežinski socialisti so mnenja, da je spor med Slovensko skupnostjo in Krščansko demokracijo glede vprašanja dvojezičnih osebnih izkaznic popolnoma neprimeren v luči hudih problemov, s katerimi se sooča domača občinska uprava. To je včerajšnji izjavi za tisk podčrtal načelnik PSI v občinskem svetu Claudio di Giorgio, ki je tudi izrazil veliko zaskrbljenost socialistov nad nestabilnim političnim položajem na občinski ravni ter istočasno pozval sedanjo koalicijo, da čimprej premosti sedanja nesoglasja v korist celotne devinsko-nabrežinske občinske skupnosti.

PSI se torej zavzema za notranje razčiščenje in če sodimo po včerajšnji izjavi načelnika skupine (za sedaj) ne stremi po novih političnih večinah. Devinsko-nabrežinski občinski svet se bo morda sestal prihodnji teden.

Sinoči predstavili Dolharjevo novo knjigo Dnevnik slovenskega politika v tem Trstu

Jože Pirjevec, Rafko Dolhar in Marko Kravos na sinočnji predstavitvi v Tržaški knjigarni (Foto Križmančič)

O »prelomnem« letu 1975, ko so odobrili Osimske sporazume in se je v Trstu začel protinapad na vse pridobljene slovenske pravice, je v teh dneh izšla pri Založništvu tržaškega tiska nova knjiga. Ne gre za strogo zgodovinsko delo, temveč za dnevnik, za osebno pričevanje človeka, ki je bil v tistih letih »na okopih« in ki je od blizu spremljal ter skušal vplivati na politično dogajanje. Gre namreč za »Dnevnik slovenskega politika v Trstu« (kot se knjiga glasi v podnaslovu)

bivšega pokrajinskega tajnika SSK in občinskega svetovca Rafka Dolharja, ki pa je za svoje pričevanje izbral še pomenljivejši naslov: »Na naši koži«.

Knjigo so sinoči predstavili v Tržaški knjigarni, kamor je prišlo veliko število ljudi. O knjigi je nekaj besed uvodoma povedal urednik Marko Kravos, ki je podčrtal, da knjiga prinaša v naš, a tudi v širši slovenski prostor, nekaj novega. Redke so namreč objave dnevniških zapisov, v katerih javna osebnost razmišlja o svojem delu, o okolju in o pravilnosti političnih izbir.

Knjigo je nato predstavil profesor Jože Pirjevec, ki je orisal tudi avtorjevo osebnost (z besedami Alojza Rebule je dejal, da je za Dolharja politična funkcija nadstruktura, ki ga ne ovira v njegovi človečnosti). Orisal je zgodovinske koordinate obdobja pred letom 1975, ko je Trst upravljala levosredinska koalicija, ki je storila, mogoče drobne, vendar pomembne korake na poti sožitja (dvojezični napisi, slovenščina v občinskih izpostavah ...). Omenil je tudi Dolharjevo »slutnje« ob podpisu Osimskega sporazuma, slutnje, ki so se žal uresničile: »Če Italija odstopi cono B in plača dolg Jugoslaviji, ne bo plačala še dodatnega dolga slovenski manjšini.« Knjiga pripoveduje seveda tudi o manjšinski politiki, o odnosih med različnimi strankami in med SSK in SKGZ... in še o vlogi slovenske manjšine v Italiji.

Zadnji je spregovoril avtor, ki je ob pripovedi vzgibov, ki so ga vodili pri pisanju knjige, izrazil željo, da bi bila ta knjiga predvsem spodbuda za druge zapisovalce.

† Zapustila nas je naša draga

Santa Carli

Pogreb bo jutri, v soboto, 24. novembra, ob 11.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Trebče.

Žalostno vest sporočajo nečak Bruno Botti, brat Vittorio in drugo sorodstvo.

Trst, 23. novembra 1990

Za Santino žalujejo

Genio in Zora, Sonja

in Milvana z družinami.

† Tiho je šel od nas naš ljubljani

Jožko Sigulin

plemenitost njegovega srca pa bo za vedno z nami.

Za njim žalujejo žena Franka, hči Neva s Fabijem in Tamaro, sestra Antonija, svakinja Francka in ostalo sorodstvo.

Posebna zahvala dr. Zdenku Floridanu za požrtvovalnost, s katero je spremljal njegove zadnje trenutke.

Pogreb bo jutri, v soboto, 24. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Šklednu.

Naknadno ga bomo prenesli v rodno Markovščino.

Namesto cvetja bomo počastili njegov spomin z darovi za pomoč Sloveniji.

Škedenj, Opčine, Markovščina, 23. novembra 1990

Hvala ti nono za neizmerno ljubezen

Tamara

Opčine, 23. novembra 1990

NADJA FILIPČIČ

Slovenska skupnost nadaljuje razprave o načrtovanem kraškem parku

Nadaljuje se vrsta informativnih sestankov, ki jih po kraških vaseh prirejajo Mladinska in krajevne sekcije Slovenske skupnosti s pomočjo izvedencev iz stranske gospodarske komisije. Po tisti v Saležu, so bile okrogle mize tudi na Colu, v Bazovici in v Mavhinjah, kjer so uvodne besede imeli predstavniki prirediteljev, medtem ko je odv. Jože Škerk orisal trenutni položaj kraškega človeka in posledice, ki bi jih imel načrtovani kraški park za vso slovensko stvarnost. Kot bomo v tiskovnem sporočilu SSK, je Škerk poudaril dejstvo, da je Dežela FJK v zadnjem letu predlagala in sprejela celo vrsto ukrepov, ki bi Kras »spremenili v strogo omejen rezervat, kraške vasi pa v navadna počivališča, medtem ko bi se manjšina zrednicirala na zgolj folklorno skupino«.

Tajnik Opelt in ostali predstavniki SSK - bomo v noti - so se zavzeli za tak zakon o parku, ki bi bil usmerjen v aktivno in načrtovano zaščito in ki bi jamčil pogoje za življenje in delo in torej za razvoj tega ozemlja. Pri tem so izrazili zaskrbljenost, ker tudi »občine izgubljajo moč« in se morajo vse bolj podrežati deželni zakonodaji, vendar doslej »ni bilo konkretnih protestnih reakcij nekaterih slovenskih upraviteljev in izvoljenih organov«.

Marsikatera pikra na račun omalovaževalnega odnosa oblasti do prebivalcev Krasa in še zlasti do kmetov je bila npr. izražena v Bazovici, kjer so tudi analizirali sporazum o protivrednostih za sinhotron in izrazili potrebo po večji odločnosti, predvsem tistih slovenskih predstavnikov, ki so ta sporazum podpisali.

Otroška animacija in še kaj v sesljanskem Centru Štrekelj

Odborništvu za šolstvo in kulturo devinsko-nabrežinske občine prireja v tekočem šolskem letu dve delavnici za otroke v Centru »Štrekelj« - Domu za kulturo mladih v Sesljanu. Prva je knjižna delavnica z naslovom »Skoči v knjižgo« in je namenjena otrokom zadnjega letnika otroškega vrtca ter prvega in drugega razreda osnovne šole. Namen te delavnice je v okviru posameznih ustvarjenih in radovednost do knjige in vseh njenih značilnosti. Druga je glasbena delavnica »Zvočni planet« in je namenjena

Medtem ko se nadaljujejo preiskave o zagonetnem ozadju organizacije Gladio Zadnji razpleti odpirajo nova vprašanja o tragični smrti nabrežinskega karabinjerja

Prizorišče nesreče, v kateri je 23-letni Bojan Claudi izgubil življenje. Sliko je posnel M. Magajna 6. junija 1974

Medtem ko se zasliševanja politikov in generalov tajnih služb nadaljujejo kar v štirih preiskavah (v Benetkah vodita dve sodnika Mastelloni in Casson, v Rimu pa zasedata parlamentarni komisiji za pokoje in nadzorstvo nad tajnimi službami), se v naših krajih ljudje sprašujejo, kakšno vlogo so imeli pri nas gladiatorji in kdo je bil odgovoren ali seznanjen z Gladiovim skladiščem razstreliva pri Nabrežini. Odvetnik Bernot, ki brani Goricanane, po krivem vpletene v proces o petovelskem atentatu, nam je včeraj še enkrat potrdil, da je sodnik Casson med zaslišanjem upokojenega genera-

la Mingarellija zelo podrobno skušal izvedeti od njega kdo je skril razstrelivo v nabrežinsko jamo (pravzaprav sta bili dve) in kdo je razpolagal z njim. Očitno je izvedel kaj pomembnega, saj odvetnik Bernot govori o »pretresljivih novostih«, kaže pa tudi, da je dokumentacijo o eni osebi Casson izročil javnemu tožilcu za nadaljnjo sodno akcijo.

V postopnem odkrivanju tajnih zvez in preusmerjenih preiskav se kajpak postavlja tudi vprašanje, v kakšnih okoliščinah je 6. junija 1974 ob 3. uri bil pri Nabrežini ubit 23-letni slovenski karabinjer Bojan Claudi. Uradna verzija je takrat bila, da ga je med nočno stražo po nesreči ubil kolega Ettore Tomatis. Trije karabinjerji so stražili pri kamnolomu blizu Katrne jame, kjer so se v tistih časih neofašisti vadili v streljanju. Na procesu so tezo o nesreči sodniki potrdili. Fascicla o procesu sicer še nismo utegnili dobiti v roke, kajti odvetnik Morgera, ki je branil Tomatisa, se dogodka ne spominja več, vse fascikle iz tiste dobe je že dal uničiti, na sodišču pa je na uradno dovoljenje za ogled arhivov treba čakati več dni.

Bojanovi starši so nam te dni povedali, da jih uradna verzija ni nikoli stoodstotno prepričala, čeprav ne razpolagajo z nobenim elementom, ki bi vodil v drugo smer. Gre le za občutek srca, nam je povedala mama. Na procesu se niso predstavili kot civilna stranka, ker so bili pregloboko užaloščeni in so si želeli le lajšati bolečino v miru. O zadnjih novostih pa tudi oni razmišljajo, a poudarjajo, da nimajo nikakršnega namena posegati.

Nepojasnjenih, ali vsaj sumljivih elementov v zvezi s tragično Bojanovo usodo, pa je kar precej. Morda ne bo odveč, če spomnimo, da je Bojan bil edini slovenski karabinjer v Nabrežini in da so časopisi pisali, da je bil zaposlen v operativnem jedru. Dinamika nesreče ni zelo jasna. Uradno so karabinjerji govorili, da se je Tomatis spotaknil in da je pri tem izstrelil kroglo, ki je bližnjega Bojana zadela prav v tilnik. Takratni kronisti so podrobno ti o dogodku ne spominjajo dobro,

Vespa v avtomobil

V Ul. Commerciale se je pozno sinoči pripetila prometna nesreča, v kateri je bil hudo ranjen 15-letni August Marcel Rogers. Po prvih podatkih kaže, da se je fant peljal z vespo, ki je iz še nepojasnjenih razlogov čelno trčila v avtomobil. Dežurni zdravnik Rdečega križa je ugotovil, da se je fant hudo ranil v desno nogo in utrpel poškodbe po vsem telesu. V bolnišnico so ga sprejeli s pridržano prognozo.

SLOVENSKO DEŽELNO
GOSPODARSKO ZDRUŽENJE

vabi vse člane na

17. REDNI OBČNI ZBOR

ki bo v nedeljo, 25. novembra, ob 8. uri v prvem in ob 9. uri v drugem sklicanju v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu - Ul. Petronio 4.

Pred nedavnim sta jo odprli mladi Slovenki iz Repna

V starem mestu nova trgovina oblek in spodnjega perila

Stari del tržaškega mesta v Ul. S. Martiri, to je prav v bližini nekaterih fakultet Tržaške univerze, je bolj bogat za lepo urejeno trgovino z ženskimi oblekami, ki sta jo odprli v ponedeljek dve podjetni Slovenki, po rodu iz Repna.

Gre za Nevenko Doljak in Suzano Ferfolja. Prva je bila uradnica, druga uslužbenka v trovskem sektorju. Odločili sta se za »velik« skok od Repna do samega središča Trsta v želji, da nudita ženskam, ki dajo na svojo zunanost nekaj lepega, nekaj takega, kar se vrinja med modele pret a-porterja in konfekcije.

Otvoritev trgovine, ki nosi ime Mode Ada ter ima svoje prostore v Ul. S. Martiri 12 je že pokazala, da sta znali obe lastnici nove trgovine s svojim imenom, predvsem pa s krogom prijateljev in znancev in z upoštevanjem vseh klientov, ki so že obiskovali trgovino v prejšnji upravi, že pritegniti pozornost in se predstaviti z izdelki, ki bodo prav gotovo naleteli na zanimanje in odobravanje mladih klientk.

»Sva novinki v tem okraju, ki ga še sami nisva prej dobro poznali. Trgovi-

na, ki sva jo prevzeli, je že imela svoj krog klientov, ki si jih želiva obdržati. Istočasno pa bi želeli privabiti tudi naše domače klientke, o katerih veva, da so rade lepo in po modi oblečene. Naši modeli prihajajo v glavnem iz Milana. Izbrani so tako, da se lahko pri nas klientka obleče »od glave do pet«. Vse se sklada v barvah, pa tudi v materialih, iz katerih so posamezni deli garderobe izdelani nam je povedala Nevenka.

Ogledali smo si police in videli marsikaj lepega in okusnega. »Tudi urnik trgovine sva prilagodili zahtevam moderne, zaposlene ženske. V ponedeljek bo trgovina, kot vse, zaprta. Ob torkih in sobotah pa bova imeli trgovino odprto od 9. do 19. ure. Tako bova nudili možnost tistim, ki so zaposlene, da naju obiščejo.«

Ogromno cvetja v trgovini priča o številnih prijateljih, ki so trgovino obiskali ob otvoritvi. Za prihodnje praznične dneve bodo v trgovini na razpolago tudi bolj svečana oblačila.

Nevenka in Suzana čakata sedaj na kliente. Blago, ki ga ponujata je lepo in kvalitetno. Srečno!

Neva Lukeš

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

gostuje Teatr

KOMISSARŽEVSKAJA LENINGRAD

M. Gindin - V. Sinakevič: ZVER, tragikomedija v dveh dejanjih
Kulturni dom, danes, 23. in jutri, 24. novembra, ob 20.30

Predprodaja vstopnic od 10. do 12. ure, ter eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma.

gledališča

ROSSETTI
Gledališka sezona 1990/91
Nocoj ob 20.30 ponovitev predstave gledališke skupine VENETO teatro z delom LA SORPRESA DELL'AMORE v režiji S. Sequija. V abonmaju: odrezek št. 2A. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

VERDI
Operna sezona 1990/91 - Pri blagajni gledališča Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13. in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprto.

Pri gledališču Verdi so v teku priprave na Bellinijevo opero LA STRANIERA.

Simfonična sezona 1990/91
V petek, 7. decembra, ob 20.30 (red A) enkratna izvedba koncerta s sopranistko SUMI JO in pianistom BO PRICEJEM. Na programu Mozartove, Schubertove, Debussijeve in Straussove skladbe.

V mali dvorani gledališča Verdi bodo v ponedeljek, 26. t. m., ob 17. uri predvajali video film »Die Zauberflöte« (prvi del).

Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča Verdi.

LA CONTRADA - Gledališče Cristallo
Pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev.

Nocoj ob 20.30 ponovitev predstave gledališke skupine Pro.Sa produzioni iz Rima s Tolstojevo KREUTZERJEVO SONATO. V dvojni vlogi režiserja in igralca nastopa Giancarlo Sbragia, ki ga spremlja Anna Piera Protopapa na klavir in Adalberto Murari na violino. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti.

Ponovitve se bodo vrstile do nedelje, 25. t. m. s sledečim urnikom: jutri ob 16.30 in 20.30, v nedeljo pa ob 16.30.

GLEDALIŠČE v Ul. Ananjan
ARMONIA - Gledališka skupina
Danes, 23. t. m., ob 20.30 premierska predstava skupine »Quelli de IL LUMICINO« s komedijo LE BARUFFE CHIOZZOTTE Carla Goldonija. Režija Sidonia Santin Socal.

KUD MAGNET IN MG KRESNA NOČ
Danes, 23. t. m., ob 21. uri v Domu A. Sirk v križu predstava TANZSCHULE (Plesna šola) avtorja Sergija Verča. Krava igra o maščevani ljubezni in o ponorelosti sveta, ki ne priznava dobrega. Ponovitvi bosta: jutri, 24. t. m. ob 21. uri ter v nedeljo, 25. t. m. ob 18. uri.

KUD MAGNET MG KRESNA NOČ

Sergej Verč

TANZSCHULE

PONOVITVE:
danes, 23. novembra, ob 21. uri
v soboto, 24. novembra, ob 21. uri
v nedeljo, 25. novembra, ob 18. uri.

V DOMU ALBERT SIRK V KRIŽU

menjalnica

22. 11. 1990

ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1111,8	1090.—	Japonski jen	8,747	8,40
Nemška marka	751,29	745.—	Švicarski frank	889,92	880.—
Francoski frank	222,76	218.—	Avstrijski šiling	106,818	105,5
Holandski florint	666,05	658.—	Norveška krona	192,310	188.—
Belgijski frank	36,367	35.—	Švedska krona	200,59	196.—
Funt šterling	2192.—	2150.—	Portugalski eskudo	8,545	7.—
Irski šterling	2009.—	1990.—	Španska peseta	11,843	11.—
Danska krona	195,64	192.—	Avstralski dolar	854,7	790.—
Grška drahma	7,321	7.—	Jugoslov. dinar	—	100.—
Kanadski dolar	958,8	900.—	ECU	1549,85	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

GLASBENA MATICA

TRST

Koncertna abonmajska sezona 1990 - 1991

V torek, 27. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

ZAGREBŠKI GODALNI KVARTET

Na sporedu: Klobučar, Mozart in Ravel.

Prodaja vstopnic v Pasazi Protti in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 23. novembra 1990

KLEMEN

Sonce vzide ob 7.15 in zatone ob 16.28 - Dolžina dneva 9.13 - Luna vzide ob 11.51 in zatone ob 21.41.

Jutri, SOBOTA, 24. novembra 1990

ANZEK

PLIMOVANJE DANES: ob 1.35 najvišja 21 cm, ob 6.25 najnižja 7 cm, ob 11.07 najvišja 20 cm, ob 18.47 najnižja -38 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 18,2 stopinje, zračni tlak 1010,5 mb, narašča, veter 8 km na uro jugovzhodnik, vlaga 72-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 14,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Federico Furlan, Irina Pocecco, Hind Sara Bechari, Alessandro Bessi, Marella Canuto, Stefania Ivanissevich, Giacomo Furlan, Elisa Annechchini.

UMRLI SO: 79-letni Giannino Poiani, 81-letni Carlo Madrah, 85-letna Maria Ines Pavanello, 89-letni Umberto Di Iorio, 82-letni Pietro Paride Nicolini, 85-letna Noemi De Szombathely, 94-letna Ida Somenzi, 81-letna Italia De Gregorio.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 19. do sobote, 24. novembra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiaumonti 50.
PROSEK (tel. 225141, 225340), MILJE, Mazzinijev dvored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiaumonti 50, Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

PROSEK (tel. 225141, 225340), MILJE, Mazzinijev dvored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.
PROSEK (tel. 225141, 225340), MILJE, Mazzinijev dvored 1 - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 14. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

mali oglasi

KOMERCIALNA DRUŽBA nujno išče prodajalca z že opravljenim vojaškim rokom, z znanjem srbohrvaščine in v elektronskih komponentov. Pismene ponudbe poslati na PUBLIEST srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »IMPORT-EXPORT«.

OSMICO ima Joško Colja, Samatorca 21. NA TRŽAŠKI CESTI v Dobrodoju je Berto Tonkič odprl osmico. Nudi vino in prigrizek lastne proizvodnje.

KUPIM prikolico za avto. Tel. 200550.

PRODAM električno kitaro znamke KRAMER v izvrstnem stanju. Cena 400.000 lir. Tel. 212293.

ZA TUJEGA POSLOVNEŽA iščemo dvosobno opremljeno stanovanje na Opčinah, v Barkovljah, v Sesljanu. Telefonirati na 7796688.

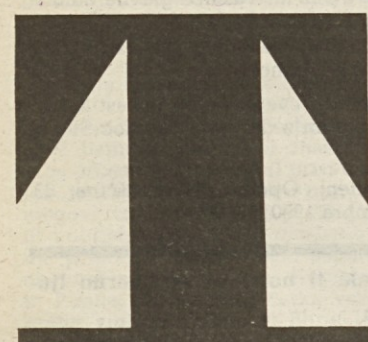
PRODAM renault 5 GTL 1100 letnik '83 v dobrem stanju za 3.000.000. lir. Tel. (0481) 81934.

MLAJŠA upokojenka išče delo kot gospodinjstva pomočnica. Telefonirati na št. (003867) 85159.

PRODAM golf memphis letnik '88. Ključni po 19. uri 226355.

PRODAM za polovično ceno 10 m cevi (10cm premera) za peč na plinsko olje (kerosen). Telefon 361765.

AVTOMOBIL mini innocent De Tommaso v odličnem stanju 63.000 km, letnik '82 prodam za 2.500.000 lir. Telefonirati (0481) 78040

Na voljo smo vam na štirih mestih

ZASTOPNIK
FIAT

Za obletnico skupine Pooh veleturneja in nov album

Red, Stefano, Dody in Roby - ali skupina I Pooh, ne več zelo mlada, a kljub temu ena od najbolj priljubljenih v Italiji, ki se pripravlja na proslavljanje svoje petindvajsete obletnice delovanja. Za to priložnost bo spomladi izšla nova plošča, kot »zlata češnjica« na torti uspehov.

Bobnar Stefano kar rad pove, da bo ploščo sestavljala zbirka popolnoma novih motivov. Nove pesmi naj bi bile odraz izkušenj in naj bi dokazale, da niso zapravili zadnjih petindvajset let. Seveda se bodo pri pripravi plošče poslužili vsega glasbenega znanja, ki so si ga nabrali v četrtoletni kariери. Naslov plošče še ni znan.

Pred kratkim je skupina nastopila kot gost sobotnega Fantastica in razveselila občinstvo z zbirko uspehov. Bila je to v resnici pokušina dvojnega albuma, ki pravkar izhaja: 25 pesmi, ena za vsako leto. Duddy Battaglia je pojasnil, da so vse pesmi na novo miksirane, prve štiri pa so izvajali in posneli z drugimi instrumenti.

Klaviaturista Robyja Facchinettija smo vprašali, kdo so I Pooh danes: »To so štirje bivši fantje, ki se še vedno radi ukvarjajo z glasbo, ki se še zabavajo. Deležni smo bili velikih zadoščenj in pravzaprav ne iščemo več afirmacije. Nastopanje nas zabava.«

Edini, ki v resnici ne slavi 25-letnice, je basist Red Canziani. Nadomes-

til je Riccarda Foglija, v začetni postavi je bil tudi Valerio Negrini, ki še sodeluje pri tekstih. Reda smo vprašali o stanju italijanske popevke: »Njeno zdravstveno stanje je bistveno boljše kot v preteklosti, ko so disco music in tuje popevke preganjale italijansko melodično pesem.«

Skupina I Pooh je pred kratkim sodelovala pri snemanju plošče, katere izkupiček bo namenjen raziskavi o aidsu. Za ploščo, ki nosi naslov Love is the Answer so snemali tudi Gino Vannelli, Severino Gazzelloni, Raina Kabaivanska, Billy Preston, Alphaville, Nicoletta Larson in še nekateri drugi priznani umetniki. Duddy poudarja, da bi morali vsi umetniki pristopiti k takim pobudam, ker je to eden od najbolj učinkovitih načinov za sensibiliziranje javnega mnjenja.

Zdi se, tako vsaj sami pravijo, da Poohovci letos ne bodo nastopali na sanremskem festivalu. »Po 24 letih smo se udeležili Festivala in izkušnja je bila nadvse koristna in vznemirljiva, a seveda neponovljiva. Prihodnje leto praznujemo obletnico in smo kar precej zasedeni s pripravljanjem novega albuma. Izšel bo verjetno med majem in junijem. Tedaj se bomo tudi odpravili na široko zasnovano poletno turnejo. Ta trenutek je to za nas najvažnejše.

PAOLO PERSANTI

Nogomet se prodaja bolje od Hobotnice

Italijansko nogometno prvenstvo je s pomočjo malega ekrana preplavilo skoraj ves svet. Letos je družba Sacis, ki je lastnik pravic za TV posnetke vseh tekem, še razširila svoje tržišče, tako da si lahko ogledajo italijanske tekme v vsej Južni Ameriki, na Daljnem in Bliznjem Vzhodu, seveda v Nemčiji, Franciji, Španiji, Nizozemski, Skandinaviji, Izraelu, Grčiji, stike pa je Sacis navezala tudi z vzhodnimi državami. Predstavniki Sacisa je izjavil, da je nogomet celo lažje prodajati kot Hobotnico in da predstavljajo v resnici nogometne tekme zelo velik biznis. Slavni nogometaši, tuji in domači, ki nastopajo v italijanskih ekipah, so odlično reklamno sredstvo ne samo za italijanski nogomet, temveč tudi za samo Italijo. Nenazadnje pa del občinstva v mnogih od naštetih držav sestavljen tudi iz italijanskih izseljencev, ki jim ogled nogometne tekme pomeni stik z domovino.

filmske premiere

eva fornazarič

Policijski agent v jeklenem telesu

Zamislite si Detroit v neki bližnji bodočnosti. Nebotičniki, avtomobili, nebroj uspešnih podjetnikov, predvsem pa veliko zločinov, umorov in seveda nasilja. Pa saj smo vendar v sedanosti! Ne, in vam takoj dokažem, zakaj ne. Ker v sedanosti so policijski agenti v najslabšem primeru čudni (à la Banfi), v najboljšem pa bistri (à la Castelletto), nikakor pa ne sestavljene ostanke pokojnikov in avtomobilskih rezervnih delov. Priznam, da morda

rahlo pretiravam, vendar ne vem, kako bi vam drugače objasnila, kaj je pravzaprav »Robocop«. Morda se kdo še spominja Robocopa nizozemskega režiserja Paula Verhoevna. Ta prikazen je bila nekoč policijski agent, ki so mu zlikovci umorili ženo in sina, nato pa se s potezno puško spravili še nanj in ga pokončali. Do ponovnega umora pa je prišlo v pravem času, saj je bila ekipa zdravnikov na tem, da

prvič eksperimentira neobičajno montažo »uporabnih« delov umrlega policista ter jeklenih nadomestkov. Iz te sestavljenke je nastal »robocop«, to je delno robot in delno »cop«-policijski agent. Znanstveniki so sicer upali, da bodo s takim nehumanim strojem dokončno odpravili kriminal, niso pa vzeli v poštev dejstva, da je dovolj ena sama človeška celica, pa je že človek-stroj zaljubljen do (jeklenih) ušes...

Robocop je prinesel režiserju slavo, producentom, ki ne razmišljajo z glavo, ampak izključno s čekovno knjižico, pa je šinilo v glavo, da bi lahko Robocop dobil bratca. Tako se je tudi zgodilo. Paulu Verhoevnu gre vsa čast, ker ni sprejel tokratne režije, saj bi si prav gotovo zapravljal kariero. Zato pa se kar slabo piše režiserju Irvinu Kershnerju, ki je podpisal režijo filma Robocop 2.

V tem filmu ni v bistvu prav nič novega. Stroj je do pitice enak prvega, le da bi ga tokrat radi uporabili za boj proti ameriški varianti naših zadrug Coop. Med znanstveniki, ki skrbijo za Robocopove rezervne dele in čipe pa je tudi neka gospa Faxx, ki je očitno na plačilnem seznamu konkurence, saj je pripravila neki tehnološki strup, ki iz Robocopa naredi pohlevnega jančka. Kako pa naj bi se v takem duševnem stanju spravil na zločince?

Dobra polovica filma je posvečena prav temu razmišljanju in seveda iskanju protistrupa, ki ga bodo vsekakor pravočasno našli, sicer bi najbrž gledalci kar sami pokončali Robocopa in režiserja.

Kar še najbolj preseneča, je povsem neprimerna raba rdeče tempere, ki naj bi predstavljala zadovoljiv nadomestek dražjih trikov v najbolj okrvavljenih scenah. Kje so tisti časi, ko je Verhoeven osebno izbiral nijanse »krvi«! Še otroka ne bi prepričali, da se na ekranu res dogaja nekaj strašnega, kako pa bi lahko prelisičili ljubitelje nasilnih znanstvenofantastičnih filmov!

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.55 Aktualno: Uno mattina
10.15 Nadaljevanka: Santa Barbara
11.00 Jutranji dnevnik
11.05 Film: Congiura al castello (kom., ZDA 1956, r. Charles Lamont, i. Mickey Rooney), vmes vesti
13.00 Variete: Fantastico bis
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Kvarkov svet: Velikonočni otok
15.00 Dokumentarec: Rita Da Cascia
16.00 Mladinska oddaja: Big!
17.05 33. Festival Zecchino d'oro, vmes (18.00) vesti
18.40 Danes v parlamentu
18.45 Nadaljevanka: Santa Barbara
19.40 Almanah in dnevnik
20.30 Politična tribuna
20.45 Film: Nanù il figlio della giungla (kom., ZDA 1973, r. Richard Schaeffer, i. Tim Conway, Jan-Michael Vincent)
22.30 Kratki film s Stanliom in Olliom
23.00 Dnevnik
23.10 Glasbena kulisa 1990
24.00 Dnevnik in vreme
0.25 Rubrika popolnosti
0.40 Petrarco Canzoniere

RAI 2
7.40 Nan.: Lassie in risanke
8.40 Nanizanka: Adderly
9.30 Tečaj angleščine in francoščine
10.00 Film: Pinky la negra bianca (dram., ZDA 1960, r. Elia Kazan)
11.50 Nadaljevanka: Capitol
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Rubrika o gospodarstvu
13.45 Nadaljevanka: Beautiful, 14.10 Quando si ama, 14.55 Destinii
15.20 Film: Quasi quasi mi sposo (kom., It. 1982, r. Vittorio Sindoni, i. Enrico Maria Salerno)
17.00 Vesti in Iz parlamenta
17.10 Videocomic
17.45 Nanizanka: Alf
18.10 Knjige: Casablanca
18.30 Šport in Rock Café
18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Variete: Il circo delle stelle
22.05 Dnevnik - nocoj
22.15 Nagrada Mario Riva
0.15 Dnevnik in horoskop
0.30 Film: Ciao amico (dram., Fr. 1983, r. Claude Berry, i. Coluche, Agnes Soral)

RAI 3
12.00 Vabilo v gledališče: Adelchi (Manzoni, r. Orazio Costa Giovannigigli, i. Tino Carraro, Ilaria Occhini, Gabriele Devia, 2. del)
14.00 Deželne vesti
14.30 Aladinova svetilka
15.30 Super Cup v sinhroniziranem plavanju
16.30 Rokomet: Cividin-CLF Rubiera
17.10 Nanizanki: I mostri - Il soprannome, 17.35 Throb
18.00 Dok. oddaja: Geo
18.35 Dokumentarec: Drobci barvnega radia
18.45 Športna rubrika: Derby
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 BlobCartoon
20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di Andrea Barbato
20.30 Posebna oddaja: Chi l'ha visto?
23.00 Večerni dnevnik
23.05 Glasbeni variete: L'importante è esagerare
23.40 Oddaja o kulturi: Fuori orario. Cose (mai) viste
24.00 Nočni dnevnik
0.30 Pred 20 leti

TV Slovenija 1
9.00 Spored za otroke in mlade: nanizanka Delfin Flipper
9.25 Dokumentarni niz: Pionirji sodobne kirurgije
10.15 Nadaljevanka: Podmornica (5. del, pon.)
11.05 Video strani
14.20 Video strani
14.30 Svet na zaslonu
15.00 Žarišče (pon.)
15.30 Sova (pon.)
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Mozaik. Tednik (pon.)
18.05 Spored za otroke in mlade: dokumentarec Gradovi (11. del), 18.40 nanizanka Hov!
19.05 Risanka in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Dok.: Nebu naproti
21.20 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu
22.10 Dnevnik in vreme
22.30 Nočni program Sova, vmes nanizanka Družinske vezi in film Rdečilo za ustnice (krim., ZDA 1976, r. Lamont Johnson, i. Margaux Hemingway, Mariel Hemingway, Chris Sarandon)

TV Koper
12.30 Dokumentarec: Campo Base
13.00 Rubrike: Gol d'Europa, 14.00 Veliki tenis, 15.45 Bordo Ring
16.45 Wrestling Spotlight
17.30 Nemški nogomet
18.30 Spored v slovenščini
18.45 Odprta meja
19.00 TVD Stičiče
19.25 Otroška oddaja
20.00 Dokumentarna oddaja: Manjšine
20.30 Nadaljevanka: SKAG
21.15 Nanizanka: Mod Squad
22.00 TVD Novice
22.15 Rubrike: Assist in Supervolley
23.15 Pregled športnih dosežkov: Sport Parade
0.15 Nemški nogomet

TV Slovenija 2
16.45 S šahovske olimpiade
17.30 Studio Maribor: Tele M
19.00 Videomeh (pon.)
19.30 Dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Ex libris
21.25 Zborovski koncert
22.50 Vprašajte ZIS
23.50 MP v namiznem tenisu

CANALE 5
7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell
8.25 Film: Siamo donne (kom., It. 1953, i. Alida Valli, Ingrid Bergman)
10.30 Aktualno: Gente comune
12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie
15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro
16.15 Variete: Buon compleanno 1985
16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito
20.25 Striscia la notizia
20.40 Variete: Buon compleanno Canale 5
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.55 Striscia la notizia
1.15 Nanizanki: Marcus Welby - La cura dimagrante, 2.15 L'ora di Hitchcock - Le due verità

RETE 4
8.30 Nad.: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo
11.30 Nanizanka: La casa nella prateria
12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
13.40 Nadaljevanka: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine, 16.10 Ribelle, 16.45 La valle dei pini, 17.20 General Hospital, 18.00 Febbre d'amore
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati
19.30 Nan.: Top Secret
20.35 Film: Riflessi in un occhio d'oro (dram., ZDA 1967, r. John Huston, i. Marlon Brando, Elisabeth Taylor)
22.45 Rubrika: Ciak
23.35 Aktualnosti: Živeti v Rimu
0.05 Tednik: Kronika (pon.)
0.55 Film: La polizia bussa alla porta (krim., ZDA 1954, r. Joseph Lewis, i. Cornel Wilde, Richard Conte)

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke
8.30 Nanizanke: Skippy, 9.05 Strega per amore, 9.40 Tarzan, 10.50 Riptide, 12.00 Charlie's Angels, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy days, 14.30 Supercar, 15.30 Compagni di scuola
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.45 Nanizanke: Il mio amico Ultraman, 19.30 Casa Keaton, 20.00 Cri Cri
20.30 Film: Highlander - L'ultimo immortale (fant., ZDA 1986, r. Russell Mulcahy, i. Christopher Lambert, Roxane Hart, Sean Connery)
22.50 Rubrika: Calciomania
23.50 Playboy Show
0.55 Nanizanki: Mike Hammer, 1.55 Benson
ODEON
7.00 Matineja Trivenete
13.00 Risanke
14.45 Variete: Telemeno
15.00 Nadaljevanka: Signore e padrone

16.00 Rubrika o zdravju
16.30 Film: La fine della famiglia Quincy (dram., ZDA 1946, r. Robert Siodmak, i. George Sanders)
18.00 Nanizanki: Sherlock Holmes, 18.30 Flash Gordon
19.00 Filmske novosti
19.30 Risanke
20.00 Nanizanka: Quattro donne in carriera
20.30 Nad.: Pasiones
22.00 Tednik o lepoti: Fitness
22.30 Dok.: Emozioni nel blu
23.00 Film: Il giustiziere del Bronx (dram., r. Bob Collins, i. G. Gori)
0.30 Rubrika o motorjih: Top motori

TMC
8.30 Nanizanke: Get Smart, 9.00 L'enigma, 10.00 Adorabili creature
10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere
12.00 Kosilo z Wilmo
12.30 Prijateljska narava
13.00 Športne vesti
13.15 Dnevnik
13.30 Aktualno: Ženska TV
15.00 Film: La famiglia Hancock (kom., ZDA 1976, r. Jerry Thorpe, i. Kim Hunter)

16.30 Aktualno: Ženska TV
17.50 Nanizanki: Autostop per il cielo - Ecco il nostro papà, 18.55 Doris Day Show
19.30 Variete: C'era questo, c'era quello
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Variete: Banane
21.30 Nanizanka: Matlock - La congiura
22.30 Šport: Mondocalcio
24.00 Nočne vesti
0.20 Film: Coniglietta cercai (kom., ZDA 1982, r. Karen Arthur, i. Kirstie Alley, Cotter Smith)

TELEFRIULI
15.00 Roza salon
16.00 Otroška oddaja
18.00 Nad.: Vite rubate
19.00 Igra: Marameo
19.30 Dnevnik
20.00 Deželna kronika
20.30 Nad.: Niente rose per il commissario Aletti
21.45 Rubrika: Album
22.30 Nočne vesti
23.00 Čakajote na polnoč
24.00 Nanizanka
0.30 Nočne vesti

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Aladinova svetilka; 8.40 Evergreeni; 9.30 To je življenje; 9.40 Prikljubene melodije; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Rock zvezde; 12.00 Iz filmskega sveta; 12.20 Orkestralna glasba; 12.40 Srečanje oktetov Primorske; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 Poslušali boste; 13.30 Narodnozabavna glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; To pa si velja zapomniti; 14.30 Od Milj do Devina; 15.00 Francoski šanson; 15.30 Blues; 16.00 Mi in glasba: antologija slovenske violinske glasbe; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Kulturni dogodki; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Pesmice na potepu; 9.05 Glasbena matineja; 10.00 Gospodarstvo in glasba; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.00 Danes; 13.38 Do štirinajstih; 14.05 Gremo v kino; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Prikljubene melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Za pomorščake; 20.30 Slovenec po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nočno, nato Nočna glasba.

RADIO KOPER

(slovenski program)

13.30, 19.00 Dnevnik; 7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.15 Mladi val Radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.00 Kviz o avtomobilih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 O glasbi ob glasbi; 18.30 Glasbene želje po telefonu; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošljim ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vse po neka; 9.00 Clic; 9.20 Pesem po želji; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Priprived; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Srečanje z...; 16.00 Moderato con brio; 16.32 Hot hits; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Klasična glasba; 20.00 Nočni glasba.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix Time; 21.00 Nočna glasba.

Odpusti niso najbolj primeren način reševanja krize

Protest kovinarjev OMG-Carraro

Položaj podoben tistemu iz leta 1984

Delavci goriškega podjetja OMG-Carraro ter številne delegacije delavcev drugih podjetij kovinske stroke so včeraj dopoldne priredili protestno manifestacijo po goriških ulicah z zborovanjem pred županstvom, kjer je govoril pokrajinski tajnik FIM-CISL Gianfranco Valenta.

Razlog za protestno manifestacijo, ki ji bodo že danes in tudi v naslednjih dneh sledile še druge, je uradna napoved, da bodo v podjetju, kjer je danes 125 zaposlenih, odslužili 20 delavcev. "Gre za nesprejemljiv način reševanja težav v podjetju", so tudi včeraj poudarili sindikalni predstavniki. Z odpusti s ciljem varčevanja, ni mogoče reševati težav v podjetjih in posebej vprašanja odvečne delovne sile. Tako stališče so že v sredo pojasnili tako goriškemu županu Scaranu, kakor predsedniku pokrajine Crisciju. Sinoči pa so imeli napovedan sestanek s predsednikom Trgovinske zbornice dr. Bevilacqua.

Danes bodo delavci OMG-Carraro protestirali pred sedežem Združenja industrijcev in, če bo treba, se bodo odločili za nadaljnje akcije tudi v deželni okviru.

Ne gre toliko za sicer omejeno število napovedanih odpustov, kar sindikati odločno zavračajo, ker je za reševanje občasni težav mogoče najti drugačne načine, ampak za sprejemanje, kot kaže, vse bolj razširjene filozofije, da so odpusti edini način razreševanja krize. Valenta je na zborovanju pred županstvom podčrtal, da je položaj industrijskega sektorja na Goriškem danes ponovno zaskrbljujoč in

da je zato toliko bolj nujen sestanek vseh krajevnih faktorjev in tudi dežele, da se gospodarska problematika vendarle prične obravnavati drugače. Ne gre namreč samo za primer tovarne OMG. Podobnih primerov je namreč še več. Položaj je danes zelo podoben tistemu pred petimi leti, ko so podjetje z državno soudeležbo, s 156 zaposlenimi prodali zasebniku z najbolj trdnimi jamstvi, da ga bo spravil na noge in tudi obdržal zaposlitveno raven. Dogodki zadnjih dni pričajo, da so bile to le prazne obljube in da se tudi sposobni in solidni podjetnik Carraro obnaša po logiki profita.

O zadevi OMG-Carraro sta te dni razpravljali tudi pokrajinsko in občinsko vodstvo KPI ter izrazili zaskrbljenost nad načinom, kako se skuša reševati vprašanje odvečne delovne sile.

Na sliki (foto Klemše) stavkajoči delavci pred županstvom.

● Drevi ob 18. uri bo v ljudskem domu v Gradišču srečanje predstavnikov sekcij in federacije komunistične partije, na katerem bodo govorili o podobi stranke in luči predlogov državne programske konference. Gost večera bo Mauro Ottaviano.

Poleg zadovoljstva tudi razočaranje

Dokumentacijski center

zadnjo besedo ima Dežela

Posebna komisija senatne zbornice je včeraj soglasno odobrila besedilo zakona za obmejna področja. Prihodnji teden bo o tem vprašanju razpravljala pristojna komisija poslanske zbornice. Vest, da se je v eni od zbornic, kajti zakon ne bo šel v razpravo v avlo, zaključil postopek, so povsod sprejeli z zadovoljstvom. Le v Gorici pa je to zadovoljstvo nekoliko zamorjeno in v prihodnjih dneh je pričakovati zelo ostre reakcije. Iz besedila zakona je namreč izginila določba o ustanovitvi dokumentacijskega in informacijskega centra v Gorici. Kje naj bi tako središče uredili in opremili, bo morda določila Dežela.

O nevarnosti takega zasuka je bil govor že pred dnevi v goriškem pokrajinskem svetu, kjer je načelnik KD Bergamin omenil tako možnost in priporočil takojšnjo in uspešno politično akcijo, da se onemogoči poskus izločitve Gorice.

Morda, pravi v posebni izjavi Bergamin, se bo dalo kaj popraviti le z odločno akcijo in enotnimi stališči v deželnem okviru.

Trgovine bodo cel teden odprte

Združenje goriških trgovcev sporoča, da v prihodnjem tednu ne velja obvezna tedenska zapora trgovin. Ukrep je v zvezi z bližnjimi prazniki v Sloveniji, ki jih številni občani izkoristijo tudi za nakupe v tujini. Torej v

prihodnjem tednu bodo trgovine, seveda fakultativno, odprte vse dni.

Večji dotok kupcev z druge strani meje pričakujejo v Gorici tudi ob koncu prihodnjega tedna, ko bo v mestu tradicionalni Andrejev sejem.

Z S K D

KD BRIŠKI GRIČ

vabita jutri, 24. t. m., ob 20. uri v Kulturni dom v Števerjan (na Bukovju) na odprtje

FOTOGRAFSKE RAZSTAVE

Sodelujejo S. Bevcar, D. Butkovič, M. Černic, F. Devetak, V. Fajt, K. Ferletič, H. Jussa, M. Kuzmin, R. Pavšič, S. Pittoli, J. Prinčič, V. Selva, I. Tomšič, M. Tomšič, Z. Vogrič, in V. Zavadlav.

Na večeru bo nastopil tudi

OBALNI KOMORNI ORKESTER IZ KOPRA

Zavezništvo KD - MSI v svetogorskem rajonu

Na volitvah za novega predsednika rajonskega sveta za Svetogorsko četrt in Placuto je predsinoci prišlo ponovno do konfrontacije med dvema blokoma: na eni strani so se znašli predstavniki Krščanske demokracije in misovci, na drugi strani pa svetovalci vseh drugih laičnih in levčarskih strank. Ravno vesje med obema skupinama je bilo ob vsakem glasovanju popolno (7 proti 7), tako da je naposled po drugi balotazi prevladal demokristjan, 67-letni Renato Boegan. Samo zaradi starosti je premagal slovenskega svetovalca PSI Aleša Ceja, ki so ga podprli komunisti, zelena, socialdemokrat in seveda socialisti. Svetovalec SSK, čigar glas bi bil spričo izida odločilen, je bil odsoten. Po pravilniku namreč v primeru enakega števila glasov po drugi balotazi prevlada starejši kandidat.

Že od vsega začetka je bilo jasno, da ne bo lahko nadomestiti dosedanjega predsednika Giovannija Podbersiga, ki je pred nekaj tedni odstopil iz zdravstvenih razlogov. Podbersig je užival velik ugled v rajonu, bil je zelo odprt tudi do Slovencev, ki v velikem številu živijo v severni četrti. Po zadnjih upravnih volitvah je bil zato potrjen na predsedniškem mestu, četudi so se nekateri v sami njegovi stranki

zavzemali za zamenjavo. Ko je moral pred kratkim Podbersig odstopiti, se je postavilo vprašanje njegove zamenjave. KD je predlagala Boegana, vendar druge stranke niso bile navdušene nad to kandidacijo. Na prvi seji v ponedeljek, ko je bila za izvolitev potrebna absolutna večina glasov, so se tako številni glasovi osredotočili na Ceja, ki je prejel enako število glasov kot Boegan. Predsinoci se je zato svet ponovno sestel in kot rečeno izvolil Boegana.

V zvezi s tem izidom glasovanja gre zabeležiti tiskovno poročilo KPI, ki navaja zaskrbljenost in pomisleke glede bodočega vodstva izrazito večetničnega rajona. KD je za to, da bi za vsako ceno ohranila predsedstvo, brez vsakršne zadrege sprejela odločilno podporo MSI, stranke, ki je še angažirana v anahronistični bitki proti dvojezičnosti. Strankarski interesi in osebne ambicije, ocenjujejo komunisti, so ponovno razvrednotili vlogo rajonskega predstavništva in privedli do trenj, ki bi se jim v sedanjem času odpiranja in sodelovanja rade volje odpovedali. Komunisti zaradi tega poudarjajo nesprejemljivost zadržanja KD, ki s preveliko lahkoto žrtvuje koristi rajona svojim vrtičkarskim interesom.

Dva zanimiva večera v priredbi društva Lipizer

Smeri mlade evropske glasbe

Društvo Rodolfo Lipizer je v nedeljo in ponedeljek pripravilo dva zanimiva in v mnogočem neobičajna glasbena večera. Pod naslovom Nove sinchronije - mlada evropska glasbena ustvarjalnost, so v nedeljo sicer številnejši, mladi poslušalci lahko prisluhnili iz-

vajanju dveh glasbenih skupin in sicer Ensemble Recherche iz Freiburga in Ensemble Jacquesa Delecluse iz Pariza. Prvi je nastopil v nedeljo zvečer, drugi pa v ponedeljek. Poleg neposrednega soočanja z novimi, pravzaprav najnovejšimi glasbenimi usmeritvami v

Evropi, pa so poslušalci še pred koncertoma lahko prisluhnili pogovoru, izkušnjam, ocenam in izizvom glasbenega pedagoga in kritika Franca Donatonija, učitelja mnogih od kompozitov, katerih dela so bila na programu.

Ob tem velja posebej podčrtati, da je društvo Lipizer zanimivo glasbeno pobudo uresničilo v sodelovanju z združenjem Nuove sincronie iz Milana (združenje je nastalo šele lani) in da je goriški nastop pomenil prvo etapo sicer daljše koncertne turnee po Evropi, ko bodo mladi izvajalci obiskali Amsterdam, Essen, Dortmund in, seveda Milan.

Glasbeno turnejo so pričeli v našem Kulturnem domu.

Na dveh večerih so po večini mladi izvajalci - Ensemble Recherche je nastopil v skoraj klasični sestavi komorne orkestra, medtem ko Ensemble Jacques Delecluse sestavljajo skoraj izključno tolkala - izvedli šestnajst skladb. Šlo je skoraj v vseh primerih za prvo izvedbo skladb, ki so jo z zanimanjem v dvorani spremljali tudi avtorji. Med njimi dva Goričana, Romitelli in Macchi.

Na sliki (foto Klemše) Ensemble Recherche med nedeljskim nastopom.

Skupščina zelenih danes v Krminu

Po zgledu nedeljske skupščine v Gorici bodo predstavniki krminske zelene liste golobice priredili danes ob 20.30 srečanje v prostorih doma za ostarele v Krminu. Glavna tema o kateri bodo razpravljali je oblikovanje enotnega nastopanja zelenih na vsedržavni ravni in tudi na krajevni ravni. Govor bo svedela tudi o številnih aktualnih vprašanjih s področja varstva okolja in o konkretnih pobudah.

Prav na Krminskem, kjer so se zeleni močno uveljavili na zadnjih upravnih volitvah, je odprtih kar precej spornih vprašanj. Gosta večera bosta goriški občinski svetovalec Renato Fiorelli ter pokrajinski svetovalec Luciano Giorgi. Prireditelji napovedujejo prisotnost tudi predstavnika zelenih na deželni ravni.

Žrtev je 59-letni Alessandro Alchini iz Gradišča

Avto do smrti povozil pešca

Nova cestna tragedija! Včeraj okrog 18. ure je na pokrajinski cesti, ki pelje iz Morara proti Gradišču, izgubil življenje 59-letni Alessandro Alchini iz Gradišča, Ul. Cividale 32. Možakar je bil namenjen peš preko cestišča v bližini upeljivalnika pri Moraru, ko je po cesti privozil avtomobil fiat 127, ki ga je upravljal 26-letni Lauro Šfiligoj iz Koprivnega, Ul. Treffen 17. Iz še nepojasnjenih vzrokov, morda zaradi teme, voznik ni opazil Alchinija, ki je hodil po cestišču in zato je bilo trčenje neizbežno. Avto je pešca zadel z vso silo. Možakar je obležal na tleh v mlaki krvi.

Na kraj nesreče je prihitelo osebje Zelenega križa, ki je Alchinija takoj z rešilcem odpeljalo proti goriški splošni bolnišnici. Žal so bili vsi naporji zaman, saj je kmalu nato izdihnil zaradi hudih notranjih poškodb. Zapisnik nesreče sestavljajo karabinjerji iz Gradišča.

V Fari, na lastnem zemljišču, se je včeraj popoldne okrog 14. ure hudo poškodoval 63-letni kmet Antonino Erzeti. Iz še nepojasnjenih vzrokov se je s traktorjem prevrnil. V goriški splošni bolnišnici so mu dežurni zdravniki ugotovili močan udarec v pljuča ter zlom kolka. Sprejeli so ga na oddelek za oživljenje s strogo pridržano prognozo.

Tatovi tudi v nebotičniku

Spretnost in predrznost tatov ne pozna meja. Tokrat so neznanci izvedli podvig dobesedno zelo visoko, v dvonajstem nadstropju stolpnice, ki stoji na Korzu Italia, na vogalu z Ulico degli Arcadi, in sicer v stanovanje Giuseppe Giusa. Neznanci so izkoristili nekajdnevno odsotnost stanovalcev.

Ženska je v ponedeljek zjutraj, ob povratku domov, ugotovila, da so bili v stanovanju tatovi. V notranjost so vdrl skozi vhodna vrata, v katerih so navrtali precej veliko luknjo. Očitno so delo opravili zelo večje in predvsem previdno, saj menda nobeden od stanovalcev ni opazil, oziroma slišal sumljivih šumov.

Pri brskanju po stanovanju in iskanju denarja in dragocenosti, so zlikovci povzročili tudi precej materialne škode. Tatovi so najverjetneje opravili podvig dan prej, to je v nedeljo.

Vrednost ukradenega blaga naj bi bila precejšnja.

Iz bolnišnice

V prometni nesreči v sredo zvečer se je huje poškodovala 22-letna Lorenza Bevilacqua iz Krmina.

Z avtom je silovito trčila v zid hiše v Ulici Udine v Slovencu, v neposredni bližini tamkajšnje lekarne. Zdravila se bo mesec dni.

razstave

V galeriji osnovne šole v Solkanu bodo danes, 23. t. m., likovne učne ure, na katerih bo videoumetnik Srečo Draganc predstavil svoje umetniške video stvaritve.

V galeriji Meblo v Novi Gorici je do 8. decembra na ogled razstava fotografij Marjana Bažata iz Šempetra - Akt v fotografiji.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Robocop II.«
VERDI 17.30-22.00 »Presunto innocente«
VITTORIA 17.30-22.00 »Lambada bestiale«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Danes zaprto.
COMUNALE 20.30 »Eh! Ovvero le avventure del Signor Ballon«. Gledališka predstava.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 in 20.00 »Vrtnitev v bodočnost 3. del«. 18.15 in 20.15 »Ran«. Filmsko gledališče (Mala dvorana Kulturnega doma).
SVOBODA Šempeter 20.00 »Noči v Harlemu«. Ob 22. uri »Pohotne začetnice«.

DESKLE Ni predstave.
DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Marzini - Korzo Italia 89 - tel. 531443.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla salute - Ul. C. Cosulich 117 - tel. 711315.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

gostuje Teatr

KOMISSARŽEVSKAJA LENINGRAD

Grigorij Gorin: POZABITI HEROSTRATA

tragikomedija v dveh dejanjih

Kulturni dom, v ponedeljek, 26. novembra, ob 20.30

Zaradi bolezni v ansamblu za danes napovedanega koncerta

SLOVENSKEGA OKTETA NE BO

Koncert je bil časovno odgaden. Novi datum gostovanja bosta prireditelja pravčasno sporočila.

V nedeljo so na Izlakah odprli obnovljeno grajsko kapelo

Valvasorjevo trileetje

Za Valvasorjevo trileetje 1991-1993 (prihodnje leto se bo slovenska kulturna javnost spominjala 350-letnice rojstva Janeza Vajkarda Valvasorja, 1993 pa bo počastila 300-letnico njegove smrti), ki je pred nami, bo značilna vrsta dejavnosti in slovesnosti, ki bodo dobile prav gotovo vseslovenske razsežnosti. Tako je že letošnjo jesen Zavod za spomeniško varstvo skupaj z občinsko skupščino Zagorje ob Savi, z republiško in občinsko kulturno skupnostjo ter Turističnim društvom Izlake pri Zagorju strokovno obnovil močno poškodovano grajsko kapelo na Izlakah (8 km od Trojan), v kateri se nahaja grobnica kranjske plemiške rodbine Valvasorjev, ki sicer izvira iz pokrajine Bergamo v severni Italiji. Obnova tega pomembnega kulturno-zgodovinskega spomenika je za Izlake in ves slovenski prostor brez dvoma izjemna pridobitev. Na prošnjo vodilnih predstavnikov občine Zagorje ob Savi, je ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar blagoslovil grajsko kapelo z Valvasorjevo grobnico ter vodil slovesno bogoslužje.

Medijski grad na Izlakah je bil več kot trideset let dom barona Janeza Vajkarda Valvasorja, krajani te doline in širše okolice pa so bili dolga leta njegovi veliki dolžniki. Prav sprčo tega so, da bi sledili znanemu Valvasorjevemu geslu »Sladek je sad dela«, so s skupnimi močmi končno le obnovili grajsko kapelo z družinsko grobnico Valvasorjev, v kateri naj bi bil pokopan, kakor izpričuje sodobni avtor, tudi Janez V. Valvasor. Zadnje mesece svojega kratkega življenja (umrl je v 53. letu starosti) je preživel v Krškem ob Savi v meščanski hiši v starem mestnem jedru, ki jo je kupil iz ostanka imetja po prodaji gospoštva Bogenšperk in Lichtenberg Janezu Andreju Gandinu zum Lillensteinu in njegovi ženi Mariji Salomi, roj. Tauffrer, konec leta 1692 pa je prodal še

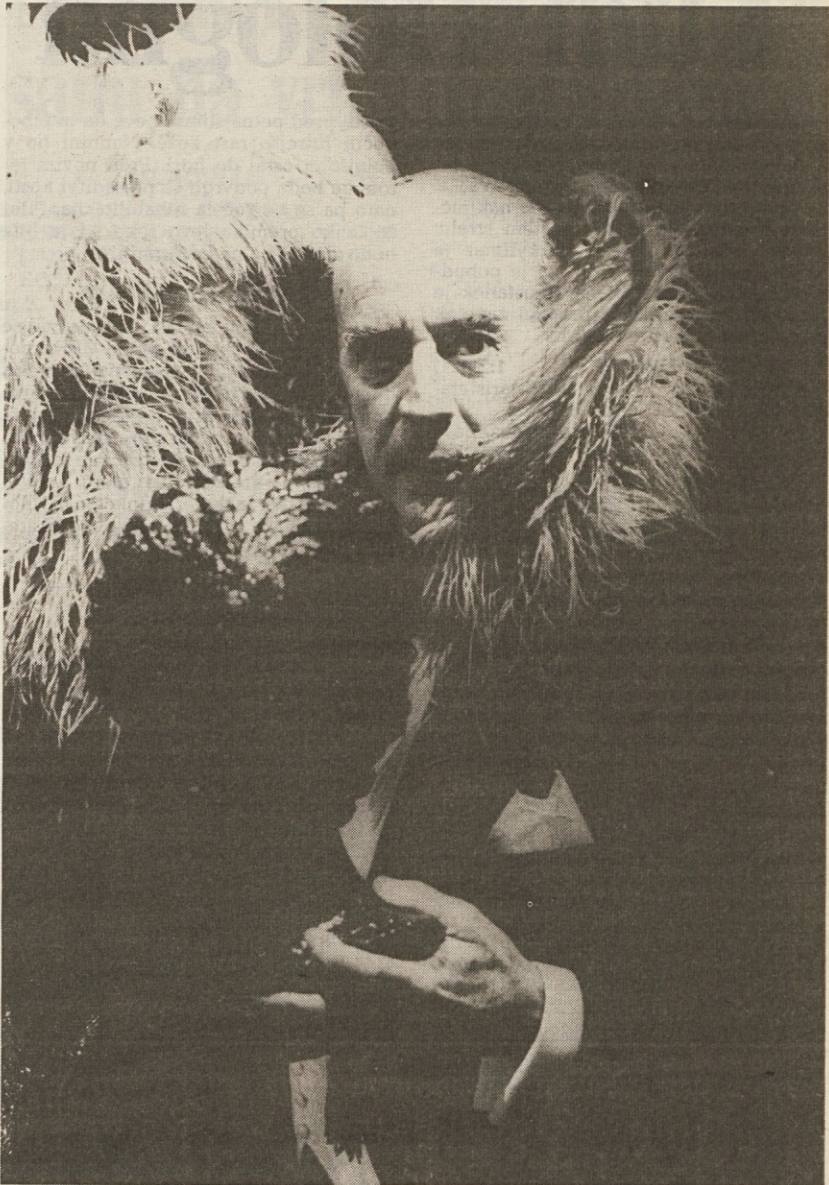
svojo hišo v Ljubljani. V Krškem je Valvasor preživel le devet ali deset mesecev in v tem mestu septembra ali oktobra 1693 (točen datum njegove smrti zaradi pomanjkanja arhivskih dokazil ni znan), sklenil svojo bogato življenjsko pot.

Po sodbi uglednega slovenskega zgodovinarja dr. Branka Reispa, bržčas najboljšega poznavalca Valvasorjevega življenja in dela tudi v evropskem merilu, je bil baron Janez V. Valvasor (1641, Ljubljana - 1693, Krško), od 1687 kot doslej prvi in edini Slovenec tudi član znamenite Kraljevske družbe v Londonu, izrazilo raziskovalni duh. Razen njega v drugi polovici 17. stoletja na Kranjskem ni bilo človeka, ki bi bolje spoznal vse kottičke svoje dežele. Ponekod je bil celo več kot tridesetkrat. Povsod in malodane ob vsakem času je v trajno izpraševal, zapisoval, risal in meril, se vzpenjal na gore in se spuščal v jame, v svoji veliki raziskovalni vni in v veselju do naravnih znamenitosti, je želel ohraniti Slovincem pravzaprav vse, kar premore svet od Triglava do Bele krajine in od Pomurja do Jadrana. Valvasor se je ukvarjal z mnogimi področji znanosti, bil je zbiratelj, risar, tiskar in založnik, ob tem pa še vojak in poveljnik-stotnik pešcev dolenske četrti Kranjske in poveljnik deželne odprave. Bil je med tistimi redkimi vidnimi osebnostmi na Slovenskem, ki so navkljub velikemu neskladju z domačo stvarnostjo težile k izvirnim kulturnim ciljem in v teh prizadevanjih dosegale visoko, evropskim obzorjem enakovredno raven. Zato ga povsem upravičeno uvrščamo med najznamenitejše in za našo kulturno zgodovino najzalužnejše može, ki so živeli in delovali na slovenski zemlji. Ni dvoma, da je bil Valvasor v svojem času edini na Slovenskem, ki je zavzeto sledil razvoju fizikalnih znanosti in se uvrstil med prve znanilce prosvetljenske miselnosti ne samo doma, marveč tudi na evropski celini.

Po Reispovem mnenju si je z izjemnimi deli, ki jih je ustvaril s svojo veliko sposobnostjo in žrtvami in ki tudi pozneje niso našle posnemovalca, zagotovil odlično mesto ne samo v slovenski in jugoslovanski, temveč tudi v avstrijski in širše v evropski kulturi. Valvasorjeva Slava vojvodine Kranjske (Die Ehre des Hertzogthums Crain - izšla je 1689 pri V. M. Endterju v Nürnbergu, največje in najpomembnejše avtorjevo delo je pisano v nemščini in razdeljeno na 15 knjig, vezanih v 4 dele s skupaj 3532 stranmi in 24 prilogami), ki predstavlja vrh in hkrati sklep njegovega znanstvenega dela, je tudi najhitrejša delo obdobja med reformacijo in prosvetljenstvom. »Čprav v nazorih o narodu in narodnosti ni mogel prekoračiti okvira tedanjih pojmovanj, slovenščine v svojem življenjskem delu ni prezrl, temveč ji v skladu s svojo deželno koncepcijo večkrat pravi »naš jezik« ali »naš deželni jezik«. Poleg nemških Valvasor skoraj dosledno uporablja slovenska krajevna imena in jih kot teritorialno lastnino vseskozi spoštuje, slovenske izraze navaja za številne pojme, stvari, predmete in drugo, v uvodu k Slavi vojvodine Kranjske pa objavlja prvo slovensko pesniško literarno poslanico Jožefa Sisentschellija, bržčas psevdonom slovenskega jezuitskega pridigarja in profesorja na gimnaziji v Ljubljani, Franca v. Siezenheim. Bistveno je, da je v tem delu, čeprav po svojem konceptu omejenem na kranjsko deželo, zbral toliko dokazov za slovensko narodno individualnost, da je koristil celotnemu slovenskemu narodu vse od tedaj, ko se je ta začel oblikovati v zavestno narodno skupnost.« (Dr. B. Reisp). Ob tem spoznanju je bila bližnja slovesnost na Izlakah počastitev izjemnega življenjskega dela barona Janeza V. Valvasorja v trileetju z dvema pomembnima obletnicama.

IVAN VIRNIK

Sbragia v Cristallu

V gledališču Cristallo bosta še jutri (ob 16.30 in 20.30) na sporedu dve predstavi odrskega dela »Sonata a Kreutzer«, ki ga je Giancarlo Sbragia skupaj z Milli Martinelli povzel po Tolstoj. Predstava, druga v abonmaju gledališča Contrada, je navdušila občinstvo in kritike. Na sliki Giancarlo Sbragia

Prizori s slovenske obale in morja v realističnem prikazu Milana Butine

Kdor bo te dni preprihan od kraške burje vstopil v Kosovelovo knjižnico, da bi si izposodil knjigo in se ogrel v toplih prostorih, mu bo tudi pri srcu postalo toplo ob pogledu na razstavljene slike Milana Butine. Že ob vhodu pritegne pogled slika z naslovom »Sivi oblaki nad morjem«, tej pa sledi vrsta motivov morskih obal, skal ob morju in istrskih pokrajin. Pred nami se razprostira prava paleta sinjih morskih barv in obalnih obrežij. Vse te slikarjeve mojstrovine so nastale tu v naši bližini, kot nam je slikar povedal, ko je z ženo preživljal dopust.

V dobi, ko nas obdaja predvsem abstraktno slikarstvo, se človek z začudenjem zaustavlja ob Butinovih slikarskih motivih narave, ki jih je prenesel na papir z vsemi naravnimi detaili in skoro fotografsko spretnostjo.

Butina je tisti slikar, ki ga zlasti v knjižnicah poznamo bolj kot avtorja dveh imenitnih knjig teorije likovne umetnosti z naslovoma: Elementi likovne umetnosti in Slikarsko mišljenje. Z njegovimi strokovnimi prispevki s področja likovne teorije pa se sre-

čujemo tudi v raznih revijah in časopisih. In prav zaradi tega, ker je Milan Butina poznan kot izredno dober univerzitetni pedagog, je toliko bolj zanimivo, da se je v Sežani predstavil tudi s svojim slikarskim delom. Razstava potrjuje, da je njegovo slikarstvo trdno zakoreninjeno v tradiciji slovenskega realističnega pejzaža, ki je dalo v zgodovini že mnogo priznanih in odličnih mojstrov, če začnemo pri Jakopiču, Groharju in Jami ter drugih impresionistih in končamo pri Slani, Perku, Omerzi. Ta tradicija je kot nekakšna zagledanost in spominja na pravo zaverovanost slovenskih slikarjev v domačo pokrajino. Naj bodo Butinovi motivi kakršnikoli že, ponujajo nam velik umetniški užitek. V njegovih slikah ni nikakršnega eksperimenta, temveč je njegovo slikarstvo zasidrano v že preizkušenem.

Kot umetnik, ki mu je slovenska zemlja resnično in nepotvorbno blizu, je Butina sočasno njen kronist in dokumentarist.

Razstava, ki je na ogled do konca meseca, je tudi prodajna. (a. n.)

Presenečenja ljubezni v Rossettiju

V priredbi Venetoteatra je v teh dneh v gledališču Rossetti kot druga predstava v abonmaju delo »Presenečenja ljubezni« Jeana Philippa Marivauxa (1688 - 1763). Delo je režiral Sadro Sequi, v glavnih vlogah pa nastopata Ottavia Piccolo in Pino Micol, scena pa je delo Giuseppa Malateste.

Marivauxova komedija je prvič predstavljena v Italiji. S to komedijo, ki sloni vsa na dialogu in skoraj nič na akciji, je Marivaux načel temo, ki jo je nato še večkrat obravnaval: »zmaga« ljubezni navzlic strahotljivosti protagonistov, ki se med drugim nočeta prepustiti ljubavnemu opoju zaradi slabih predhodnih izkušenj.

V Marivauxovi komediji je ob koncu ljubezni zadoščeno, čeprav avtor prekinja zgodbo na višku in gledalec ne bo vedel, ali bosta protagonista postala srečen par ali pa se bosta spremenila v zagrenjena in prepirajoča se zakonca. Avtorja zanima veliko bolj nastanek ljubezni kot pa njen morebitni konec.

Na sliki: Ottavia Piccolo in Pino Micol.

Zimski vozni red vlakov

Velja od 30. septembra 1990 do 1. junija 1991

TRST-BENETKE-BOLOGNA-RIM-MILAN-TURIN-GENOVA-VENTIMIGLIA-BARI-LECCE
Odhodi iz Trsta

4.20 H/K Benetke
5.05 K Benetke § (1)
5.45 IC (Svevo) Mestre-Milan *
5.50 H Benetke
6.17 K Portogruaro § (1)
7.25 E Benetke
8.25 H Benetke
9.25 E Benetke
10.00 K Benetke §
10.45 IC (Marco Polo) Mestre-Rim Termini*
12.25 H Benetke
13.48 K Portogruaro § (1)
14.20 H Benetke
15.25 H Benetke
16.10 IC (Tergeste) Mestre-Milan-Turin**
17.10 H Benetke
17.25 K Benetke
18.15 E Benetke-Bologna-Bari-Lecce (pogradi 2. raz. Trst-Lecce)
19.25 K Portogruaro §
20.25 H Benetke
20.40 E (Simplon Express) Mestre-Milan-Lambrate-Domodossola-Pariz (pogradi 1.-2. raz. Trst-Pariz; spalniki Zagreb-Pariz)
21.40 H Benetke-Milan-Turin in Benetke-Milan-Genova-Ventimi-

glia (spalniki in pogradi 2. raz. Trst-Ventimiglia)
23.00 E Mestre-Rim Termini (spalniki in pogradi 1.-2. raz. Trst-Rim)

Prihodi v Trst

0.10 E Benetke
2.12 H Benetke
6.50 K Portogruaro § (1)
7.15 H Turin-Milan-Benetke in Ventimiglia-Genova-Milan-Benetke (spalniki in pogradi 2. raz. Ventimiglia-Trst)
7.45 H Portogruaro (1)
8.10 E Rim Termini-Mestre (spalniki in pogradi 1.-2. raz. Rim-Trst)
8.45 E (Simplon Express) Pariz-Domodossola-Milan-Lambrate-Mestre (pogradi 1.-2. raz. Pariz-Trst; spalniki Pariz-Zagreb)
9.25 K Benetke §
10.10 E Lecce-Bari-Bologna-Benetke (pogradi 2. raz. Lecce-Trst)
11.05 K/H Benetke
13.00 H Benetke
14.15 H Benetke
14.50 K Portogruaro § (1)
15.15 H Benetke
16.15 H Benetke §
18.10 K/H Benetke
19.00 H Benetke
19.50 K Benetke §
20.15 H (Benetke Express) Benetke

20.40 IC (Marco Polo) Rim Termini-Mestre*
22.08 IC (Tergeste) Turin-Milan-Mestre**
23.17 K Benetke
23.25 IC (Svevo) Milan-Mestre*

* - samo 1. razred z dodatkom za brzovlak in obvezno rezervacijo
** - 1. in 2. razred z dodatkom za brzovlak
§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih

TRST-OPČINE-LJUBLJANA-ZAGREB-BEOGRAD-BUDIMPEŠTA-VARŠAVA-MOSKVA-ATENE
Odhodi iz Trsta

9.15 E (Simplon Express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Beograd-Budimpešta-Varšava-Moskva (spalniki Rim-Moskva, razen ob sobotah)
13.40 E Opčine-Ljubljana § (1)
18.38 H Opčine-Ljubljana § (1)
20.45 H (Benetke Express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Beograd-Skopje-Atene (spalniki in pogradi 2. raz. Benetke-Beograd; pogradi 2. raz. Benetke-Atene)

Prihodi v Trst

7.30 E (Benetke Express) Atene-Skopje-Beograd-Zagreb-Ljubljana-Opčine (spalniki in pogradi 2. raz. Beograd-Benetke; pogradi 2. raz. Atene-Benetke)
9.40 H Ljubljana-Opčine § (1)
16.28 H Ljubljana-Opčine § (1)
20.00 E (Simplon Express) Moskva-Varšava-Budimpešta-Beograd-Zagreb-Ljubljana-Opčine (spalniki Moskva-Rim, razen ob četrkih)

§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob nedeljah, 1. in 3. 11.; 8., 25. in 26. 12.; 1. 1.; 1. in 25. 4.; 1. 5.

TRST-VIDEM-TRBIŽ-DUNAJ
Odhodi iz Trsta

5.56 H Videm-Trbiž §
7.00 H Videm
8.10 H (Gondoliere) Videm-Trbiž-Dunaj
10.15 K Videm §
12.20 H Videm-Trbiž
13.10 K Videm
14.10 H Videm (1)
14.35 K Videm §
16.40 H Videm (1)

17.16 K Videm §
17.50 H Videm (1)
18.25 H Videm §
19.20 H Videm §
21.15 H (Italien-Österreich Express) Videm-Trbiž-Dunaj-München
23.25 K Videm §

Prihodi v Trst

0.28 K Videm §
6.25 K Gorica § (1)
7.05 K Videm §
7.50 H Benetke-Videm (1)
8.40 K/H (Österreich-Italien Express) München-Dunaj-Trbiž-Videm
9.35 K Videm (1)
10.50 H Videm
14.22 H Videm (1)
15.05 K Videm §
15.45 H Videm § (1)
16.40 H Videm
18.18 K Videm §
19.07 K Videm §
19.42 H Trbiž-Videm
21.10 K Videm §
22.20 H (Gondoliere) Dunaj-Trbiž-Videm

§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih

Med četrtfinalisti italijanskega pokala Tudi Bologna

MODENA — Bologna je tudi v povratni tekmi osmine finala za italijanski pokal premagala Modeno, čeprav je nastopila brez Detarija, Cabrinija in Waasa. Tekma je bila izenačena vse do naključnega zadetka Polija po prostem strelu. Švicar turškega porekla Turkylmaz je dobro igral le občasno, bil pa je pobudnik zadetka Notaristefana. Zaostanek je zmanjšal Zanone, ki je dosegel zadetek po dveh letih »abstinence«.

MODENA - BOLOGNA 1:2 (0:1)

STRELCI: Poli v 44. min., Notaristefano v 73. min. in Zanone v 89. min.

MODENA: Antonielli, Chiti, Moz, Bosi, Presicci, Cucchi (Torrissi), Sacchetti, Zamuner, Bonaldi (Zanone).

BOLOGNA: Cusin (Valleriani), Biondo, Galvani, Di Già, Tricella, Villa, Schenardi (Anacletio), Bonini, Turkylmaz, Notaristefano, Poli.

SODNIK: Coppetelli (Tivoli); KOTI: 2:3; GLEDALCEV: 3.500.

V Bariju brez vstopnic

BARI — Za nedeljsko prvotlačsko tekmo med Barijem in Juventusom so v predprodaji razprodali že vse vstopnice. Novi stadion v Bariju premore 60 tisoč gledalcev.

Nanniniju »odlepili« podlaht s trebuha

FIRENCE — Na travmatološkem oddelku ortopedske klinike v Firencah je pilot formule ena Alessandro Nannini uspešno prestopil še eno operacijo po strahovitih padcu s helikopterjem, ko mu je odtrgalo desno roko. V dvurnem posegu je primarij Carlo Bufalini tokrat »odlepil« podlaht s trebuha, kamor so ud

prišli pred petnajstimi dnevi, da bi omogočili hitrejšo rast kože. Nannini bo v bolnišnici ostal do jutri. Pred novim letom ga bodo podvržli še presaditvi kosti, nato pa se bo začela rehabilitacija. Pilot že lahko premika levo roko, ki je bila hudo zlomljena na več krajih.

Bordeaux v težavah

PARIZ — Nogometaši Bordeauxa se bodo v sredini tekmi za pokal UEFA pomerili z Romo, njihovo vodstvo pa v teh dneh prižvlja težke trenutke. Sinova predsednika Beza, Eric in Pascal, sta bila včeraj aretirana v zvezi s preiskavo o domnevnih finančnih malverzacijah v društvu. Kaže, da gre za veliko afero, v katero so vpleteni nekateri funkcionarji nogometne zveze in drugi klubi, med katerimi tudi marsejski Olympic.

Velasco išče mladega podajalca

TOKIO — Italijanska moška odbojkarstva reprezentanca se po nepričakovanem porazu v finalu turnirja Top Four s Sovjetsko zvezo vrača domov. Trener Velasco, ki je po tekmi obtožil igralce, da so podcenjevali nasprotnika, jih je včeraj na letalu zagovarjal, češ da jih je izdala utrujenost zaradi preštevilnih naporov po mundialu. Velasco ve, da bodo tudi v prihodnji sezoni »azzurri« pod pritiskom (world league, Sredozemske igre, EP v Nemčiji), zato bo priložnost dajal odslej tudi drugim igralcem. Sam pa si bo ogledal čimveč tekem A-2 in B lige, da bi staknil kakega mladega obetavnega podajalca za prihodnost, je še dejal argentinski selektor.

Danes v Ljubljani podeljevanje Bloudkovih priznanj Plaketa tudi za Sašo Rudolfa

LJUBLJANA — Letošnja priznanja Stanka Bloudka bo prejelo 22 posameznikov in štiri telesnokulturne organizacije. Najbolj čislana priznanja, tj. nagrade, bodo izročili štirim posameznikom in eni organizaciji, preostali pa bodo dobili plakete. To bo že 26. podelitev priznanj Stanka Bloudka, od leta 1965 do danes so podelili skupno 159 nagrad in 567 plaket.

To je včeraj na tiskovni konferenci, ki je bila v prostorih časopisa Kmečki glas v Ljubljani, sporočil sekretar Odbora za podeljevanje priznanj Stanka Bloudka Marko Trškan. Odbor (v katerem je 11 članov, vsi pa so praviloma športni funkcionarji, ki so v preteklosti prejeli priznanja), je izbral med več predlogi: 22 jih je bilo za nagrade posameznikom, 6 za nagrade organizacijam, 40 za plakete posameznikom in 9 za plakete organizacijam. Omenjeni odbor podeljuje priznanja tistim, ki imajo zasluge na športnem področju; priznanja nosijo ime po Stanku Bloudku, dolgoletnem športnem funkcionarju, čigar obletnica smrti bo 26. t. m.

Podelitev priznanj Stanka Bloudka bo danes ob 17.30 v kulturnem domu Španski borci v Ljubljani. Prvotno so nameravali priznanja podeliti v Celju, in sicer ob 100-letnici športnega udejstvovanja v tamkajšnji regiji; zaradi nedavnih poplav pa so prireditve odpovedali. Slavnostni govornik na današnji podelit-

Saša Rudolf

vi bo predsednik Odbora za vzgojo, izobraževanje ter telesno kulturo skupščine Republike Slovenije Jože Zupančič, poročilo o izboru letošnjih dobitnikov priznanj pa bo imel predsednik Odbora za podeljevanje priznanj Stanka Bloudka Andrej Brvar. Na prireditvi bo nastopil Črnuški oktet, prikazali bodo film *Razgibajmo življenje*, zraven bosta še predstavitev knjige Toma Česna (lanskega dobitnika priznanja Stanka Bloudka) z naslovom Sam in točka iz ritmične gimnastike. Med tistimi, ki bodo danes prejeli plaketo Stanka Bloudka, je tudi no-

vinar Radia Trst A Saša Rudolf. Rudolf je edini dobitnik Bloudkovih priznanj iz zamejstva, v obrazložitvi priznanja pa je poudarjeno, da dobiva priznanje sprčo propagandistične in publicistične dejavnosti med zamejskimi Slovenci. Ostali dobitniki plaket Stanka Bloudka so Martin Aubrecht, Milan Bernik, Rika Binter, Marija Frantar, Dragica Jaunik, Rudi Kocmut, Lojze Kolman, Janez Kuhelj, Franc Mikec, Branko Mirt, Lojze Motore, Danijel Pavlinec, Janez Penca, Ernest Trinko, Henrik Uebelais, Marija Veble, Cveto Zgonc, rokometni klub Belinka Olimpija iz Ljubljane, namiznoteniški klub TKI-Kemičar iz Hrastnika in DTV Slovenj Gradec.

Bloudkove nagrade pa bodo prejeli:

- Anton Franzot (Ljubljana) za 16 let aktivnega športnega udejstvovanja in 40 let dela v vodstvenih organih telesne kulture;
- Tugo Klasinc (Ljubljana) za več kot polstoletno udejstvovanje;
- Niko Vrabl (Maribor) za izjemno organizacijsko delo pri razvoju kvalitetnega športa, v prvi vrsti borilnih dejavnosti;
- Jure Zdovc (Slovenske Konjice) za vrhunske športne dosežke v košarki;
- Društvo Partizan Narodni dom (Ljubljana) za izjemno pomembno delo na področju telesne kulture, posebno v športni in športno-ritmični gimnastiki.

Košarkarsko prvenstvo Balkana Tudi Jugoslavija B zmaga brez težav

KUMANOVO — V 2. kolu balkanskega košarkarskega prvenstva je Jugoslavija, ki sicer nastopa z B selekcijo, z 88:69 (47:31) premagala Romunijo. Ostala izida: Bolgarija - Albanija 82:70 (49:32), Grčija - Turčija 78:77 (36:43).

Mitchell namesto Blaba

NEAPELJ — V Neapelju je včeraj dopotoval Mike Mitchell (krilo, 2,01 m), novi tujec tamkajšnje košarkarske ekipe Napoli Basket. Mitchell bo zamenjal Uweja Blaba, ki ga je društvo zaradi skromnega doprinosu odslovilo.

Sagadin trener Olimpije?

LJUBLJANA — Pri Smelt Olimpiji so sprejeli odločitev trenerja Vinka Jelovca. Sedaj bodo za novega trenerja skušali angažirati Zmaga Sagadina, ki vodi drugoligaško Postojno. Sagadin, ki je lani treniral Smelt Olimpijo, ima s Postojno dogovor, da se v primeru potrebe ljubljanskega društva vrne k njemu.

Mehika želi olimpiado

CIUDAD DE MEXICO — Mehika bo uradno kandidirala za organizacijo olimpijskih iger leta 2004. Tako je izjavil predsednik mehiškega olimpijskega odbora Mario Vasquez Rana.

Jugoslovani slabo začeli

RIM — Na vaterpolskem turnirju FINA v Rimu je v prvi tekmi Jugoslavija zaradi podcenjevanja (vodila je že z 8:4) igrala neodločeno 9:9 z Romunijo. V drugi tekmi je ZRN z 10:3 premagala Grčijo.

V košarkarskem promocijskem prvenstvu na Tržaškem in Goriškem Najtežje bo tokrat za Borovo peterko

NA TRŽAŠKEM

V 5. kolu košarkarskega promocijskega prvenstva na Tržaškem bodo tokrat na igrišču le tri naše ekipe, saj bo vodeči Kontovel tokrat prost.

Najtežjo nalogo bodo imeli borovci, ki bodo v gosteh igrali z drugouvrščenim Santosom. Sancinovi fantje se dobro zavedajo, da bi se ob primeru poraza nevarno oddaljili od tistih, ki se bojujejo za napredovanje. Po drugi strani pa je zmaga možna le s pomočjo odlične igre, zlasti v obrambi. »Belozeleni« so pred prvenstvom že premagali tega nasprotnika. Obe ekipi pa sta takrat igrali znatno pod svojimi sposobnostmi. V ekipi Santosa, ki je lani izpadel iz D lige, nastopa morda najboljši igralec tega prvenstva, Tommasin, ki povprečno zbere preko 30 točk na tekmo, razen tega pa tudi dobro brani in je odličen v skoku. Ob njem je več dobrih košarkarjev, gotovo pa niso na nivoju Borove peterke. Njihovi vrtni sta borbenost in zagrizenost, ki pa ju borovci kažejo le občasno in brez katerih ne bo mogoče doseči pozitivnih rezultatov.

Zelo težko nalogo bodo imeli tudi cicibonaši, saj se bodo v gosteh pomerili s Ferroviarom, ki je doslej izgubil le s Kontovelom in Stello Azzurro. Domačini razpolagajo s štirimi starejšimi igralci, vsi ostali pa so mladinci. Njihova igra sloni na hitrosti in borbenosti. Večkrat pa jih zajame večmurna kriza, kar se tudi pozna pri končnih izidih. Mladi cicibonaši so

doslej vedno dobro igrali v prvem polčasu, nakar so vidno popustili in si vse zapravili z najmanjimi napakami in slabimi obrambo. Čas bi bil, da bi tudi v drugem delu tekme zaigrali z isto odločnostjo in da se ne bi vdali ob prvih znakih reakcije nasprotnikov. Žal bo imel trener Crisma nekaj težav pri sestavi moštva, saj nekatere igralce pestijo manjše poškodbe.

Enkratno priložnost bo jutri imel nabrežinski Sokol, ki se bo na domačih tleh spoprijel z Libertasom, ki je tudi brez točk. Puposivi fantje si ne smejo zapraviti te priložnosti, ker je nasprotnik res šibek, obenem pa je neposreden tekmelec v bitki za obstanek v ligi. Pri Libertasu izstopa le bek Degrassi, ob pa njem pa dobro igrača še Bassi in Glavina. Ostali se lahko ponasajo le z veliko mero dobre volje, kar pa ne zadostuje za uspešne rezultate. Nabrežinci pa nikakor ne smejo podcenjevati nasprotnika, ker bi jih to lahko drago stalo. Igrati morajo z maksimalno voljo do zmage, v napadu pa si ne smejo zapravljati toliko konkretnih priložnosti za koš kot so to delali v prejšnjih tekmah.

Glede ostalih tekem povejmo, da bosta nezanjemivejši Barcolana - Stella Azzura in Cus - Scoglietto, ker bi v primeru zmaga domačih ekip in Bora bilo kar sedem ekip na 1. mestu začasne lestvice. (Vanja Jogan)

NA GORIŠKEM

Domovci bodo jutri igrali na domačih tleh proti močni peterki Senators.

Brumnovi varovanci bodo skušali osvojiti prvi par prvenstvenih točk. Po dveh kolih so namreč še naprej na dnu lestvice, saj so doživeli pekoča, a povsem zaslužena poraza, katerima sta botrovala slaba obramba in skromni odstotek v metu na koš.

Tokrat bodo belo-rdeči prvič nastopili v popolni postavi, saj bo trener Brumen imel na razpolago tudi močno krilo Puiattija. Vendar naši bodo morali res napeti vse sile, če bodo hoteli zmagati. Igralci Senators so namreč v prejšnjem kolu na domačih tleh nekoliko nepričakovano klonili peterki Albe iz Krmina in bodo zato hoteli že v tem kolu nadoknaditi zamujeno v boju za najvišja mesta. Srečanja med Domom in peterko Senators so bila vedno zelo napeta in zanimiva vse do zaključnih minut, zato nas prav gotovo tudi jutri čaka zanimiva košarkarska predstava.

Tekma med Domom Gometal in Senatorsom bo ob 18. uri v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. (af)

MLADINCI (SKUPINA B)

BOR - LATTE CARSO 83:68 (38:43)
BOR: Bajc 2 (0:1), Debeljuh 37 (4:5), Drocker 11 (2:4), Tomšič 12 (2:3), Posega 10 (2:3), Križmančič 2 (0:1), Umer, Corbatti, Schiulaz 2, Pettiroso 7 (1:3).

TRI TOČKE: Debeljuh 5, Drocker 1. Pred začetkom tekme so naši menili, da je poraz proti močni postavi Servolane Latte Carso neizbežen. Plavi

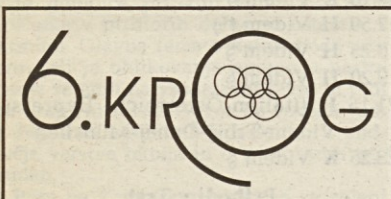
pa so tokrat poskrbeli za pravi podvig. Igralci Latte Carso so namreč srečanje začeli preveč lagodno in vodili le v uvodnih minutah. Zatem so borovci prevzeli pobudo in nasprotnika nadigrali.

V drugem polčasu so gostje nekoliko reagirali ter povedli s točkama prednosti (53:51), naši pa se niso vdali in so spet suvereno povedli. Dve minuti pred koncem je trener zamenjal celo peterko, tako da so na igrišče stopili prav vsi igralci. Namesto, da bi nasprotnik svoj zaostanek zmanjšal, so naši razliko še povečali. Pohvalo si zaslužijo prav vsi, posebno pa Debeljuh, ki je pametno vodil igro ter s 37 točkami odločno pripomogel k prestižni in zasluženi zmagi. (M. C.)

Diskvalificirani 3 igralci naših amaterskih ekip

Disciplinska komisija pri deželnem odboru italijanske nogometne zveze je tokrat z nogometaši naših amaterskih ekip na srečo imela manj dela kot po navadi, čeprav bi se s treznejšo glavo kaznim naspolh lahko povsem izognili. V 1. amaterski ligi je zaradi izključitve za eno kolo diskvalificiral Marica Kerpana (Juventina), v 2. amaterski ligi bo prav tako zaradi izključitve eno kolo počival Vincenzo De Marco (Primorje), igralec Vesne Marcello Messian pa bo iz istih razlogov manjkal dve koli.

»6. krog« v očeh gledalcev

6. krog se je na koprski televiziji v ponedeljek zavrtel tretjič v novem ciklusu oddaj. Po prvih dveh, ki sta ponudili dokaj pester izbor domačih športnih dogodkov, smo začeli vrteti telefon, da bi zbrali nekaj mnenj o tej informativni oddaji.

Resnici na ljubo ni bila anketa posebno lahka, ker je bilo »žrtev« na razpolago manj od pričakovanega. Izven kroga ljudi, ki so neposredno povezani s športom, je bila večina takih, ki za oddajo niso niti vedeli, oziroma jih tematika ni privabila k gledanju. Kakšnih posebnih kritičnih pripomb ali napotkov, ki bi morebiti voditeljem oddaje lahko služili pri nadaljnjem zastavljanju dela, tako ni bilo. Zbrali pa smo naslednja mnenja:

Svoji aktivnosti je na malem ekranu sledil na primer David Klanjšček, nogometaš štajerske Juventine:

»Športne oddaje po televiziji so za naše razmere korak naprej pri infor-

miranju. Računam, da se s takim podajanjem lahko doseže, da se k športu približa večje število ljudi, tako akterjev samih kot gledalcev. Z večjim zanimanjem pa se lahko med oddajami sproži tudi problematika posameznih klubov.«

Darko Husu, ki je sicer zadolžen za mladinska moštva pri proseškem Primorju, je povedal: »Oddaja mi je uga-jala, le da je malo trajala. Razdelitev časa med posameznimi športi je pravilna, ker nogomet le ne sme imeti prevlade.«

»Ste videli tudi prekršek vašega nogometaša na tekmi proti Vesni?«
»Videl. Upam, da bo to služilo kot opomin, da se tako ne dela. «Movie-la?« Če bi le bilo mogoče!«

Nogometaš je tudi **Črt Rapotec** iz Boršta. Pri 14 letih igra pri naraščajočih Brega.

»Oddaja je zanimiva,« je povedal. »Prvič sem na televiziji videl domači nogomet. Želel bi, da bi kdaj prenašali tudi tekme iz mladinskih lig.«

Sergij Kosmina, ki poklicno prodaja tudi televizorje, ni vedel za oddajo. Seveda ni mogel od nje pričakovati posebnega povpraševanja po televizorjih. Povedal je tudi, da vsaj na njegovem področju ni bilo med nogometnim mundialom kakega povečanega

nakupovanja televizorjev. »Verjetno, ker italijanska reprezentanca pri nas le nima posebnega čara. Bolje je bilo v obdobju pred olimpijskimi igrami.«

Zvonko Simoneta, predsednik SK Kras iz zgonske občine: »Pobuda je pozitivna. Dejstvo, da so načelno privilegirane članske, oziroma prve ekipe, spada v meje zakonov športa. Seveda bi šlo zabeležiti tudi vidnejše uspehe mladinskih vrst, kar pa je v pol uri časa neizvedljivo. To, da se oddaja izogiba problematiki v korist podajanja dogodkov, spada v normalnost. Domači mediji se navadno ne spuščajo v analizo problemov.«

Robi Klobas, svojčas odličen košarkar, je 6. krog označil z miniaturno »Domenica sportiva« prve italijanske mreže: »Rezultati so navadno zanimivejši od diskusij, ki lahko postanejo tudi turobne. Zdi se mi, da je pravilno razporejen tudi čas obravnave posameznih športov, ki se med seboj ne mešajo. Škripa verjetno priuganki. Potencialno lahko že prvi klic izloči iz lige vse ostale. Morda bi kazalo rubriko predstaviti že na začetku in nato med oddajo za kulismi nabirati pozive. Ob koncu bi objavili pravilne odgovore in izid morebitnega žreba, če bi pravilno odgovorilo več gledalcev.« (kb)

Jesenska balinarska tekmovanja na Proseku Dvojna zmaga sežanske Skale

V večnamenskem objektu pristaniških delavcev se redno odvijajo jesenski balinarski turnirji. Prvi od teh je bil pred tremi tedni, in sicer zamejsko prvenstvo za dvojice v organizaciji balinarske komisije ZSSDI, ki sta ga premočno osvojila predstavnika zgonskega Krasa Simoneta in Skupek.

Naslednja tekmovanja so dostopna vsakomur, saj se jih že več let redno udeležujejo številni jugoslovanski reprezentantje, a poleg smetane pokrajinskih balinarjev tu in tam zasledimo tudi vidnejša imena deželnega balinjanja. Že po teh podatkih lahko sklepamo, da je vsak konec tedna (polovico ekip nastopa v soboto popoldne, preostale naslednji dan) konkurenca izredno ostra. Prav sprčo tega na podobnih tekmovanjih vidimo izredno malo zamejskih balinarjev, članov slovenskih društev. Zavedajoč se lastnih sposobnosti redno nastopajo le nekateri, pa tudi zanje je uvrstitev med prvo četverico, to se pravi na mesto, ki prinaša kolajne, izredno težka in zahtevna.

Na prvem tekmovanju trojk je prejšnji teden premočno slavila sežanska Skala z Darkom Guštinom na čelu, kateremu sta bila tokrat ob strani še Dinko Beakovič in Aleš Škoberne iz Ljubljane, eden izmed najbolj obetavnih mladih jugoslovanskih balinarjev. Prav slednji je predvsem z nezgledljivim bližanjem presenetil tržaške poznavalce te športne panoge,

ki je zadnje čase v nenehnem vzponu. Že podatek, da niso Jugoslovani v petih srečanjih nikoli prepustili nasprotniku več kot štiri točke, nam jasno priča o njihovi veliki premoči. Predstavnika Skale v postavi Guštin-Škoberne sta se izkazala tudi v nedeljo, ko so bile na vrsti dvojice. V ostri konkurenci 32 postav sta končno zmagovalca tvegala le v drugem srečanju, ko se je dvojici Triestine (Latini, Palumbo) ponudila edinstvena priložnost za zmago. V ključnih trenutkih pa je le prišla na dan večja izkušnost jugoslovanske dvojice: z neoporečnim 11:2 se je v finalu zlahka otresla dvojice Portualeja (Battain-Palmisciano) in tako v velikem slogu prišla do druge zaporedne zmage.

Naslednje tekmovanje bo namenjeno le balinarjem C in D kategorije, tega tekmovanja pa se bo verjetno udeležilo nekaj več zamejskih predstavnikov kot ponavadi.

Darko Guštin (Skala) je po nedeljskem tekmovanju izjavil: »Gotovo smo v prijetni prijavi iz Italijanskimi balinari bolj prikrašteni, bodisi glede veliko bolj gladkih igrišč, na katere nismo navajeni, bodisi zato, ker pri nas nimamo primer, njih ogreth prostorov za trening pozimi, zato smo se predstavili na Proseku brez primerne priprave. K sreči, da je na naši strani veliko večja izkušnost, s pomočjo katere nam pogostokrat uspe zaključiti srečanje v lastno korist.« (Z. S.)

Na prvih letošnjih dvoranskih lokostrelskih nastopih Puščice lokostrelcev Našega prapora in Zarje zadevajo vse bolj v črno

Lokostrelci v goriškem KD

V nedeljo, 25. t. m., bo na sporedu v telovadnici Kulturnega doma v Gorici tradicionalni, letos že četrti, mednarodni lokostrelski dvoranski turnir, ki ga prireja goriško lokostrelsko društvo Našega prapora iz Pevme. Tekmovanje je namenjeno tako mladinskim kot tudi članskim predstavnikom v ženski in moški konkurenci.

Povabilu prirediteljev se je odzvalo kar 88 tekmovalcev iz Italije in bližnje Slovenije, nivo turnirja pa bo nedvomno na visoki kvalitetni ravni. V telovadnici Kulturnega doma bodo med drugim nastopili tudi jugoslovanski državni prvak Samo Medved, državna prvakinja Ksenija Podržaj in evropski podprvak, italijanski državni reprezentant Claudio Bossi. Seveda se bodo tekmovalci udeležili tudi predstavnikov društva, ki prireja tekmovalce, z odlično Zdenko Ferlat na čelu ter tekmovalci lokostrelskega kluba Zarja. Tekmovanje se bo pričelo ob 9. uri, po opoldanskem premoru pa se bo nadaljevalo ob 14. uri.

Lokostrelstvo je takšna športna panoga, ki ne pozna premorov, kar zadeva tekmovalce. Po poletnih tekmovanjih FITA in HUNTER IN FIELD streljanje na razdaljah 90, 70, 50 in 30 metrov, oziroma nepoznatih razdaljah, se morajo v dvoranskih tekmovanjih lokostrelci spoprijeti z 18 in 25 metriškimi razdaljami in zato z mnogo manjšimi tarčami. Po bronasti medalji Morena Granzotta na mladinskih igrah v Rimu so lokostrelci Zarje še z večjo vnemo začeli dvoranska tekmovalja. V Trbižu je bilo 14. oktobra prvo tovrstno tekmovalje v naši deželi, seveda v letošnji sezoni. Tu je Tamara Ražem zasedla prvo mesto, medtem ko sta bila Morena Granzotto in Marko Metlika tretji in četrti, seveda vsak v svoji kategoriji. V Mes-trah se je teden kasneje odrezal Moreno in zasedel v ostri konkurenci drugo mesto.

Za pravo presenečenje pa so lokostrelci Zarje poskrbeli v nedeljo v Gorici, kjer je bilo v paviljonu Espomega zjutraj tekmovalje na razdalji 25 metrov, popoldne pa na 18-metrski razdalji. Tega tekmovalja se ponavadi udeležijo veliko število tekmovalcev, ker manjka žal v naši deželi infrastruktura, ki bi bile daljše od 35 metrov in bi tako omogočile streljanje na 25-metrski razdalji. Katja Ražem je osvojila prvo mesto med najmlajšimi in obenem tudi pokal tretje kombinacije Città di Gorizia, to je seštevek rezultatov treh tekmovalj lokostrelskega društva Isonzo. Marko Metlika je tokrat od-

lično premagal tekmovalno tremo in zasedel drugo mesto v kategoriji dečkov. Moreno Granzotto in Bogdan Stopar sta bila prva med naraščajniki oziroma mladinci. Aleksander Ražem je v ostri konkurenci obstal na solidnem devetem mestu.

Tudi lokostrelci Našega prapora so se na prvih tekmah v zaprtih prostorih zelo dobro odrezali. Najprej so se udeležili tekmovalja v Coneglianu, zatem pa so bili med protagonisti nedeljskega lokostrelskega tekmovalja na goriškem Espomegu. »Reprezentanco« Našega prapora so sestavljali: Zdenka Ferlat (mladinka), Ivan Zotti (mladinec), Franco Baradel in Boris Lutman (začetnika) in Marko Devetak (deček). Na goriškem tekmovalju društva Isonzo je Zdenka Ferlat s 1042 točkami dosegla odlično prvo mesto, Franco Baradel je bil četrti, medtem ko sta Ivan Zotti in Marko Devetak zasedla v svojih kategorijah tretje mesto. Med nagrajevanjem je društvo Isonzo izdalo posebno priznanje izdalo najboljšim športnikom, ki so se udeležili vseh treh tekem, ki jih je društvo organiziralo. Lokostrelsko društvo Naš prapor si je zagotovilo kar dve prvi mesti in sicer z Zdenko Ferlat in Ivanom Zottijem.

Lokostrelci Zarje in Našega Prapora se bodo v nedeljo spet skupno pomerili, in sicer na tekmovalju, ki ga v goriškem Kulturnem domu prireja prav lokostrelski klub Naš prapor, o čemer obširneje poročamo v okviru. (S. M.)

Pregled mladinskih odbojcarskih lig na Goriškem Mladinci Olympie in Vala sami na vrhu razpredelnice

MLADINKE

SOČA GOSTILNA DEVETAK - FRESCO DISCOUNT 0:3
(11:15, 8:15, 8:15)

SOČA: E., M., S., A. in V. Černic, K. in S. Prinči, Devetak, Tuniz, Pellegrin, Florenin.

V dokaj nezanemljivi tekmi so sočanke podlegle nasprotnicam skoraj brez upora. Igralke tržiške ekipe nastopajo v C-1 ligi, vendar ni to edini vzrok, zaradi katerega niso mogle sočanke priti do zmage. Premalo je bilo spodbujanja in truda v ključnih trenutkih srečanja. Sprejem domačink je deloval še vedno premalo odločno, zaradi česar so imele sočanke večkrat težave pri graditvi akcij. (E. Č.)

SANSON LUCINICO - SOČA GOSTILNA DEVETAK 3:2
(12:15, 15:8, 15:6, 8:15, 15:13).

SOČA: E., S., M. Černic, S. in K. Prinči, Florenin, Tuniz.

Sočanke so potencialno močnejša ekipa od šesterke iz Ločnika, vendar so zaradi nezbranosti izgubile proti neposrednemu tekmeču. Igra je bila napeta v glavnem le v tie-breaku, kar je tudi lepo razvidno iz rezultata. Sodnik se je očitno prenaglil pri dodelitvi zadnje točke v korist domačinkam, sicer bi prišlo do rezultata 14:14 in tekma bi bila še dalje odprta. Sočanke bi jo v resnici morale zmagati s čistim 3:0, a kaj, ko je bila domača ekipa bolj bojevit, prav borbenost pa ji je odločilno pripomogla, da je prišla do zmage. (E. Č.)

SANSON - OLYMPIA 3:0
(15:5, 15:5, 15:7)

OLYMPIA: Bevilacqua, Brisco, Carrara, Komjanc, Princi, De Biasi, Bulfon.

Tudi tokrat je ekipa Olympie nastopila v okrnjeni postavi in kaj več kot poraza v Ločniku tudi ni mogla pričakovati. V ekipi sta nastopali dve igralki, ki še nista dopolnili 14 let. Zelo obetaven je bil vsekakor tretji niz, ko je Olympia povedla s 7:0, a to je bilo, žal tudi vse, kar so zmogle Goričanke. (EZA)

FRESCO DISCOUNT - OLYMPIA 3:0
(15:5, 15:13, 15:0)

OLYMPIA: Bratina, Brisco, Corsi, Carrara, Komjanc, Bulfoni, Princi, De Biasi.

V nepopolni postavi - manjkali sta namreč kar dve standardni igralki - je bila ekipa Olympie nedorasla prvovršeni ekipi iz Trziča. Se največ so naše igralke pokazale v drugem setu, ko so bile v vodstvu vse do 13. točke, zatem pa so morale prepustiti set močnejšim nasprotnicam. (EZA)

V tem kolu je treba žal zabeležiti dva poraza. Olympie se ni veliko upirala vodečemu Fresco Discountu, ki je bil tokrat pretrd oreh za slovenska dekleta. Nerodno je izgubila Soča, ki je v gosteh klonila v tie-breaku. Žal je poraz prišel v nepravem trenutku in proti neposrednemu tekmeču za uvrstitev v finalni del.

IZIDI 5. KOLA

Sanson - Soča 3:2, Pieris - Soteco 3:0, Fresco Discount - Olympie 3:0.

LESTVICA

Fresco Discount 10 točk, Soča Gostilna Devetak, Sanson in Pieris 6, Soteco 2, Olympie 0.

V B skupini vodi na lestvici ekipa Villacher Bier, drugo mesto pa zaseda ekipa ACLI Ronchi.

MLADINCI

Slovenski šesterki še naprej pripriljivo zmagujeta in »samevata« na vrhu razpredelnice. Tudi tokrat sta odpravili nasprotnike z gladkim izidom. OK Val je zmagal na tujem igrišču, Olympie je pospravila celotni izkupiček pred domačo publiko. Omeniti je tudi treba, da Olympia nasprotnikom še ni prepustila seta, medtem ko je OK Val izgubil le enega proti San Luigiju.

IZIDI 5. KOLA

Torriana - San Luigi 3:2, Olympie - Fincantieri 3:0, Turriaco - OK Val 0:3, Intrepida - ACLI Ronchi 0:3.

LESTVICA

Olympie in OK Val 8 točk, ACLI Ronchi in Torriana 6, Fincantieri in Turriaco 4, S. Luigi in Mossa 2, Intrepida 0.

POKAL CORAG

PALL. SANSON LUCINICO - SOČA SCAME 0:2 (1:15, 2:15)

SOČA: M., V. in E. Černic, Pellegrin, Cotti, Devetak, Florenin, Volk, Brajnik.

Tokrat so sočanke brez večjih težav zmagale in v prvem kot tudi v drugem setu so si nabrale večino točk s servisi. Nasprotnicam so v obeh setih prepustile le tri točke, kar jasno priča o dejanski premoči naših odbojkaric. Četudi so naše odbojkarice to tekmo z lahkoto zmagale, je njihovo stanje na lestvici zaskrbljujoče, saj bi morale za vstop v finalno fazo pokala CORAG igralke neposrednega tekmeča, ekipe Libertas Gorica izgubiti še eno tekmo. Naše igralke bi si vsekakor nedvomno zaslužile nastopiti v finalu in upajmo, da se jim bo športna sreča nasmešnila, ker bi bilo škoda, da bi se v finale uvrstila šibkejša ekipa. (S. P.)

Koledar tekem 1. ženske divizije

Odbojcarska komisija za Goriško je izdala koledar tekem prve ženske divizije. Prvenstvo se bo začelo v prvem tednu decembra in se bo zaključilo po 22 kolu v drugi polovici meseca maja prihodnjega leta. Slovenske barve bosta branili dve ekipi. To sta Soča Cassa di Risparmio in Olympie. Skupaj bo nastopilo kar dvanajst ekip. Prvi derbi bo že v četrtem kolu (12. 1. 91) v telovadnici Olympie, drugi bo na sporedu 29. marca v Sovodnjah. MJ

Mladi šahisti spet za deskami

Jutri bo v Trstu na vrsti drugi krog šahovskega turnirja Športne šole Trst, ki poteka v okviru vsakoletne osnovnošolske olimpiade. Tudi tokrat bo turnir potoval v borovem športnem centru, začel pa se bo ob 15. uri.

Udeleženci bodo odigrali jutri četrto, peto in šesto kolo, nastopijo pa lahko tudi tisti mladi šahisti, ki se prvih treh kol niso udeležili.

-boj-

Rolkarska zveza objavila končne lestvice italijanskega pokala D. Bogatec (Mladina Resco) odličen 3.

Na uradnih lestvicah tekmovalja za italijanski rolkarski pokal je tudi enajst tekmovalcev obeh naših društev, sedem članov kriške Mladine in štirje člani Grmade. Rolkarska sezona

David Bogatec

se je končala konec septembra meseca, a vsedrjavna zveza s sedežem v Moeni (Trento) je šele pred kratkim obdelala in objavila lestvice. Za vsakega tekmovalca so v poštev prišle štiri najboljše uvrstitve iz sklopa osmih pokalnih tekmovalj. Najboljšo letošnjo uvrstitev je dosegel 12-letni

član Mladine Resco David Bogatec, ki je med cicibani zasedel končno 3. mesto. Bogatec je letos prvič tekmoval v tej kategoriji, v kateri ima večina tekmovalcev 13 let, zato je njegov rezultat še toliko bolj spodbuden in pomeni dobro štartno osnovo za prihodnjo sezono, v kateri bo lahko naskakoval prvo mesto, s tem pa izenačil podvig s sezone 89/90, ko je zmagal med mlajšimi cicibani.

Med cicibani se je s 4. mestom zelo dobro odrezal tudi Grmadin tekmovallec Erik Iori, ki je imel v letošnji sezoni precej smole, tako da mu ni uspelo izboljšati lanske uvrstitve.

Precej sta se v letošnji sezoni izboljšala tudi mlajša cicibana Tibor Drasič in Daniel Tence (oba Mladina). Drasič se je z lanskega 7. povzpela na 5. mesto, Tence pa z 10. na šesto. Mitja Tretjak, ki je star komaj deset let, je osmi.

Med začetniki je Erik Tence (Mladina) pristal na 8. mestu, kar je korak

nazaj v primerjavi z lansko sezono, v kateri je bil četrti, a treba je omeniti, da je bila letos konkurenca precej bolj ostra, kajti tekmovalj so se zaradi pomanjkanja snega bolj pogosto udeleževali tudi tekači.

Na društveni lestvici je Mladina Resco zasedla končno 11. mesto, to je za stopničko višje kot lani, vendar pa ob neprimerno večjem številu osvojenih točk (letos 1311, lani pa 1005). Nasprotno je Grmada nekoliko poslabšala svojo končno uvrstitev, saj je s 14. (745 točk) zdrknila na 27. mesto (428 točk).

Tekmovalci Mladine Resco se bodo zdaj predvidoma podali še na sneg. Načrtujejo več treningov (pod vodstvom Jožeta Rupnika iz Črnega vrha, sicer tekmovalca jugoslovanske tekaške reprezentance) in nekaj nastopov na deželni ravni ter v okviru Tržaškega prvenstva. V soboto, 1. decembra, pa bo v domu A. Sirka v Križu še družabni večer z nagrajevanjem.

obvestila - obvestila - obvestila

SPDT

vabi člane in prijatelje na izlet v neznano skupaj s planinci Obalnega planinskega društva iz Kopra. Zbirališče na jugoslovanski strani obmejnega prehoda pri Ospu ob 8.30 v nedeljo, 25. t. m. Pojasilna daje vodja izleta Ervin Gombač tel. 754742.

ŠPORTNO ZDRUŽENJE OLYMPIA vpisuje k vadbi odbojke deklice rojene v letih 1978-79-80. Vadbo vodi prof. Miranda Kristančič. Vpisovanje ob torkih in četrtnih, od 16.30 do 18.00, v slovenskem športnem centru

na Drevoredu XX. septembra v Gorici.

ŠD BREG - smučarski odsek organizira sejem rabljene smučarske opreme, ki bo v soboto, 1. in v nedeljo 2. decembra. V soboto od 14. do 19. ure; v nedeljo od 10. do 13. in od 16. do 18. ure. Zbiranje opreme bo v ponedeljek, 26., in torek, 27. novembra, od 19. do 20.30.

KK ADRIA-Resim vabi na sejo, ki bo danes, 23. t. m., v društvenih prostorih v Lonjerju, na kateri bo govor o organizaciji dirke

ciklokrosa, ki bo v nedeljo, 25. t. m. v Lonjerju.

JADRALNI KLUB ČUPA vabi člane in prijatelje na društveno večerjo, ki bo v soboto, 24. t. m., ob 20. uri v restavraciji Sardoč v Prečniku. Prijave sprejemajo pri Optiki Malalan na Opčinah (tel. 213957) ali v trgovini Bavcon v Gorici (tel. 31662).

SK BRDINA organizira od 22. do 29. decembra zimovanje na Rogli. Vpisovanje na sežu vsak ponedeljek in petek od 20. do 21. ure do 26. t. m. Informacije po tel. 212936.

danis igra za vas - danis igra za vas

Robert Voljč

Robert Voljč (letnik 1959) je začel z nogometom pri 13 letih kot pionir pri Cerknici, da bi potem igral kot mladinec pri Slovanu iz Ljubljane in že isto sezono igral v članski ekipi. Prestopil je nato k ljubljanski Olimpiji, pri kateri je ostal do leta 1982. Nakar je ojačil vrste Kopra in ostal v tej sredini do te sezone, ko je prestopil k bazoviški Zarji in je odločilno pripomogel, da je naša ekipa doslej prva na lestvici 2. AL. Prejšnji teden je Fabio Jurinčič pravilno napovedal šest rezultatov.

totocalcio

Atalanta - Pisa	1 x
Bari - Juventus	2
Cesena - Lazio	1
Fiorentina - Lecce	1 x
Inter - Napoli	1 2
Parma - Cagliari	x
Roma - Bologna	x
Sampdoria - Genoa	1
Torino - Milan	1 x 2
Verona - Ascoli	1
Pescara - Ancona	1
Torres - Casarano	1 x
Montevarchi - Alessandr.	1 x 2

konjske dirke

1. Padova (kasaška dirka): Fiaccola Effe (skupina 1) je glavni favorit, ob njej pa naj omenimo še kobilu EvannC (skupina X) in Jef's Spice (skupina 2).
2. Milan (kasaška dirka): Incoronato (skupina 1) je kljub slabi štartni številki nesporni favorit. Presenečenje bi lahko pripravila Daio del Ronco (skupina X), seveda, če bo povedel, in Desto di Alba (skupina 2).
3. Taranto (kasaška dirka): Crubling Epi (skupina 2) je nedavno že zmagal na dirki s podobno štartno listo, zato je naš favorit. Ob njem ne gre preizkusiti Edofoforteja (skupina X) in Gregorija Jeta (skupina 1).
4. Bologna (kasaška dirka): Kljub slabi formi sodi Granada Park (skupina 2) med ožje favorite. Njegova vanjša tekmeča bosta po predvidevanju Igovit Sol (skupina 1) in In-S-5, Palermo (kasaška dirka): Folgavis (skupina 2) bo dirkal za zmago, seveda, če ne bo storil napak na štartu. V skupini 1 naj omenimo Essotigre, v skupini X pa Devulla.

6. Montegiorgio (kasaška dirka): Ignaro (skupina 1) štarta ob ograji in bi lahko spretno izkoristil to prednost. A tudi Concoper (skupina X) in Exton LB (skupina 2) sta v dobri formi.

Dirka tris

Naši favoriti: Distilo (številka 21), Gand (19), Irresponsabile (14). Dodatek za sisteme: Fossola (15), Florence Cem (20), Grim OR (12).

totip

1. — prvi	1
2. — drugi	X 2
3. — prvi	1
4. — drugi	X 2
5. — prvi	2
6. — drugi	X 1
7. — prvi	2
8. — drugi	1 X
9. — prvi	2
10. — drugi	X 1
11. — prvi	X
12. — drugi	1 2

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 7.00.- din, naročnina za zasebne mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

petek, 23. novembra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Riatori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja

in tiska

ZTT

Trst

FIEG

Član italijanske

zveze časopisnih

založnikov FIEG

Za 40 odstotkov delnic je odštela 2.805 milijard lir, zamenjave tudi v vodstvu Preobrat v kemijskem koncernu Enimont Družba ENI odkupila delnice Montedisona

RIM — Razmeroma kratko, a zato nič manj težavno sožitje med ENI in Montedisonom se je včeraj prekinilo. Družba ENI je namreč odkupila 40 odstotkov delnic, ki jih je Montedison vložil v družbo Enimont; zanje je odštela natanko 2.805 milijard lir.

Ločitveni postopek med ENI in Montedisonom se je začel, potem ko je Montedison odločil, da bo ENI prodala svoje delnice. Prvi nesporazumi so prišli na dan že v začetku letošnjega leta, ko so se kar vrstile zamenjave na vrhu obeh družb. Bitka se je nadejala tako na pravni kot na parlamentarni ravni, izhoda iz krize pa ni znal poiskati nobeden od partnerjev. V celotni aferi je skoraj ves čas prednjačil predsednik Montedisona Gardini.

Po ločitvi se bo podoba Montedisona popolnoma spremenila. Raula Gardinija bo nadomestil Giuseppe Garofano (na sliki AP), Gardini pa je včeraj napovedal, da bo odstopil tudi iz Ferruzzijske finančne družbe Ferfin. Odstop je utemeljil z grenkimi in dokaj polemičnimi besedami, saj je postalo po njegovem mnenju sožitje med velikankama italijanske kemične industrije nemogoče. Govoril je tudi o omejevanju podjetniške svobode in odločanja, dejstvo, da se je bilo treba

pravdati pred sodniki za notranjo ureditev koncerna, pa je za Gardinija naravnost žaljivo. Montedison bo sedaj bogatejši, zmanjšal bo svoje dolgeve, z večjo svobodo bo lahko odločal za prodor na tuje, predvsem ameriško tržišče. Njegova industrijska preosnova bo osredotočena na »agroindustrijo«, energetiko in v manjši meri na kemijo.

Poznavalci razburkane Enimontove zgodovine niso slepo prepričani, da se bo Montedisonu odslej res bolje godilo. Opozarjajo namreč na preveliko zadolženost s tujimi partnerji, zadnji obračun je potrdil 5.843 milijard dolga, denarja, ki ga bo prejel od prodaje delnic pa gotovo ne bo namenil samo za poravnavo odprtih računov. Prav zato se vse bolj utrjuje domneva, da bo Montedison začel z intenzivno proizvodnjo polietilena, za katerega se v glavnem zanimajo ZDA.

Rekonstrukcija Montedisona pa ne bo ravno neboleča niti za državo, saj bo morala najti vsaj štiri tisoč milijard za »prvo pomoč«. Del teh sredstev pa bodo prispevali davkoplačevalci, saj kaže, da bo vsak Italijan »primaknil« 80 tisoč lir iz svojega žepa.

Mafija še naprej pobija

CALTANISSETTA — V sredo zvečer so trije mafijski morilci v predmestju Riesia ubili tri osebe, dve pa ranili. Ubiti so bili 39-letni Filippo Marino, 41-letni Giuseppe Laurano in 42-letni Luigi Volpe. Tarča morilcev sta bila Marino in Laurano, ki sta bila že večkrat obtožena združevanja v kriminalne namene, medtem ko je bil Volpe slučajno prisoten pred nekim rekreacijskim krožkom. Volpe je umrl med prevozom v bolnišnico.

Takoj po umoru so karabinjerji prestregli morilce na begu. Med spopadom je bil lažje ranjen eden od karabinjerjev, medtem ko je morilec uspel, da so se izgubili v poljih okrog Riesia.

Karabinjerji so takoj začeli z obsežno preiskovalno akcijo, ki je trajala vso noč. Ponoči so pod obtožbo prikrivanja aretirali 27-letnega Pietra Bordonara, ki je že star znanec sodnih oblasti. Bordonaro je bil v sredo zvečer skupaj z Lauranom in Marinom, ko so trije morilci začeli streljati iz zasede. Takoj po prvih streljih se je zatekel v neki bližnji bar in si tako po vsej verjetnosti rešil življenje.

Čudaški kandidat presenetil poljske politične opazovalce

Tadeusz Mazowiecki je preko noči dobil tekmeča (AP)

VARŠAVA — Na Poljskem postaja volilna kampanja za nedeljske predsedniške volitve do skrajnosti napeta in protislovna. Po zadnjih proučevanjih javnega mnenja s 27 odstotki prepričljivo vodi Lech Walesa, kar ni nikogar presenetilo, za pravo senzacijo pa je poskrbel milijardarski emigrant Stanisław Tyminski, ki je »prehitel« do nedavnega drugovrednega kandidata Tadeusza Mazowieckega, tako da se je zanj izjasnilo kar 20 odstotkov volilcev, medtem ko Mazowieckega podpira le 17 odstotkov volilcev.

Walesa je že dejal, da bi bila »prava žalitev«, če bi se moral v balotazi pomeriti s Tyminskim. Časopisi pa so zapisali, da bi »se ves svet smejal Poljakom, če bi bil Tyminski izvoljen«, saj je njegov politični program dobesedno čudaški, med drugim zahteva, da mora imeti Poljska jedrsko orožje. Do sedaj so mu očitali, da je bil tajni agent poljske varnostne službe, da je povezan z narkokartelom iz Medellina..., a brez uspeha. Včeraj pa so objavili vest, da ga je vojaška zdravniška komisija leta 1960 proglasila za nesposobnega, ker je psihični bolnik.

SZ v Seulu predlagala azijsko varianto KVSE

SEUL — Eden od najtesnejših sodelavcev sovjetskega predsednika Mihaila Gorbačova Vadim Medvedev je včeraj v Seulu predlagal azijsko varianto KVSE. Medvedev je s tem v zvezi dejal, da naj bi Sovjetska zveza na tem območju zmanjšala število vojakov za 200 tisoč, celotno področje Korejskega polotoka pa naj bi bilo denuklearizirano. »V Aziji je potrebno ustvariti novo vzdušje varnosti, to pa naj bi zagotovila peterica najvplivnejših držav na tem področju: Sovjetska zveza, Združene države Amerike, Kitajska, Japonska in Indija,« je na tiskovni konferenci še poudaril Medvedev, ki je obiskal Seul po ponovni normalizaciji odnosov med Moskvo in Južno Korejo 30. septembra letos.

Ob denuklearizaciji Korejskega polotoka in zmanjšanju števila sovjetskih enot pa naj bi po mnenju sovjetskega diplomata svoj delež dala tudi Japonska, sovjetska stran pa naj bi bila pripravljena tudi drastično zmanjšati svojo floto v Pacifiku.

V Južni Koreji je stalno prisotnih tudi približno 40.000 ameriških vojakov, ki imajo po sicer nepotrjenih vendar precej verjetnih vesteh v svoji oborožitvi tudi približno tisoč jedrskih konic. Po drugi strani pa naj bi po ame-

riških trditvah tudi Severna Koreja bila sposobna izdelave jedrskega orožja. Pri tem je Medvedev dejal, da je SZ pripravljena sprejeti vlogo garanta v procesu denuklearizacije tega področja, istočasno pa je tudi podprl nedavne severnokorejske predloge po postopnem občitnem skrcenju oborožitve na Daljnem vzhodu.

Da pa bi azijska varianta »Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi« uspela in da bi tudi v Aziji zakopali bojno sekiro hladne vojne, je po mnenju Gorbačovovega svetovalca nujno potrebna ustanovitev posebnega posvetovalnega organa med petimi najvplivnejšimi državami Azije. Ni prvič, da Sovjetska zveza predlaga konferenco o varnosti v Aziji, vendar pa so bili doslej vsi sovjetski predlogi deležni izredno hladnega sprejema pri drugih državah in še posebej na Japonskem. Morda bo zdaj po zgledu uspeha pariškega vrha kaj drugače, toda po mnenju Tokia je položaj v Aziji bistveno drugačen kot v Evropi in zato po njihovem mnenju najbrž še ni napačil čas za take pobude, ki so se jih evropske države že pred časom brez večjih predsodkov lotile in jih kronale s pravkar končanim pariškim zasedanjem KVSE.

RABLJENI AVTOMOBILI TEGA TEDNA

zastopnik **PEUGEOT TALBOT**

AUTOPALMA 333

Enrico Burra & c.

PEUGEOT

ALFA ROMEO 33 STATION WAGON
4x4 1984 srebrn

AUTOBIANCHI Y 10 LX 1988
sivorjave barve

CITROEN AX 10 RE 1988 sivorjave barve

FIAT UNO FIRE 1987 sinje barve

FIAT REGATA 70 S 1984 sivorjave barve

FIAT CROMA CHT 1988 sivorjave barve

FORD FIESTA 1.3 S 1984 antracitno rdeč

MERCEDES 190 E 1984 sive barve

PEUGEOT 205 AVTOMATSKI 1987
bele barve

PEUGEOT 405 SR 1.9 TA 1988 sivorjav

GARANCIJA 12 MESECEV

Drevored Tricesimo (TAVAGNACCO)
tel. (0432) 570627
mednarodna predklicna štev. 9939

ZASTOPNIK

LANCIA

IZREDNE PRILOŽNOSTI

DELTA LX 1,3
nova iz tovarne
metalizirane barve
električno zapiranje oken
centralizirano zaklepanje vrat
zatemnjene šipe
kolesa iz lahke kovine
gume z znižanim profilom
zložljiv in predeljen zadnji sedež
digitalna ura
števec obratov
itd.

CENA: 13.600.000 LIR
(carina izključena)
pripravljena za predajo
v različnih barvah

A. RUGGENINI

Drevored Tricesimo 13
VIDEM - TAVAGNACCO
ITALIJA (0432) 570595
mednarodna predklicna štev. 9939

Organizzazione **Renault**

Priložnosti

ALFA ROMEO 33 QUAD. ORO 1985
LANCIA DELTA 1300 1983
FIAT 126 P4 in PANDA - različni modeli
FIAT 131 - različni modeli
FIAT UNO 45 in 60 - različni modeli
FIAT RITMO 75 S in 60 CL 1983
RENAULT R 4 - različni modeli
RENAULT R 5 in SR 5 - različni modeli
RENAULT R 5 Alpine 1400 cc 1979
RENAULT R 11 TCE 1985
RENAULT R 25 TX (12 varovalk) 1990
RENAULT ESPACE TSE 2000 cc bencin 1987
ROVER RANGE ROVER 2P pl. pogon dec. 1979

**DOSTAVA IN KOMBINIRANA VOZILA
RENAULT, OPEL različni modeli**

BORTOLOTTI

ZASTOPNIK RENAULT
»Premikati se, danes«
Drevored Venezia 120
CODROIPO - VIDEM
(ITALIJA)
tel. (0432) 900777
mednarodna predklicna štev. 9939

VIDEM
PORDENON 20 km. 38 km.
CODROIPO GORICA

B M W

Friulauto s.p.a.

VIDEM - PORDENON
PORTOGRUARO - CERVIGNANO

AUTOBIANCHI A 112 1971 rjav
INNOCENTI MINI «CLUBMAN» 1981 temnoplav z vinilsko streho

FIAT 128 1100 1973 zelen
FIAT 127 S 1981 bel
FIAT 127 1979 srebrn metal.
FIAT PANDA 30 1983 bel
FIAT RITMO 60 CL 1982 sinjeplav metal.
FIAT 131 1.3 CL 1975 bel
LANCIA DELTA 1.6 1983 srebrn metal.
LANCIA PRIMA 1.6 1983 rjav metal.
LANCIA DELTA 1.5 1981 sinjeplav
VW GOLF 1100/3P 1981 rdeč
RENAULT 14 TL 1982 bež
RENAULT 9 TD 1984 bel
MERCEDES 240 D 1984 temnoplav

MEDNARODNA PREDKLICNA ŠTEV. 9939

VIDEM: Ul. Nazionale 17 - tel. (0432) 570345
PORDENON: Drevored Venezia 59
tel. (0434) 30231
PORTOGRUARO: Drevored Venezia 43
tel. (0421) 274412
CERVIGNANO DEL FRIULI: Ul. Ramazzotti 1
tel. (0431) 34106

PRONTOAUTO

ZASTOPNIK FIAT
km 146,4 ob državni cesti 13 PONTEBBANA
COLLALTO - tel. (0432) 784212
mednarodna predklicna štev. 9939

1) FIAT 126 P4 1982 bel	1.900.000
2) FIAT PANDA 750 CL 1986 rdeč	5.800.000
3) FIAT PANDA 1000 CL 1988 bel	6.500.000
4) FIAT UNO 45 3P F. 1988 temnoplav	7.700.000
5) FIAT UNO 70 SX 5P 1987 kvarc metaliz.	9.800.000
6) FIAT UNO TURBO IE 1988 rdeč	12.000.000
7) FIAT CROMA CHT 1987 sinje metaliz.	15.200.000
8) FIAT CROMA IE 1987 kvarc metaliz.	16.500.000
9) FIAT TIPO 1.4 M. 1989 aluminij. met.	12.000.000
10) FIAT TIPO TD 1988 škrlatno rdeč	10.800.000
11) FIAT REGATA 70 S 1986 zlato met.	8.200.000
12) FIAT REGATA 85 S 1985 kvarc met.	7.500.000
13) LANCIA PRIMA 1.3 1987 zlato met.	12.700.000
14) LANCIA PRIMA 1.6 1983 aluminij. met.	6.800.000
15) VW GOLF CABRIO 1979 zlato met.	7.500.000
16) VW HROŠČ CABRIO 1975 rdeč	13.900.000
17) SUZUKI 410 JS 1984 bel	9.000.000
18) SUBARU SW 4WD 1981 aluminij. met.	13.900.000
19) DUCATO KOMBINIRAN 1987 bel	5.200.000
20) FIAT 900 E 1985 bež	

Med različnimi tipi rabljenih avtomobilov boste našli model po vaši meri. Ali pa celo palet avtomobilov Fiat, pripravljenih za predajo.